

SOKOL AMERICKÝ

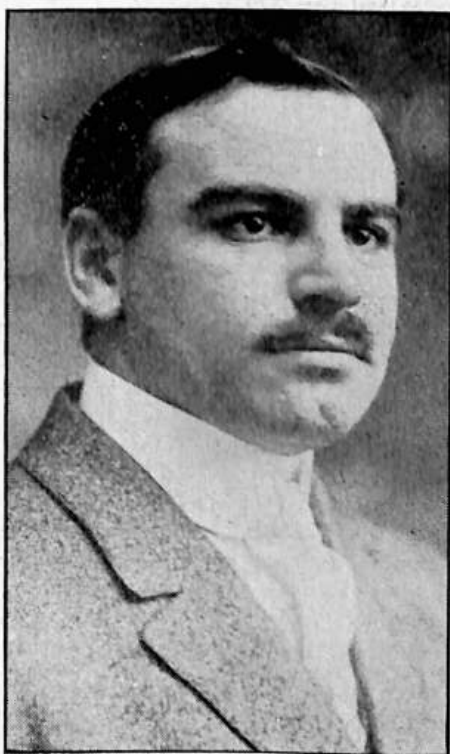
ROČNÍK XXXVII.

CHICAGO, ILL., 15. BŘEZNA 1915.

ČÍSLO 3.

Naše oběti války.

Zapůjčeno laskavostí Svornosti.

Bratr M. Kára.

Paní Selma Gučová.

Z nadšeného nitra plyne síla, jež ničeho se neleká, překážek nedbá, nebezpečím odstrašit se nedá, směle všeho se odváží a nezdolně vytrvá i když zdá se, že dílo předsevzaté jde nad lidské síly. Výsledek pak jest, že nadšení pravé divy tvoří. Četli jsme statistické výkazy o nadlidské práci, již vykonali lékaři a jich pomocný sbor ošetřovatelů a ošetřovatelek v tak krátkém čase svého pobytu na srbské půdě. Stům těžce raněných poskytli odbornou lékařskou pomoc, z nichž velká část byla by se jinak stala obětí smrti anebo zůstala mrzáky na dosmrti. A tisícům jiných poskytli ulehčení v jejich utrpení a umožnili i urychlili jejich uzdravení. "Zázraky tam konají ti naši," řekli jsme si a při tom i na tu velkou vzdálenost cítili jsme teplo ve svých srdcích.

Tu došla smutná zpráva, že jedna z ošetřovatelek, pí. Gučová, jejíž péči zdařilo se odvrátiti smrt od lůžka jejího manžela, dra. Guči, sama se stala obětí její.

A v zápětí přišla druhá truchlovost, jež mocně otřásla nejen námi, kteří osobně jsme dra. M. Káru znali, do jichž řad sokolských, národních a spolkových náleží, ale dojala srdce každého z těch statisíců a snad milionů lidí, jimž zvěstovala, že sám obětí smrti stal se ten, jenž dobro osobně, z vřelého nadšení a z čisté lidskosti nesl tam, kde nemohl neviděti největší nebezpečí.

Mrtev je člověk, ježž do krajů, kde smrt hromadně kosí, vedl soucit s trpícími spolulidmi — mrtev je lékař, jenž spěchal na místo, kde morana slaví své hody, aby svou vědou a zručností kladl meze jejímu hýření — mrtev je Čech, ježž slovanské cítění vedlo mezi naše slovanské pobratimy, jež rychlou lékařskou pomocí chtěl uzdravovat a vracet do statečných řad, zoufale bránících svobodu a čest své vlasti a práva svého národa.

Hluboce dojatai soustrastně stojíme u oltáře lidskosti, na němž v obět' položen život tak vzácný. Málo v dějinách jest lidských životů, jež obětovány byly za věc tak dobrou a s úmyslem tak šlechetným. Bratr M. Kára ztratil svůj život, získal však nesmrtelnost, jež pojištěna mu zůstane v pantheonu hrdinů srdce.

Pro českou Ameriku a pro nás, do jichž řad náležel, vždy pojití se bude k lítosti nad ztrátou jeho a k bolným vzpomínkám spravedlivá hrdost, že takový člověk, takový lékař a takový Slovan vyrostl mezi námi, snažícími se uplatnití a udržeti českou svéráznost také zde na cizí půdě. Čest nehynoucí jejich památce!

Došli jsme . . .

NA vzdor všem překážkám a mnohým nesnázím nelituji toho, že tolik jsem obětoval a tolik zkusil do této doby co zápis tento si zavádím, abych jen posloužit mohl dobré věci a dobrému lidu, jenž ještě po třech válkách tak junácky se bil s nepřítelem, jenž i nepřítelem byl vždy té drahé, staré vlasti naší tam nad Vltavou. A jako doma, tak i zde, v té napadané jím malé zemi nešťastné, dokázal Němec poznovu, že jeho tak zvaná kultura jen pláštěm je ukrutné zloby proti všemu co slovanské! Záminkou k bídnému napadení Srbska byl výstřel v Sarajevu a na pouhý pokyn z Berlína široké svědomí německé seštválo celou Evropu téměř ku krvavým jatcům nehodným tohoto století pokroku

V listopadu 1914.

Dr. J. Rudiš-Jičínský,
Skoplja, nová oblast' Srbska.

Když 27. října 1914 vyjeli sme z Chicaga do New Yorku, jako uskutečnění práce a myšlenky mé, aby do Srbska byla družina pomocná lékařů i ošetřovatelů Čechů z Ameriky, když naši z Čech tentokrát nemohli, ani v duchu mně nenapadlo, co bude sklamaní a starost a co zase na druhé straně zadostiučinění, uznání práce a ocenění u těch, jimž zasvětili jsme služby své . . . těch mnohých raněných, chorých a nešťastných lidí, válkou postižených i jejich nejbližších! Že jsem se nikterak nemýlil, poukazuje kruhům našim i cizím, zvláště Amer. Červ. Kříží, na důležitost vyslání sil pomocných nejen odborných, ale hlavně slov. jazyků znalých, dokazují dnes naše výsledky a ony jiných misí, jako anglických a p. Lid se s nimi nedomluví, ranění a nemocní postěžovati si nemohou a jestli, tož nerozumí se jim, jako vojenské kruhy neví, co a jak, zejména jednání se o zajaté a raněné Slovany a zvláště Čechy, jichž tu na tisíce. A jméno české, díky Sokolstvu našemu, jak tu věru jen dobrý zvuk! Ač i tolik dlužno přiznati, že nastěhovali se sem po první válce živly všeliké a také české. —

Jelo se po Baltimore & Ohio a cesta ubíhala dosti rychle. Jiřinka v Baltimore slezla a tamní bratři i sestry přišli se s námi rozloučiti. V New Yorku konaly se pak přípravy k vlastnímu odjezdu i konal se nákup potřebných léků, materiálu, obrazů a všech možných přístrojů, jaký si Američan, jenž podnik náš financoval na rok, byl jen přál, to jest náš p. John Whipple Frothingham, 375 West End Ave. Týž navštívil kdys hned záhy po vypuknutí války Rev. Píska i. stal se mimoděk svědkem, jak česká žena, dělnice, na Srby přinesla \$2, které ušetřila na jízdě do práce, že jsou jiné to dva dollars, nežli obyčejné v oběhu. Frothingham pochopil dar a význam jeho i upsal na vyslání pomocné družiny ihned \$12,000. Když jsem dopisoval Amer. Červ. Kříží do Washingtonu a služby své nabídl, o tomto daru neměl jsem však ani tušení.

Nemůže se honositi obětavostí české ženy u věci naší pouze New York, ale i Chicago mělo své případy, jež dlužno zaznamenati. A není tu jen česká, chudá stařenka, jež v košíčku donesla několik ručníků aneb jiná žena, jež obětovala dollar poslední pro ubohé ty Srby, již pouze a jedině hájí svoji vlast, napadení jsouce tak zvanou "velmocí". Ale je tu žena inteligentní, ač nebohatá, jež přinesla nám své úspory \$15, žádajíc, abychom obnos ten rozdělili v Srbsku prvým chudším, které potkáme, aneb učinili, jak za dobré uznáme. I učinili jsme, přidavše obnos ten k onomu T. J. S. darovanému a zakoupili, co třeba z těch nejchudších těm nejnešťastnějším — srbským raněným v naší "bolnici". Tak dar skvostný chicagský spojili jsme s oním new-yorským.

TO relieve suffering and save lives of those human beings, who during this terrible slaughter act more like beasts against each other, we considered our duty and came therefore, knowing the dangers of the bloody compacts and the possible results covered with a dirty sheet called militarism, honor and heroism of individuals of different birth and so called civilization

Není a nemůže býti o tom pochyby, že české Chicago, tak jako New York, byly by vykonaly mnohem ještě více, sbírajíce materiál pro naši výpravu, kdybychom se byli chopili v dotyčném výboru pomocném práce soustavnější a dřívě. Že umožněno bylo nám zakoupiti nejmodernější přístroje, nástroje a získati množství materiálu, za to díky českému tisku a hlavně i pomoci přítele věci naší, br. F. J. Štěpiny v Chicagu, českých lékárníků a mnohých jedinců bratří Sokolů a Sokolek, v New Yorku pak našich od T. J. S. i členkyň různých spolků. Dnes teprve dovedeme náležitě oceniti mnohé ty dary, protože v návalu ohromné práce do únavy, té mnohé bídy a neštěstí válečné pohromy na tisíce a tisíce bratří postihnoucí — vidíme, na kolik jest ještě třeba! A měli jsme těch beden "červeným křížem" označených počet slušný, tak jako zásob nakoupených, když jsme konečně po mnohých těch přípravách a banketu v Sokolně, dne 4. listopadu po Carpatii, Cunard linie, vydali se na dalekou naši pouť . . .

Zapomenouti těch několik krásných chvil, jež zažili jsme o večírku českých lékařů v "Little Bohemia" v Chicagu a pak na rozloučenou s našimi od družstva pom. a konečně večírku v T. J. S. v New Yorku, kde dostali jsme americký prapor na památku, věru, že nelze. A pak bylo nám vždy vzpruhou při veškeré té naší práci, při všech těch naskyt-nuvších se překážkách po cestě naší i konečně, když již jsme dorazili do Srbska . . . Povážíme-li, co vše museli jsme vytrpět, co vše jsme museli prodělati, pak věru, že těch mnohých našich lidí doma náhled o tak zvaném "pouhém výletě" záhy musel by se pozměniti, zejména tehdy, když by museli sami prodělati. My šli u vědomí na se vzaté povinnosti, šli jsme s nadšením, ba nepočítali jsme ani s tou drahotou a jiným překvapením, jež všude válka nese s sebou! Na lodi měli jsme život dosti pěkný a denně odbývali školu a vítali jsme rádi břehy Gibraltaru již i proto, že začasť na cestě zdálo se, že naše loď jest pronásledována křižáky německými, již jakoby znaly, co vše útroby lodi naší obsahovaly, vedle celé řady dobrovolníků z Černé Hory i Srbska, domů se vracejících do boje za vlast svou. Měli jsme to divný náklad! Cukr bylo napsáno v listě nákladním a v prosté mluvě české říká se tomu prach; napsáno bylo "přístroje" i vypadalo to jako Maximovky rychlobalné, mělo to vzhled jako cihly stříbra a těžké byly jako olovo . . . Štěstí, že neznali jsme na lodi a teprve seznali, když s pověřujícími listinami otevřeli jsme obálky adresované na srbského vyslance v Athenách: Iivoín Balongdogitehe, jenž velmi vřele nás přijal, když dorazili jsme z Patrasu. Příjezd tam v noci a za deště nebyl zrovna příjemný.

Nečekal nás nikdo a teprve na druhý den po seznámení se s amer. konsulem, Cookem, vyjeli jsme s ručními zavazadly pouze, do Athén. V Řecku nás uvítali jako Američany velice pěkně "po řecku", čili jako po dollarech lační trhani. Odznak "Červeného Kříže" jim v tom ohledu nikterak nevadil, tak jako italskému člověku v Janově a zvláště v Pompeji, kde cestou jsme se zastavili, nepřekáželo nikterak, že jsme "pomocnou expedicí". Šlo jim o naše zlaťáky i brali se stejným gustem francouzské franky, jako naše poslední doláree. Protože jsme jeli do Srbska, byly ovšem ihned sympatie jejich na straně Srbska, ale hned v příštích chvílích vysvětlovali, že se u nich stále "mobilisuje" aby zachování neutrality bylo úplné, neboť Rakousko i Němec mnohé tu kupovali. Do této obojetnosti stěžoval si nám na lodi nás navšívivší gen. konsul srbský Stefano Brkits v Janově. Mnohé jsme o vlasti jeho zvěděli a na mnohé ty obtíže a nesnáze se připravili. Pompej prohlédli jsme si důkladně a seznavše tu zkázu, přesvědčili se i o té ubohosti a mravní úrovni těch, kdož tu kdys vévodili a uměním mnohým se honosivše, klesali pod zvíře... Smutné doklady o tom nalézaly se v těch troskách velikých paláců, tak jako v popeli a troskách mnohých nevěstinců i na ulicích nad vchody příbytků plebejů i tržištích s lidským masem, nemluvě ani o klecích gladiatorů a otroků, klenbách dvoran i různých koutků pověstných 25 posic v lázních, lavičkách zahrad, vodotrysků atd. O tempora, o moras... S hnusem člověk obracel se od mnohých těch soch mramorových i maleb a fresek nástěnných, znázorňujících, co bylo tehdy jedinou touhou člověka, co zatím Vesuv v dáli si pokuřoval a někdy i na výstrahu, jakoby zahučel, vrhaje ty spousty lávy na vše strany a kopce ničivého popele, rozsévaje kol po vinicích i nivách krásného okolí. Zkáza... Cesta středozemním mořem, počínaje mohnutým Gibraltarem, kol Monte Carlo, k Janovu, Neapoli až k úžině mezi Sicílií a k Maltě byla věru jen zajímavá, třeba i tu několikrát zastavily nás lodě válečné, hlavně francouzské, aby jaksi připomněly nám, že všude tam výše zuří válka.

Když dorazili jsme na pevninu, zvěděli jsme ku svému úžasu, že v Srbsku zle, že vláda sídlí v Niši, co zatím litý boj odehrával se již na území srbském, kle hlavně maďarské pluky dopouštěly se hrozných ukrutností na ubohém lidu a hlavně ženách i dětech, kdežto pluky české a mužstvo slovanského původu jen s nelibostí postupovalo. Mimo to mluvilo se i o novém nebezpečí se strany Bulharů a nové válce Ruska s Tureckem. Nebylo tudíž to naše přistání mnoho veselé, avšak náladu naší družiny přes to nikterak nezhroutilo, ba naopak všichni toužili jsme jen, abychom dojeli a mohli se věnovati poctivě i svědomitě úkolům na se vzatým. A tu jen začasté přímo zaráželo, že na příklad ta, již honosila se srbským svým a získanými kříži za poslední války, vyprávěla jen o požitcích kuchyně, místo aby připravovala členy méně zkušené na možná sklamaní, strádání a sílu práce i sebezapření! Tento přívěsek naší družiny již organizované, v New Yorku vnučený, však záhy se prokluboval...

"Carpathia" dorazila do Gibraltaru a to do nitra vlastního přístavu za doprovodu torpedie 15. listopadu. Zdrželi jsme se tu až do 16. listopadu, však na břeh nás nepustili i zbyla nám jen studie z lodě a pozorování zajatých velikých lodí německých i mnoha pošramocených lodí obchodních, téhož původu. Tu seznámili jsme se s přistavními důstojníky, Angličany, jež pro podnik náš měli jen údiv a uznání naprosté... Do Janova dorazili jsme 21. listopadu a majíce příležitost prohlédnouti si město, učinili jsme tak rádi, protože tu bylo i "Plzeňské". V Neapoli byli jsme 21.—22. listopadu, v Patras 24.—25., v Athénách 26.—27. listop., v Soluni 29.—30. a konečně v Dževdželiji 4. prosince, kdy dorazili jsme do Skoplje. Popsati ten prvý dojem, kdy vlak náš na prvou dojel stanici sbrskou, kdy octli

jeme se v nové oblasti nového Srbska, věru že ani lze. Tu již místo cizích zvuků řeckých hlaholil nám vstříc jazyk slovanský těch bratří, jimž přišli jsme pomoci.

Od téhož okamžiku, kdy jsme přistáli, až do té doby, co dorazili jsme na první stanoviště své, začaly již mnohé starosti i mnohé nesnáze cestovní i jiné. Hlavně se zavazadly měli jsme potíže a pak s různým materiálem dovezeným. Cesta z Patras do Athén byla věru krásná a z Athén pak po banketu vyslancem nám uspořádaným, neméně zajímavá. Vyjeli jsme, provázeni dragounem, k přístavu na večer, pak na loď řeckou do Soluně a dál na hranici srbskou. Na lodi v druhé třídě špatně se jelo a za nastalé bouře i sám jsem se roznemohl. Této bídné cesty a ještě bídnější obsluhy řecké jen neradi vzpomínáme, jsouce mimo to sklamaní, že museli jsme si z Patrasu až do pohraniční Dževdželije v Srbsku nejen hotely, ale i cestovné sami platiti, ba netázal se nás nikdo ani, jak zavazadla svá jsme opatřili. Vůbec zdálo se, že jsme ani nebyli řádně ohlášení a o nás, po

Zapůjčeno laskavostí Svornosti.

Dr. D. Guča.

přijetí materiálu, o nás osobně, patrně mnoho nešlo... Dalo by se vysvětliti snad jen všeobecnou stísněností po zprávách, jakž docházely z bojiště a hlavně z Bělohradu. Ztráty na obou stranách hlásily se ohromné. Práce čekalo nás dost...

A tu již dostalo se nám vřelého přijetí, neboť náčelník dotyčného obvodu nás očekával a s ním inženýr, jenž v Čechách studoval a jako Sokol znal nás ještě z posledního sletu v Praze. Srdece radostí nám zabušila, rozvinuli jsme z oken vlaku naše amer. praporky a na nádraží v Dževdželiji hned do první se dali práce. Lid tu shromážděný vítal nás se stoickým klidem ve tváři, co zatím již donášeli raněné z bitky, jež před hodinou as se strhla u Strumice, kde najatí rakouským konsulem Bulhaři zničit chtěli dva mosty železniční, jedině to spojení Srbska s celým ostatním světem. Nepovedlo se, byli odraženi, ale 14 Srbů padlo a mnoho bylo raněných, kdežto jejich kapitán, vůdce komitů most hlídavších, dostal tři rány do ramene a protože byl na nádraží dopraven, ihned jsem jej ošetřil, kdežto druhí členové

družiny již ubírali se na nové naše stánoviště — do nemocnice! Tak začala vlastní naše práce, vlastní úkol náš!

Přátelská ochota na všech stranách, ta radost, že "bratři" došli až z Ameriky, působí hlubokým dojmem. Něco zvláštního, tak hřejivého projde vaší hrudí a vy jste rádi, že jste se k tomuto dílu odhodlali, že jste na tom pravém místě praví lidé snad a v čas. Na stanici rušno. Snad jest na prvý pohled jednotvárné, však vnitřní hodnotou přímo zvláštní. Vidím setninu za setninou nasedáti, jinde různé potřeby skládati a důstojník jen klidně přihlíží. V tom zahlédl náš praporeček, a — salutuje.

Všichni zřízení na dráze v době této jsou vlastně vojáci i jsou tu profesori, filosofové a učitelové, ba i vynikající kněží a popové. Každý snaží se uplatnit. Úsměv pohrává jim na rtech, když vítá nás komandant tohoto obvodu. Zavedou nás do hotelu "Belgrad". Do hotelu — spí se tu nejméně po dvou a jak krásně po cestě na vojenské posteli! I tu jsou důstojníci mnozí, mlčeliví, vážní, ale dobří ku svému hochům. Stačí pohled a jde se. "Napřed" se jde a ne jinak. To heslo zdá se vám, že někde jste již slyšeli, že sokolskému srdci tak pěkně sluší, tak blízko je, jako ten lid, jenž za zvuků jeho divy koná, k junáckým se činům nadechává!

Netřeba věru líčiti život náš na lodi a cestu po moři. Denně měli jsme dopoledne přednášky o zdravotnictví, o první pomoci a všem, co třeba znáti o práci v nemocnici; přednášeli jsme střídavě všichni tři lékaři a tu již jsem vystihl, jak asi se bude s materiálem mi svěřeným pracovat vůbec a pokud lze spoléhati na jednotlivé členy družiny po stránce odborné i pokud se týče kázně. Shledal jsem totiž záhy, koho vedlo skutečné nadšení a dobrá vůle věci prospěti a kdo sledoval zájmy zcela jiné, ano i tužby osobní slavomamem provázené. Denně učili jsme se i počátkům jazyka srbského a tu mně znalost kyryliky mnoho prospěla, jako nyní jen výtečně se hodí v nemocnici, správně též i jinak. Uvážíme-li pak, jak vlastní výběr mi přidělených sil se děl, věru, že divím se dnes, že výsledky jsou aspoň takové, jaké jsou, čili jen dosti dobré!

V nemocnici péči naší svěřené byli jsme ihned jako doma i zařídili se dle toho. Měli jsme celkem as 250 raněných a několik chorých. Zařídili jsme vše podle svého a tolik nutno přiznati, že nás měl každý ihned rád, co zatím mnohým těm ubožákům poskytl jsme pomoc i snažili se přivést k další práci, jež nás čekala na novém působišti. Měli jsme příležitost osvědčiti i znalosti své odborné po stránce chirurgické a konečně i hygienické. Město samo, ležící na hranicích nové oblasti, vyznamenává se mnohými doklady nedávných bojů, a nedaleko jest i místo, kde veliký car Dušan Silný vydechl naposled. Nemocnice naše, bývalé skladiště tabáku, změnilo záhy tvářnost svou a ve třech poschodích záhy rozproudil se jiný život, čilejší a úspěšnější. Lékaři zvláště měli nás rádi a vojenské autority si libovaly, že znalost slovanských jazyků členů naší družiny napomáhala nám každým směrem, přispívající začasť i k lepšímu zavedení vhodné diety a ozdravení mnohého "raněníka".

Že narazili jsme začasť i na mnohé obtíže, že bylo třeba mnohdy počítati s poměry a vlastním prostředím, netřeba snad ani zvláště podotýkati, však tolik jest jisto, že byl to vždy ten prostý, srbský člověk, jenž i u nás budil obdiv na "previalisti" aneb v sále sobraním, jako budil obdiv celé Evropy postupem svým na "čáfe bitevní". Ano, žasli jsme začasť nad veškerou tou obětí malého národa, jehož členové od nejstarších "čičů" až po nejmladší dobrovolníky, hochy, jdou srdnatě na jatky, jimž válka se říká, jako dovedou klidně pokuřovati si cigaretu aneb dovolávají se "majky" své, když nůž zabodává se jim do těla a údu, jenž hlubokým řezem zachrániti dlužno a hnisu se nashromážděného zbaviti nutno. A tak pracovat jsme začasť

do noci, minarety, jakoby se koupaly v krvavé záplavě červánků. A zase nový transport dorazil, opět a opět nový obraz bídy a utrpení...

V dolině jest ta naše Dževdželije a nemocnici označuje červený kříž, kdežto trochu dále nalézají se cholery bary pro každý možný případ. Staré džamie a jiné důkazy někdejšího panství tureckého, se podstatně změnily a několik těch minaretů hledí do okolí, jež na každém svém kameni, na každém vršku i v lesíku mnohém staletý zápas a neustálé boje projevovatti se zdají. Jsou to nové oblasti srbské a hranice stanovená teprve nedávno na straně bulharské, jest prý přistřižena na úkor Srbů, neboť když dočasná komise zasedala, Bulhaři prý stanovili město Vardar s nejbohatšími poli růžovými za své... Srbové počítali pouze s řekou Vardar jako rozhraním, byli ošizeni — a pak, že nikdy na jmění nezáleží — a bolavé místo zůstává...

V celém okolí nalezáme doklady nedávných bitek i bratrovražedného zápolu s Bulhary. Tu vidíme zákopy, onde zničená celá městečka a vsí a myslí naší táhnou chmury tak černé as jako ty spousty poletujících tu havranů, již jakoby si dávali dostaveníčka na kostrách lidských zde a na kostrách koní onde. Ty hory — ty sráze a ta údolíčka mnohá kol řeky Vardaru, co ta všechno mohla by vyprávěti, co tu se po leta dělo, dnes jménem křesťanství a zítra púlmesíce. A z těch zasněžených vrchů tam v dáli bílý rubáš kyne tak mnohému z těch našich, již dovedli státi na stráž v ledu a sněhu až do naprostého zmrznutí aneb omrzlých údů: rukou a nohou zvláště. A tato hrozná poranění, snětí provázená, jen oněm bombou a šrapnelem způsobným se rovnala svým hrozným dosahem, končícím obyčejně zmrzačením a amputací, jako na výsměch civilizaci a boji člověka s člověkem! A co ubožáků těch zmrálo a jak zmrálo!

Před zraky našimi jevil se ten obraz hrozný války malého národa s velikou říší, kde tolik bylo kmenů slovanských, jež ještě do nedávna vízily svazky nejen pokrevní, ale svazky upřímně bratrské, jaké jen se jeví všude u těch, kdož prošli školou sokolskou. Kolikráte vzpomněli jsme tu těch slastných chvil sletových, těch okamžiků dojemných tam v té zlaté slovanské Praze, kde stáli jsme muž vedle muže, bratr Slovan vedle bratra. A kdo by byl tehdy jen vytušil, co příští chvíle přinesou a na kolik těch junáků statných, jako potrava dělová státi budou proti sobě hlavně v době této války. Řekne se, že poslední události na Balkáně nalezly nejširšího ohlasu u slovanských národů mimo Balkán a konečně i tam u nás v Americe, ale v té chvíli hned nás napadne, jak laciné jsou všechny ty sympatie, všechno povídání tam, kde jedná se o čin vůči svému a čin pouze.

Takové a podobné myšlenky se mně zmoeňovaly, vyhlížeje z okna vlaku, který unášel nás po čtyřdenním pobytu v Dževdželiji k místu, kde bulharská komiti spůsobili na mostě železničním tolik škod a pobili 14 Srbů i mnoho jich zranili. Viděli jsme na úpatí hory těch 14 hrobů kříží označených a plukovník Dr. Žeračević, jenž schválně si pro nás zajel, aby umístil nás do Skoplje, s útrpným úsměvem na rtu prohlásil, že "bratřím" Bulharům přišlo draho a až se vyšetří ruskou komisí, teprve že jak náleží se "svrší"... Vlak zajíždí do kraje. Sledujeme každý záhyb země pozorně, obdivujeme ty skály kol Vardaru a jeho obrostlé břehy vinicemi i hlozím. Všude poznáváme, že panují tu mimořádné poměry. Ve vlaku vojsko a podél tratě stráž. Pobouřené vesnice a leckde jen děti a ženy. Dojíždíme k mostu částečně pro přechod upravenému. Je tu jak na mraveništi. Na mostě se pracuje a stráž přechází!

Náš inženýr pilně pracuje a stará se jen, abychom šťastně přešli a most co nejdříve odevzdán byl dopravě. Starí vojáci přenáší naše zavazadla přes lávku na mostu.

Již se šefi a studený vítr řezá do tváří. Na druhé straně nasedáme do připraveného vlaku, kdežto těžší věci z Řecka dovezené zůstávají zpět, aby poslaly se hned na bojiště, až bude most opraven. Dr. Brěič, mladistvý bakteriolog ve Švýcarech studovavší, doprovodil nás až sem. Dobrý hoch, dobrý Chorvat a co hlavního, dobrý Sokol, jenž v nás viděl zástupce těch našich tam za mořem i měl nás rád. Jako on, i ten každý voják ve svém domácím kroji ze skřicového, hrubě, domácí setkaného sukna, s šubarou na hlavě, s dlouhou puškou na rameni vzhlíželi k nám s úctou, protože přec jen každý z nich znal, že Amerika daleko. Jen to, že jsme Češi, bylo jim na divno, členové toho národa, s nímž začasť se "bratřili" a nyní — samý to "Švába".

Dr. Heller:

SOKOLSTVO A VÁLKA.

Z rozmluv se starostou Č. O. S. drem. Jos. Scheinerem.

Téměř denně stýkám se s naším vzácným a drahým starostou České Obce Sokolské a styky naše věnovány jsou nejen náležitým pracím sokolským, nýbrž i srdečným hovorům a úvahám.

Považuji za svoji sokolskou povinnost, abych zachytil několik úryvků z těchto rozmluv, neboť br. Scheiner je typem sokolského cítění a chtění, jest uznaným a všeobecně milovaným vůdcem stotisícové organizace národní, a jeho názory i jeho úsudky jsou dnes nejen charakteristickými, ale i rozhodujícími.

Hovoříme spolu o dnešních úkolech sokolských. Scheiner praví:

Jest přirozeno, že české Sokolstvo, v jehož základním programu stkví se heslo bratrství a jehož celá činnost i život založen je na tomto podkladě, bylo v prvé řadě povoláno v době, kdy národu našemu jest podstoupiti tak těžké zkoušky, aby účinně postavil se po bok lidu českému a všemi silami snažil se zmírniti následky války, ohrožující tak těžce celé bytí jeho.

Velké heslo Tyršovo, že věc sokolská všemu lidu českému náleží a z toho vyvěrající další důsledek, že osudy jeho upoutány jsou těsně k osudům národa, nalezlo v této době svého nejkrásnějšího uplatnění. Právě v těchto okamžicích musí se Sokolství projevit ve svém hlubokém sahajícím vlivu i v dalekosáhlém poslání svém, jež neznámená pouhý výevik tělesný, pouhou libůstku jednotlivců, ale podepření celkového vývoje národa a péče o jeho povšechné blaho v rozmanitých stránkách života veřejného. Jest přirozeno, že v okamžicích, kdy národ krvácí na bojišti i doma, kdy život jeho do nejhlubších základů otřesen a na všech stranách ohrožen, Sokolstvu otvírá se nepřehledně široké pole činnosti, k níž ono svou organizací, svou mohutností a svými dosavadními úspěchy jest povoláno.

Není tudíž nynější akce Sokolstva v době válečné nějakým mimořádným, vedlejšími podnikem, ale přímým výronem jeho úkolů a hesel převzatých. Nesmí se tudíž tato akce posuzovati, jak se leckde tvrdí, za manévr časový, ale za ohlas vysokých snah, jež Sokolstvo od prvního počátku trvání ovládaly.

Rekapitulujeme spolu všecky odvětví dnešní pomoci činnosti sokolské a br. Scheiner, jenž stojí v čele této akce, soudí o ní takto:

"Činnost naše směřuje jednak k úlevě a utišení bolesti, jež válka působí, jednak k předejití dalších důsledků její v našem životě vnitřním.

V prvním směru podnikli jsme rozsáhlou činnost zařizováním lazaretů pro raněné ve válce. Jest už dostatečně známo, že předsednictvo Č. O. S. věnovalo obnos 50,000 K na kompletní zařízení lazaretů, jež Č. O. S. sama vypravila.

Jsou to lazarety v Sokole Praha-II., Praha-III., Praha VIII., v Žižkově a Brně, celkem pro 550 nemocných. Nemocnice tyto jsou úplně zařízení, vypraveny personálem lékařským a ošetrovatelským a vedeny jsou ve vlastní správě pod ašistencí Červeného kříže.

Takový sokolský lazaret stojí za návštěvu. Sokolské bratrství činí tu pravé zázraky. Každý tu pozná, jaká péče věnována jest bez ohledu na národnost všem raněným, jak vlídné slovo bratří a něžná ruka sester o závod snaží se zmírniti bolest a vnésti teplo a jas v ponurý ten život nemocniční.

Všechno členstvo těchto jednot zalarmováno tu pro velké činy milosrdenství a soucitu o těžce strádající vojiny. V těch jasných, krásných tělocvičnách, kde jindy ozýval se jásavý hláhol jarého mužstva, napínajícího síly své v mužných evicích, panuje dnes velebné ticho, přerývané tičnými kroky ošetrovatelek, sledovaných vděčnými zraky nemocných. I na tomto místě bolesti převládá blahý pocit pozdravování a touha po novém životě. Zde utuchly spory národnostní, utuchla zášť plemenná, lidé se tu našli ve svém čistém člověčenství a jsem přesvědčen, že i nejzatrželejší srdce zde zmlklo pod dojmy péče a lásky, jež se pozdravení jich věnuje.

Jest též zajímavé, jak tělocvičny tyto byly svému účelu přizpůsobeny. Ze zasedacích síní staly se operační sály se všemi hygienickými požadavky vypravené, s bílými skřínkami, v nichž lesknou se nástroje operativní, s podlahou nepropustnou látkou potaženou, se stoly operačními, aparáty Roentgenovými, aparáty ke chloroformování, sterilisaci a různými jinými přístroji. Rovněž lázně pečlivě upraveny, opatřeny teplou a studenou vodou, sprehami i vanami. Šatny staly se skladem vojenských šatů a prádla ložního a ve sborovnách evičitelských usídlili se ošetrovatelky a lékaři. V sálech na místě nářadí stojí dlouhé řady postelí s běloskvoucím prádlem; vedle nich stolky něžná pozornost žen ozdobila květinami, jež budí veselý a milý dojem.

Sestry ošetrovatelky v bílých pláštích obsluhují nemocné, hledíce přiučiti se i jazykům cizím, jimiž vojáci mluví, aby jich přáním co nejvíce vyhověly. Učí se i maďarsky, rusky a srbsky.

Zdravotní odbor Č. O. S., jemuž připadá tu hlavní slovo a jenž z permanentní služby dosud nevyšel, věnuje veškeré své síly, pokud zbyly, léčení s nadšenou obětavostí a ochotou, jež provázána jest nejlepším zdarem.

Na otázku, v čem jeví se jinak dnešní činnost Sokolstva ve službách veřejných, odpovídá dr. Scheiner:

Sokolstvo, jako mnohočetné, výborně zorganizované sdružení zasáhlo vydatně ve veškerou činnost pomocnou. Předsednictvo Č. O. S., zůstavší i v dobách všeobecného překvapení klidným, zakročilo v čas vyzváním k Sokolstvu, aby ono, neztrácejíc hlavy, snažilo se především uhájiti další život a činnost jednoty, jež velkým odlivem branců na bojiště bylo ovšem značně ochromeno.

A kolik Sokolů stojí na bojišti?

Až dosud možno dle zjištěných dat konstatovati, že dnes již dobrých 60 procent evičenů jednot sokolských stojí na poli válečném a že dalším povoláním i novými odvody poměr ten vzroste na 90 procent, nehledě k tomu, že z při spívajících členů asi 30 procent za povinností svou brannou odešlo. Celkem stojí v poli asi 35,000—40,000 Sokolů z Čech, Moravy, Slezska a Dol. Rakous.

Sokolstvo je tedy ze všech našich institucí národních nejvíce zasaženo mobilisací, přirozený to ovšem důsledek tělesné výchovy sokolské. Složili jsme tedy největší daň z krve v národě.

Včasným zakročením vůdčích orgánů Č. O. S. nahrazeny byly ztracené síly ve správě jednot novými a činnost v jed-

notách, pokud možno, zachována k dalším úkonům. Jest zajímavé, že do síní tělocvičných vrátil se kmen starých cvičenců, že cvičení postupně nabývá opět svého rozsahu, kde to možno, a že jednoty, jichž tělocvičny byly okupovány pro vojenské nebo nemocniční účely, vyhledavše si prozatím útulek jiný, ve školách a pod., snaží se zabrániti přerušení cvičení.

I mládež zbylá hrne se do tělocvičen a vyplňuje tak velké mezery, mobilisací povstale.

Tím vším umožněna byla intensivní činnost jednot pro další povšechné pomocné úkoly jež nynější válečná doba vyvolává.

Předsednictvo Č. O. S. denně se schází a rokují, řídí celou akci a dává jednotám pokyny, jak postupovati. Vzdělávací odbory alarmovány, aby zasáhly v péči o veřejné zdravotnictví přednáškami, poučováním i přímým zasahováním ve prospěch zlepšení celkového zdravotního stavu, zejména v malých místech, vyzvány k péči o výchovu dětí a pod. Jednoty přihlásily se ochotně ke spolupráci ve sbírkách, v péči o nezaměstnané, o rodiny branců, o transporty vojáků atd. atd.

Až válka bude skončena a naše spolupráce v těchto věcech statisticky zjištěna, uvidí se, jak obrovský podíl má Sokolstvo na podnikcích těchto.

* * *

Jiný hovor týkal se různých pověstí o ohrožené existenci Sokolstva. Scheinerův názor jest:

"Všechny tyto pověsti jsou smyšlenkami, jež rodí dnešní vzrušení, jež je stupňováno až k sensačnosti, která by ráda již viděla jednoty naše rozpuštěny, Sokoly pronásledované atd.

Tvrdím, že není k tomu žádného důvodu. Sokolstvo není si vědomo žádného jednání, jež by se přičilo zákonům, jeho program a účel je jasný, aniž by při tom musilo ono zapírat své národní poslání i své slovanství. Sokolstvo složilo velkou daň z krve ve válce a jestliže se věnuje dalším úkolům, nečiní tak ze žádné politiky zachraňovací, ani z bázně, ale vedeno čistou láskou k bližnímu a příkazy, jež mu dává bratrství, tento stěžejný bod jeho poslání, všechnu činnost jeho ovládající.

Bylo by na čase, aby pověsti ony přestaly, neboť mohly by činiti dojem špatného svědomí, jehož Sokolstvo nemá."

* * *

A což Svaz slovanského Sokolstva, jehož členy jsou Srbové i Rusové?

Také v této záležitosti vyjadřuje se starosta Č. O. S. jasně a určitě. Pravil:

"Předsednictvo Svazu slovanského Sokolstva, shledavši v této době nemožnosti jakékoliv činnosti spolkové, samo tuto činnost na čas zastavilo a o tom úřady zprávil. Stalo se tak již počátkem měsíce dubna. Dočasné zastavení toto bylo začátkem září t. r. úředně potvrzeno."

* * *

Jsem opravdu vděčen br. dru. Scheinerovi, že dovolil, abych trest' jeho hovorů, jež dovedou vnést do dnešní situace nejsilnější organisace národní světlo a jas, sdělil veřejnosti.

Ve veliké rodině sokolské, tak jako v rodině skutečné, jsou muži a ženy, dívky a jinoši i děti. Je všechny vychovává Sokolství, na těle i na duši, ku stejnému cíli a za stejnou metou!

Renata Tyršová.

Lidé by se strašně nudili, kdyby nebylo na světě pomluky, neštěstí a hanobení vzájemného a snad právě proto dvě věci člověk nikdy nepřeje svým přátelům: Veliké štěstí a veliké neštěstí.

TAKÉ DĚJINY.

Není žádné pochybnosti o tom, že ze zkušenosti lidí i celých národů se čerpá mnohé poučení pro přítomnost i budoucnost. Proto se píše dějiny, ale záleží mnoho na tom, jak se píše a kdo je píše. Tak na příklad my lidé svobodomyšlní považujeme dobu husitskou za nejdůležitější a nejslavnější, kdežto katolíci říkají, že to byla nejnešťastnější doba českého národa. Dle toho také jest historie naše upravována, z níž jedni čerpáme poučení, jiní výstrahu.

Pro nás Čechy americké má minulost také význam veliký a nebude to dlouho trvati, že bude vážně přikročeno ku sestavení dějin našich. Činějí se k tomu pokusy různými památníky, ale jsou to pokusy, abych to případně nazval, malých dětí ku prvním krokům. Jediným vážným dílem toho druhu jest Čapková kniha "50 let českého tisku v Americe". Ač i toto jest slabý pokus o sepsání skutečné historie, jak to spisovatel sám též doznává, je to pokus přece jediný toho druhu. Všechny ty památníky, jubilenní spisy nebo historie různých spolků jsou vychvalováním některých lidí, kteří si třeba té chvály nejméně zasloužili a utajování věcí vážných.

K napsání tohoto mne přiměl kalendář, nesoucí název "Sokol Slávský" a vydaný jednotou téhož jména, k níž jsem až do nedávna sám také náležel. V kalendáři tom jsou také "dějiny" tohoto Sokola, které vlastně dějinami žádnými nejsou, poněvadž tam skutečných dějinných událostí málo dbáno bylo. Nejen že k sepsání dějin těch byl vybrán člen věci neznalý, ale z celého článku je patrná nedbalost vůči faktům. Kdyby byl pisatel těch dějin tyto předložil dříve některému ze starších členů, ten by mu byl zajisté dal různé pokyny o událostech některých, o nichž v zápiskách spolkových jest buď falešně nebo nedostatečně referováno.

Hned na počátku těch dějin se praví, že Sokol Slávský byl utvořen ze dvou spolků, z nichž jeden měl tendenci svobodomyšlnou, druhý katolickou, po spojení pak se oni katolíci Sokolové vytráceli, až se stal sbor opravdu svobodomyšlným. Také z katolické síně se vystěhoval, aby ušel nařčení Sokola katolického, od kteréhožto doby prý zůstal sborem svobodomyšlným.

Přistoupil jsem k Sokolu Slávskému, tuším, v roce 1902, když se stala roztržka mezi spolkem tím a patronátem budovy Č. S. P. S., která měla za následek přestěhování. Byl jsem na výboru, který měl uloženo poohlédnouti se po jiné místnosti pro Sokol a výbor ten, sestávající, tuším, z 5 členů, rozhodl jednohlasně doporučiti Sokolu Slávskému za příští působiště síň katolických spolků, zvanou Česko-Americkou.

Budova tato zvaná byla posměšně katolickým tunelem, poněvadž byla nedohotovena a měla jen přízemí. Náležela katolickým spolkům, ale takovým, které si chtěly zachovati aspoň kus samostatnosti. Benediktini to neradi viděli, poněvadž se jim spolky ony jáksi z úplné pravomoci vymykaly. Katolické spolky jiné by tam byli nedostali a svobodomyšlné tam zase jíti nechtěly. Tu se nahodil Sokol Slávský, který hledal pro sebe vhodnou místnost a proto mu ti pánové, již jménem oněch spolků budovou vládli, vyšli velmi blaho-sklonně vstříc. Udělali podmínky takové, na něž výbor bez dalších úvah přistoupil.

Z výboru, který tehdy s patronátem Č. A. Síně vyjednával, jsou snad všichni dosud živi a ti mi dosvědčí následující: Když byly všechny podmínky ujednány, požádal jsem o slovo a promluvil k těm zástupcům oněch spolků asi v tomto smyslu:

Vaše spolky, budovu tuto vlastně, jsou katolické, Sokol je spolek svobodomyšlný. My zde nebudeme odbývat jen cvičení tělesná, ale i přednášky. Když některý z členů našich zemře, bude pohřební průvod vypraven ze Sokolovny a tu se budou odbývat svobodomyšlné řeči. Táži se vás, zda

nám v tom nebudete klásti překážky, zda to nebude proti vašemu přesvědčení?

Na tento můj dotaz odpověděl pak předseda onoho patronátu asi toto: "My vám pronajímáme síň, co v ní budete dělati, do toho nám nic není, dělejte s v ní, co chcete."

Krátce po přistěhování Sokola Slávského do Čes. Amer. Síně byl přijat v jedné schůzi návrh, aby se uspořádala přednáška a k ní byl co řečník pozván pan Iška. Sotva se to rozneslo, ihned slavný patronát té síně svolal schůzi, v níž usnesl přednášku tu nedovoliti. Sokol Slávský odbýval schůzi zároveň, nevím zda pravidelnou, či zvláště za tím účelem svolanou, a tu byl opět tentýž výbor, který o síň zprvu vyjednával, vyslán do schůze patronátu. Byl jsem opět mluvčím toho výboru, připomněl jsem panu předsedovi, co nám jménem celého patronátu slíbil a ku konci jsem pravil:

"Pan Iška nám přednáseti bude, ne-li zde, tedy někde jinde, ale my půjdeme za ním. Nedodržení slibu vašeho sprostuje nás závazku a my půjdeme tam, kde se nám nebudou v cestu klásti překážky."

To pomohlo a přednáška v Č. A. Síní pořádána byla. Veliké návštěvě se sice netěšila, ale účastníci si ji velice pochvalovali. Slyšel jsem některé členy Sokola Slávského velmi pochvalně o ní se vyslovili a jsem jist, že nebylo ani jediného, kdo by nebyl s ní spokojen.

Na tuto přednášku však přišli někteří členové toho slavného patronátu a těm se to ovšem nelíbilo. Neměli sice ničeho proti hlavní části přednášky, ale řečník po vyličení cílů Sokolství uvedl, že církev svatá se stavěla šíření Sokolstva na odpor. Za důvod uvedl, že účelem Sokolů je péče o tělo, kdežto nauka církevní odporuje zanedbávání a trýznění těla. Proto se různí ti svatí zasvětili bohu tím, že těla svá nečistili, což mělo za následek rozmnožení se na nich různých příživníků. A že ještě dnes má církev katolická tentýž směr, doložil řečník tím, že nedávno byl papežem prohlášen za svatého podobný všivák. On to tak sice p. Iška neřekl, slušně to obalil, ale ti zbožní posluchači si to doložili. Zlobili se na to, že mají všivé svaté, jako by v nebeském království bylo o takové zle.

Pozoruhodno však bylo, že se po té přednášce ti "rázní Sokolové" stále více klonili na stranu toho katolického patronátu, takže konečně k žádným dalším přednáškám nemohlo být přikročeno. Tak to trvalo nějaký čas až nadešel výroční den úmrtí Fügnera. Byl to 40. výroční den úmrtí zakladatele Sokolství, jež chtěl Sokol Slávský na návrh br. Košáře oslaviti. Tu se ale ten slavný patronát postavil na zadní nohy a že prý nedovolí ve své katolické síni žádné svobodomyšlné řečnění, které by jejich svatou víru uráželo. A poněvač seznali již smýšlení většiny, že jsou to spíše něco jiného než Sokolové, nepovolili.

Po straně jsem vyjednal jak s předními členy patronátu budovy Č. S. P. S., tak Plzeňského Sokola, že obě budovy stály Sokolu Slávskému k dispozici. Na obou stranách se mi dostalo ujištění, že se v budovách těch udělá tolik místa pro spolek náš, mnoho-li ho jen bude potřebovati, ale ti "svobodomyšlní Sokolové" na mé vývody nedali ani zbla a lhostejně snesše políček, jim katolíky vyřátý, zůstali v jejich síni nadále. Plzeňský Sokol nám ještě vyšel s ochotou vstřícností nabídnutím nám své síně ku 40leté oslavě úmrtí Fügnera a podílel se s námi na ní. Velká návštěva tehdy sice nebyla, ale nejen že se dostavilo málo členů Plzeňského Sokola, ale našich nebylo více a to ještě se v pozdní chvíli dostavilo evičičí členstvo, když evičičí bylo asi o hodinu zkráceno.

Tato událost mi Sokol Slávský znechutila tak, že jsem přestal choditi do evičičí, které jsem až do té doby pilně navštěvoval ve stáří hodně přes 50 let. V následující na to

valné hromadě, která byla odbývána vždy, tuším, v poslední neděli únorové, jsem opět obnovil návrh, aby se Sokol Slávský přestěhoval do Školy Č. S. P. S., ale zase marně.

Tu musím uvést, že v těch "dějinách" kalendáře Sokola Slávského stojí, že byl návrh můj všemi hlasy zamítnut. Návrh byl podán v samý večer, když většina členů se již rozešla, takže nebylo přítomno více než asi 30 členů a z těch přece hlasovalo pro návrh asi 5. Ale tyto políčky od katolíků Sokolům uštědřené, je nevyrušily z klidu, až když jim dán byl pokyn kyjem, aby se z katolické síně klidili. Bylo jim na nájmů přiráženo, světlo v určitých hodinách zhaseno a jiná přikročí jim činěna, až to konečně trpělivost jejich vyčerpalo a Sokol Slávský se přestěhoval opět do Školy Č. S. P. S. V té katolické síni vykonal svou povinnost, proklestil tam cestu spolkům jiným a za to se mu dostalo vyhazovu.

Tohleto všecko v těch "dějinách" Sokola Slávského není, jsou tam však kusá udání, z nichž se dá souditi, že zapisovatel jejich chtěl mne sesměšnit, nebo aspoň za bezzásadního prohlásiti. Na jednom místě se tam píše: "Dle záznamů zdá se míti lví podíl na tomto přestěhování br. Buňata, který vši silou se bránil a členy pobádal, by se nestěhovali do budovy zvané Nár. Sín." Na jiném místě zase stojí: "Také v této schůzi podán br. Buňatou, jenž asi nelibě nesl, že Sokol Slávský je v budově vlastněné katolickými spolky, návrh, by zvolen byl výbor, který by vyjednával jinou síň." Z toho každý věci neznalý by mohl souditi, že jsem povaha nestálá. Napřed jsem Sokol Slávský do té katolické síně vehnal a za krátko na to jsem jej chtěl zase vyhnati z ní. Důvod, příčina toho udání není.

Vrchol této historie dostoupil však ten slavný historio- graf následujícími slovy: "Byl to výsledek vyjednávání zvláštního výboru, který měl neshody a nesrovnalosti s br. Buňatou, zuřivým to svobodářem, který nelibě nesl zakázané přednášky svobodomyšlné, vyšetřiti a přispěti k náhledu, by sbor se zase stěhoval zpět."

Toto vyjádření sluší nejméně Sokolu. Je-li v protokolu, či zápiskách Sokola Slávského, nasvědčuje, že nejen ten, kdo je tam vepsal, ale i ti, již to strpěli, jsou o zásadu svobodomyšlnosti málo dbalí, což by rádi na mne s beďer svých svalili. Napsal-li to však ten historik z vlastní vůle, pak jest on sám zuřivým — nesvobodářem. Pozoruhodno jest, že to ten historik uvádí v roce 1908, kdy jsem byl již z Chicaga zpět v Texasu, ale ku Sokolu Slávskému jsem se dosud hlásil. Bylo to tedy napadení mne ze zákrytu a byl bych se o něm ani nedozvěděl, kdyby mi z nouze a již ku konci ledna nebyl zaslán jeden ten kalendář s žádostí, abych se o rozprodej zbývajících prý asi 500 pokusil.

Nezáleží nic na tom, jak kdo o mně a mém jednání soudí, ale lidem, kteří požadují nebo píší nějaké dějiny, mělo by záležeti přede vším na pravdě a na zásadě. Když však se pravda i zásada nohama šlape a bezzásadnost se hledí pěkně omalovati, to nemůže býti zváno dějinami, spíše pošklebkem dějin. V těch dějinách mělo býti jasně vytčeno, že Sokolství s katolicismem sloučiti nelze a měla býti událostmi dokázána pravda, že spolky svobodomyšlné s katolickými v žádný kompromis vcházeti nemají, nechtějí-li na své zásadě újmy utrpěti. Kdo jednal zásadněji v záležitosti té Č. A. Síně, Sokol Slávský, nebo

Jos. Buňata?

List tento byl zvětšen o 8 stránek a přece nemohli jsme do něho vtěsnati vše to, co se nahromadilo.

Poplatek do fondu na sjezd v Clevelandu je splatný na začátku roku, tedy v prvním čtvrtletí. Která jednota nezaplatila do fondu v minulém roce, měla by tak učinit nyní, aby knihy byly v pořádku, aby povinnosti nepřibývalo. Snáze je zaplatit dnes 10 centů než zítra 20.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the National Gymnastic Union of Sokols of U. S., North America.

Vychází 15. každého měsíce v Chicagu, Illinois.

Pořadatel:

T. VONÁŠEK, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Editor:

SUBSCRIPTION - - - - - \$1.00 per year
Předplatné \$1.00 ročně - - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, zděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednatele V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatele zvláštní.

T. VONÁŠEK, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí býti v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Dr. Winfield S. Hall:

Jenníkovy prázdniny.

Z knihy "Otec a syn".

Jan, syn lékařův, vypráví otci, co všechno viděl o prázdninách na farmě strýce svého.

VI.

Následující neděli Jenník sotva že se mohl dočkat až bude po obědě, aby mohl pověditi o tom co vynášel o želvách a jak se líhnou. Také Marketa, sestra jeho, se o věc zajímala, prohodí:

"Vypravuj Jenníku, vypravuj! Viděla jsem sama několik malých želviček minulého leta, když jsme tábořili a také sama bych ráda věděla, odkud se vzaly a jak se vyvinují."

Jenník měl radost, že mohl povídati o svém objevu. Minulé středy byl velice horký den, bylo ku konci května a tu procházejí se podél potoka, spatřil velkou želvu, jakž se dostávala z malého kopečku písku, který nalezal se asi sto stop od potoka a několik stop nad vodou.

"Písek v kopečku nalezal se na jižní straně břehu a byl tak položen, že vydán jest na pospas slunečních paprsků, tak že bylo tam nejen sucho, ale i teplo. Rozhlížel jsem se kol, za to máje, že bych mohl najíti tu někde v naprosté blízkosti hnízdo mezi travou, křovinami aneb jinde v úkrytu. Nenašel jsem však žádného takového hnízda, ani žádného otvoru, díry do země a podobně. Tot' se ví, že by musel být ten otvor hodně veliký, aby ním taková velká želva prolezla. Chodil jsem a hledal nadarmo. Konečně povšiml jsem si stop, které želva zanechala

v písku za sebou ubírajíc se od té hromádky písečné. Stopy ty však nevedly nikam dále, nikde se nekřížovaly i usmyslil jsem si, že asi hnízdo by mohlo být někde na té čáře, kde stopy se jeví, aniž by otvor jaký se tu nalezal. Hrál jsem tudíž několikrát rukou do písku i zavadil o něco jako měkká skořápka, která při doteku povolila. Vytáhl jsem na venek: bylo trochu vlhkého písku, něco jako žlutek a z částě rozbitá skořápka, velice tenounká a jemná. To mně přivedlo na myšlenku, že snad želva klade si vajíčka jedno po druhém do písku a je zahrabává. Hledal jsem tudíž dále pomalu a jistě za chvíli již dotekl jsem se druhého vajíčka, které však již opatrně jsem vyndal, abych nepoškodil. Vypadalo jako vejce ptačí, jenže nebylo jako ono čermáků, na jednom konci zúžené a na druhém trochu objemnější, ale stejné v objemu. Vložil jsem je zpět do písku i našel konečně ještě další dvě vajíčka tímže způsobem. Nedotýkal jsem se jich mnoho i urovnal jsem hromádku písku co nejlépe i sebral delší trávu, jakž nedaleko na břehu jsem natrhal a pomocí té zahradil nejen stopy mé, ale i stopy želvy v písku. Den na to jsem tam zašel znovu a také včera jsem se byl podívat i shledal jsem, že želva tu byla opět. Již jsem do písku však nehrabal, obávaje se, že bych mohl poškodit zase některé z uložených zde vajec."

Celá rodina po celou dobu jeho vypravování věnovala Jenníkovi naprostou pozornost a skoro každý zdál se míti nějakou tu otázku na rtech, tak že hoch téměř několikrát některý bod opakoval, jenže činil tak rád, dobře věda, že opravdu všechny povídání jeho zajímalo.

"Já vím," namítla Marketa, "proč želva si hnízdo takové vybírá. Silná její skořápka, kterou má na těle by vajíčka jistě rozmačkala, kdyby chtěla je vyseděti, jako činí ptáček. Mimo to skořápka ta jest studená a sotva by vajíčka zahřála a proto je jednoduše zahrabe do teplého písku a nechá slunci, aby je zahřívalo a mladé se tak vylíhnouti mohli. Nenlíží tomu tak otče?"

"Ano, tak jest Marketo," odvětil lékař. "Jestli pak jsi ale viděl želvu, tedy samici, matku, jak chrání svá mlád'ata, aneb jak je krmí?"

"O ta se živí sama," vložila se do hovoru Marketa.

"Co bych však rád vynášel, jak je chytit a dostat, když se líhnou. Jak asi to dlouho trvá?"

"Vidíš Jeně, to nevím ani sám zcela určitě; možné, že trvá dva až tři týdny."

"Poradím ti jak je chytíš", ozvala se znovu Marketa. "Postav kolem nich malý plůtek."

"To také udělám, jak as vysoký plůtek by měl být, tatínku?"

"Nejlépe by bylo použití malé bedničky, asi stopu a půl v rozměru, vyraz dno a máš plůtek hotový. Zatlač do písku as na palec a tak, aby hnízdo obkličovalo a bude to."

"A proč nenechat dno, takhle by mohly třeba staří přelézt, anebo posunout."

"Kdybys obrátil dnem vzhůru, pak by nemohlo slunce na hnízdo svítit, vajíčka by se nachladila a sotva by se želvy vylíhly," radila Marketa. "Víš

ale co? Jednoduše vem nějaký starý řídký závoj, aneb drátěnou síťku jakž máme no oknách, polož, aneb upevni nahoře na bedničku. Tak ani mladé nebudou moci vyléztí a také nebude k nim se moci dostat cokoli by je mohlo zničití, aneb jim ublížití. A pak mimo to budeš moci pozorovati celý postup líhnutí."

"Výtečný nápad, holka," zvolal otec. "Marke-to, tys hotový přírodozpytec."

"Nevadí otče, ale věř, že sotva co by mně tak těšilo, kdybych mohla zpytovat přírodu skutečně, kdybych mohla pozorovati vývin všeho, jakž kol nás se jeví, studovati celý postup její tvorby a přesvědčovatí se, že skutečnou je pravdou, že považovatí na příklad hmotu ve vesmíru za trpnou, jakoby na ni mohla z venčí nějaká síla působiti byl by takový as blud, který věru, že sotva by byl možným, kdyby nezahalovala mysl naší vrozená a tajemnůstkařská obraznost, různými církvemi podněcovaná. Hmota a síla, jako hmota a duch nejsou nijak oddělenými bytostmi, nýbrž jen rozdílné stavy jedné a téže věci. A dle toho bych dále chtěla hloubat a se učit," odvětila dcera lékařova vychovaná zcela v duchu volném.

Po obědě hned, jakmile se vydali na procházku, Jenník prál otei:

"Co by jsi si myslel, že stalo se as tento týden na farmě?"

Lékař pokývl spokojeně hlavou, jsa na vše možné připraven i podotkl: "Snad nepošlo některé z těch jehňátek?"

"O ne, tatínku, strýc Jiří dává si na ně bedlivý pozor i pečlivě je ošetřuje; jak strýc tak teta v tom ohledu jsou velice opatrní, aby se těm malinkým ničeho nepříhodilo. Minulou středu však, když stará Fanny, dobrá to kobyłka, ubírala se ze zahrady, kde byla se napila, chtěl jsem si na ni vyskočit a trochu se projet. Ale se špatnou jsem se potázel kobykla si poskočila, hodila po mně zadními, stáhla uši a již utekla mi z dosahu. Strýc Jiří viděl i vysmál se mi, když jsem tak rychle byl uskočil. I ptal jsem se jej: "Strýčku, co se vlastně té kobylice naší dnes stalo, vždyť vždy byla tak hodná i mohl jsem si na ni vyskočit a jezdit o vše pryč. Proč se asi zlobí na mně dnes?"

"Dej si pozor na ni, koukej kam půjde, následuj ji a poznáš záhy, co ji vlastně je. Nedivil bych se tomu ani dost málo, kdyby se Fanny měla státí matkou!"

"Věděl jsem ihned, co tím strýc myslí, protože jsem jej před tím na několik dnů slyšel, jakž vyprávěl jednomu z pomocníků svých, že Fanny bude mít asi pěkné hříbátko. Proto jsem si pospíšil a šel do zahrady za kobyľou. Ta se tam pásla, ale ihne jakmile mně zočila natáhla uši a zas se nějak pohněvala. Obrátila se ke mně a tu jsem uviděl téměř pod její zadními malé, roztomilé hříbátko, jež v trávě leželo, jakoby spalo. O jak rád bych se byl přiblížil a pohladil je a vzal okolo krčku, ale bál jsem se, dobře věda, že toho by matka jeho asi nestrpěla. Protože

jsem však znal, že Fanny ráda oves, šel jsem na sýpku a nabral celou mírku, nasypal do malé bedničky i vrátil jsem se do zahrady ku stromu, kde byla kobykla se svým hříbátkem. Fanny sotva spatřila bedničku, poznala, že ji něco nesu i pokročila na několik kroků do předu, nežli jsem se dostal ku stromu. Pohladil jsem ji po hřívě, poplácal a položil bedničku na zem a kobykla dala se do ovsu jen což. Odplížil jsem se trochu a když jsem si myslel, že mně nevidí, postoupil jsem k hříbátku. Uviděla mně však a ihned byla zpět a nosem dotýkala se svého mláděte. Vyskočil jsem a ona, jakoby řekla něco tomu svému hříbátku, zařehala i popošla ku bedničce, kdežto hříbě couralo se za ní. Když jsem ji opět pohladil a poklepal po krku nezdála se více o mládě své strachovati. Tou dobou také hříbě dostalo hlad a cucalo. Pohladil jsem je po zadku i nebálo se nikterak, ani když jsem je po krku pohladil. Fanny viděla, že hříběti neubližují, že si s ním jen hraji i nezlobila se na mně. Jakmile se hříbě najedlo obrátilo se ke mně i vzal jsem je kolem krku i dal jsem mu hubičku na měkké místo nad nosíčkem. Fanny mně pozorovala a protože se ji asi zamlouvalo, nekopala, ani neprojevovala nepokoj vůbec a od té doby si hrji s hříbátkem denně."

"Poslouchej Jenne," povídá pak otec na to, "kdybys měl všechny ty živočichy rozdělití na třídy, jakž bys asi učinil?"

Jan se na chvíli zamyslel a pak teprvé, ač ještě dosti váhavě odpověděl:

"Některí žijí ve vodě, někteří na zemi a jiní ve vzduchu, tak jako ryby, králíci a ptáci."

"Pravdu máš, hochu," řekl otec, "dobřes rozdělil; co však bys dělal s želvami?"

"Nu, ty žijí z částě na zemi a dílem ve vodě."

"A jak žáby?"

"Rovněž tak."

"Jakž pak slepice? Žijou ty na zemi, aneb ve vzduchu?"

"Ty žijí na zemi. Jak vidím, špatně jsem si to asi rozdělil, protože více jak polovina živočichů, které znám vůbec, byly by výminkami."

"A v čem se shodují na příklad koně, dobytek, skot, kočky, psy a zajáci?"

"Mají všechny po čtyřech nohou a po dvou očích."

"Ano, ale želva a žába mají rovněž po čtyřech nohou a po dvou očích. A co ti druhí společného a jím vlastního mají, co žába a želva postrádají?"

"Mají všechny srst, aneb chlupy."

"Teď jsi uhádl. Jsou to tedy živočichové srstnatí. Jest tu snad ještě něco jiného v čem se všichni živočichové srstnatí shodují?"

"Ano, mají totiž své vlastní mléko pro svá mláďata."

"Znamenitě, hochu a což pak snáš také vajíčka do hnízd?"

"Nikoliv jejich mláďata rodí se za živa."

"A bérou původ svůj z vajíček?"

(Pokračování.)

K SLAVNOSTNÍMU UVÁDĚNÍ JEDNOTY TÁBOR SLOV. LÍPY DO N. J. S.

V neděli, dne 14. února oslaveno bylo v síni T. J. S. Tábor spojení dvou sokolských jednot Táboru se Slovenskou Lípou a při tom uvedena tato jednota do svazku N. J. S. Jak se dá domyslet, síň byla slavnostně vyzdobena a pořad slavnostní byl také pestrý. Při zahájení slavnosti vešlo členstvo obou jednot do síně, Slovenské Lípy z předních, Táboru ze zadních dveří ve dvoustupu a pak se seřadilo před jevištěm. Nejdříve promluvil br. Ort, pak br. Čížkovský a když se členové na vyzvání poslednějšího obrátili k sobě a podávalo si ruce, zaburácel síní potlesk pochvaly. Na to promluvil br. Šiman jak nížeji uvedeno. I řeč jeho byla provázena souhlasem. Pak představení ti nejstarší členové obou jednot a svoláno jim Na zdar! Sokolice Blanche Jelínková a Vera Gírlénová sklídily odměnu za duet na citery a bratr Boh. Veselý nemohl svou hrou na Xylophone nasýtit obecenstvo. Sokolka Šlaufová, choť obětavého a neúnavného bra. J. Šlaufa měla nížeji uvedený proslov za Sokolky. Hudba J. J. Anderle přednesla několik skvostných čísel koncertních. Výstup bra. Fr. Mulače vymyká se z rámce slavnostního — a musíme zde znovu připomenout, že podobné výstupy nehodí se k takovému příležitostem vážným. Za Sokol Slávoji pronesl zdraví br. C. Popelka, za T. J. S. Praha br. Jak. Janeš, za Čechii br. Chmatal. Litujeme, že nemůžeme přinést o slavnosti zprávu podrobnější, místo nedovoluje.

Řeč starosty Fr. Orta:

Bratři Sokolové!

Stojíme před památným okamžikem, o němž neváhám pronést hrdou předpověď, že v dějinách Sokolstva česko-amerického bude pro vždy zaznamenán zlatým písmem. Dnes uzavíráme bilanci činnosti dvou samostatných sborů sokolských, které s hrdostí a pýchou mohou pohlížeti na ovoce své dosavadní práce na poli národním a osvětovém, dnes naposledy stojíme v šiku proti sobě jako prvky velkého celku naší zasloužilé Národní Jednoty Sokolské. Ale až bratrské naše pravice semknou se v upřímném stisku, bude náležeti minulosti všecko to, co nás až dosud různilo a líšilo, společný zájem, společné snahy a pospolitá páce stmelí nás v jeden mohutný celek a před námi ležeti bude veliké pole budoucnosti. Sloučením Táboru s Lípou již samo o sobě vykonáno bylo záslužné dílo kulturní, které budoucnost musí jednou po zásluze oceniti. Ale s naším rozvojem, s naším zmohutněním přejímáme na sebe nové závazky a povinnosti, neboť čím silnější těleso, tím větší oporou musí být všeho dobrého, co organický rozvoj českého živlu na půdě nové vlasti s sebou přináší. A proto, bratři, složme dnešního dne slavný slib, že ty naděje, s nimiž širší veřejnost k nám pohlíží v tomto pamětihodném okamžiku, nebudou sklamány a že Sokol Tábor Slov. Lípy se svým obětavým damským odborem bude pevnou baštou myšlenky sokolské, svobodomyšlného hnutí a národního snažení vůbec. I pro nás v této chvíli musí platiti plamenná slova našeho nesmrtelného Jana Nerudy, že bude-li každý z nás z křemene, bude náš celek jediným, mohutným kvádrem. Byly doby, kdy rozmach myšlenky sokolské ve staré vlasti byl nám zářivým příkladem k následování zde v Americe, kdy nám byl vzpruhou a posilou v tuhém zápase za naši národní existenci. Dnes logika dějin utvářila se poněkud jinak. Osud našich krásných Čech hájí se v závoj ponuré nejistoty, nad nešťastnou naší vlastí vznášejí se těžká mračna rakouské vládní persekuce a ten dobrý český lid prodělává znovu útrapy, které byly mu údělem v dobách pobělohorských. Činnost Sokolstva, které bylo vždy nejsilnější oporou zájmů jádra českého národa, jest úplně ochromena a poetiví vůdcové lidu pohlíží budoucnosti vstříce s nejvážnějšími obavami. Nuže, necht' rozmach sokolské myšlenky a našeho národního hnutí zde v Americe jest jim

v trudných těchto dobách posilou v těžkém jejich zápase a na nás nyní jest, abychom věrným plněním povinnosti na sebe předsevzatých splatili plně čestný dluh, jimž jsme rodné vlasti zavázáni. To budiž naším svatým úkolem a k tomu měli by nás vésti všechny naše snahy jako nejsilnějšího sokolského sboru v české Americe. Vy pak Sokolky a Sokolové bývalé Jednoty Slovenské Lípy, vítáme Vás v útulném stánku bývalé Jednoty Tábor, kterýž nám oběma spojeným jednotám bude domovem, kde nyní společně pracovati budeme, bychom zbudovali si stánek nový, našim zásadám tak nutný, moderní tělocvičnu, která by vyhovovala všem požadavkům.

Těm krásným cílům pak platí moje upřímné, hřímavé Na zdar!

Řeč br. Čížkovského.

Bratři! Dnešním večerem sloučení Slovenské Lípy a Sokola Tábor má být slavnostně dokončeno, a obě jednoty, spojené v celek, mají býti připojeny k N. J. S. Jsem si jist, že členové této nové jednoty budou na to hrdi, že ve středu svém mají ty nejstarší pracovníky sokolské, kteří stáli u kolébky první sokolské jednoty, když r. 1866 zde byla založena co odbor Slovenské Lípy. Oni v řadách sokolských sestáli a máme potěšení z toho, že dnešního večera podílejí se na této významné události. Jsou tu Jakub Pádecký a Josef Waska. Já sám roku následujícího ve stáří 13 let začal jsem tělo své cvičit pod vedením br. Pádeckého. Dovolte mi zmíniti se ještě o několika dalších starých pracovnících, kteří jsou dosud mezi námi, a kteří byli členy jednoty sokolské před rokem 1875, kdy Sokolstvo americké stálo již na pevné noze, a kráčelo zdárně v před. V roce 1868 založen byl Sokol Česko-Americký, jehož členové se skládali většinou ze členů, kteří se odtrhli od T. J. Sokol. Ze zakládajících členů zbývá nám tu jen Tomáš Kališ, ostatní všichni odebrali se tam, odkud není návratu. Posledním z nich, jehož jsme doprovodili k poslednímu odpočinku, byl br. Fr. Kašpar, r. 1902. Z přistouplých r. 1869 zbývá nám br. Vác. Morava, který však nemůže bráti podíl na práci sokolské, protože ztratil zrak. Z roku 1870 je mezi námi upřímný a vytrvalý pracovník br. Jos. Hladovec, jenž ještě dnes koná při slavnosti této práci výborové. Z roku 1871 máme tu bratry Jakuba Hroděje a Matěje Bláhu. Roku 1871, v tom památném roce, v němž skoro celé Chicago lehlo popelem, založila se T. J. S., neboť první jednota, jež byla Odborem Slovenské Lípy, nemohla se udržeti, byvši seslabena odstoupením členů, kteří založili Česko-Americký Sokol. Tato jednota převzala budovu na Taylor ulici a tu držela až do roku 1892, kdy ji prodala, a sama pak se sloučila s Česko-Americkým Sokolem na De Koven ulici pod jménem Slovenská Lípa. Prvním evičitelem této jednoty byl br. Pádecký, prvním tajemníkem br. Jos. Waska, pak ze zakladatelů jejích tu máme bratry Josefa Svojshe, Jana Čížkovského, Jiřího Šindeláře a Frant. Mencla (jenž přistoupil o 4 měsíce později a jehož životním povoláním je odvážeti zeměle na místo posledního odpočinku). Z roku 1872 je zde Matěj Frišek, jenž při divadlech mňíval kulisy. Z roku 1873 nezbyvá tu nikdo. Z roku 1874 setrval při nás Alexandr Purer, který zvláště při divadlech rád byl činným, a vedl jich režii po řadu let. Liboval si v děláni efektů bengálským ohněm.

Hledím k těmto harcovníkům národním a starým bratrům Sokolům s úctou a jistě nebude od místa vyzvání, aby se vám představili s jeviště. Nuže, předstupte sem před obecenstvo, vy staří bojovníci na národa roli dědičné, ať vám může býti vzdána zasloužená pochvala za vytrvalost!

Bratři, hledme budoucnosti vstříce s jasným okem, s nadějí, že ony mráčky, které se nad naší novou jednotou vznášejí, se rozplynou a zmizí, a že ta stará lípa, přesazená do nové půdy v Táboře, se opět zazelená, a ponese hojného

květu. A proto, bratři, podejme si pravice a slibme si, že budeme svorně pracovat, co dítka jedné rodiny, že práce na poli sokolském nám bude nadále milou povinností, že naše činnost bude vzorná, naše vystupování důstojné. Vám pak, vy staří bratři, vzdávám vřelý dík za vše, co jste pro myšlenku sokolskou vykonali. Vy jste prošlapávali cestu, po níž dnes Sokolstvo v nepřehledných řadách kráčí, a podniká věci, o nichž tehdy, kdy vaše představy byly nejbujnější, jste ani nesnili. Dočkali jste se úspěchů práce, a to vám budiž nyní, když vrásky již brázdí čela vaše, potěchou — nepracovali jste nadarmo. Přeji vám dočkati se dob, o nichž snili zakladatelé Sokolstva, Fügner a Tyrš, to jest dob, kdy Sokolové co národní vojíní rozdrtí pouta, kterými je národ náš vázán. A tomu platí mé Na zdar!

Řeč starosty Výk. Výb. br. J. Šimana.

Dnešní slavnost je nejen významnou, ale i důležitou, jak pro T. J. S. Tábor a Slovanskou Lípou, ale i pro všechno Sokolstvo chicažské a Národní Jednotu Sokolskou, a tím i celou zdejší veřejnost českou.

Slavnost tato je nám novým důkazem o tom, že začínáme nabývat přesvědčení o pravdivosti pořekadla: "Ve spojení síla." Přál bych si jen, aby toto poznání proniklo do všech vrstev lidu českého, aby spojení napřed sokolských, a pak i jiných spolků, bylo uskutečněno. Kdyby se nahlédlo do budoucnosti, shledali by všichni pracovníci spolkoví, že prospěch spolků vyžaduje spojení, že naše práce národní vyžaduje spojení sil, a ne jich drobení. Jsem přesvědčen, že spojení jednot Slov. Lípy a Tábor bude mít zdravý a silný vliv na jednoty slabší, a že po příkladu jejich se spojí, by se mohly dodělavat většího úspěchu, by docházely lepšího uznání. Nestačí odkazovati se nám na minulost, tím si nezlepšíme přítomnost, ale zdravá a činná přítomnost zaručí nám budoucnost. V řadách našich budou takové síly, jaké si vychováváme a jaké síly si vychováváme, takové si zasloužíme. Jednota sokolská poskytuje každému mladíku trvalých prospěchů. V ní učí se návisti, mužnému přátelství, není mu školou záští, učí práci nezištné pro celek, ne pro sebezveličení, osobní neb obchodní reklamu, učí ho zapomínat zájmů vedlejších, a má ho ku konání povinností k národu. Věk sokolská znamená tělesné a mravní vychování celého národa, odchovává ho k statečnosti, síle a ušlechtilosti. Chovejmež proto úkol ten v srdci nadšeném, tužme se jak tělesně, tak duševně, a budme vždy pamětlivi, že ve zdravém těle, zdravý duch, že národ slabochů nikam nedospěje. Jen v souladném výcviku těla a ducha zaručeny jsou zdraví a síla, nejvýznamnější to dary přírody. Budmež činní, budoucnost náleží činným, smělym — stojatá voda v hnilobu přechází, kdo nejde ku předu, zůstane zpět ve světě, jenž úsilovně v před se ubírá. Kdož však by nechtěl se činiti, kdo by nechtěl bdíti? Vždyť i ta jistota z toho nám kyne, ta druhá pravda z toho sleduje, že žádná moc zevní, žádná síla hmotná a surová o sobě nezničí národy, že život národa, pokud na výsluní pravdy, dobra a pokroku obecného se vyvinuje, jest ve srovnání tomto nezranitelný jako paprsek slunečný, a že jej nepřemohou a nezahubí žádná moc temnosti, lež aneb násilí proti němu vyslané.

Tak pravil Tyrš — čím zachoval se národ náš, i když ostatní slovanský svět na západě od věku do věku jen pohromu trpěl, čím jest, že on jako skála v moři rozprouděném nezdolně vytrval, čím zejména stalo se, že národ český ani přesilou záplavy nepřátel nezyhul, ani tehdy, když celý téměř svět západní proti němu úsilovně se spojil a čtyřtábořské v prach povalil, aniž sílu jeho životní udolal?

Síla a statečnost ho spasila, činnost a vytrvalost, mravnost a kázeň, láska k vlasti, láska k volnosti.

Této veliké pravdy se chopivše, zvolili si zakladatelé

Sokolstva, Fügner a Tyrš, za heslo spolku, jenž se měl stát střediskem a semeništem dávné síly české, tyto lakonické příkazy: Vytrvalost.—Tužme se.

Vytrvalost — ano, toť heslo hesel, toť znamení, v němž zvítězíme. Vytrvalost při konání ustavičném, při práci každodenní a neustálé. Jen vytrvalost, jen dosti dobré vůle — vytrvalost u nás nad jiné třeba. S hořící slámou případně srovnává se nadšení naše. Stává se, že v okamžiku jako dnes, pro věc sokolskou zahoříme a vysoko vyšlehne plamen nadšení. Za krátko však plamen tento ochladne a dost často úplně vyhasne — a další pak práce zůstane v rukou té malé hrstky věrných a upřímných pracovníků, kteří věnují svůj čas i peníze pro dobro celku, a mnohokrát jedinou odměnou jim je zlehčování jejich snah některými osobami mstychtivými. Vy bratři sešedivělí v práci národní a sokolské — vy, kteří jste nezištně stáli při praporu sokolském, ať pod jménem Česko-Americký Sokol, neb Tělovýchována Jednota Sokol, neb Slovanská Lípa, věrně jste konali práci vám svěřenou, a ať jste dosáhli zralého stáří — věku, kde většina osob hledá ticha a klidu, vy setrvali jste v práci, vy ještě dnes v hojném počtu zastoupeni, podáváte nám mladým důkaz, čeho možno docílit vytrvalostí, při konání neustálém. Vy Sokolové mladší, na vás apelují, byste byli nápomocni těmto starším bratrům, by jednota vaše dosáhla nejvyššího stupně. Co prostý voják přes 25 let v službách sokolských stojí, a pracující na poli národním i jinak, radují se s vámi, vy veteráni sešedivělí. Přeji vám, byste se dočkali tužeb svých, byste viděli silnou sokolskou jednotu v práci, v konání povinností sokolských, by nová jednota, již jste utvořili, dosáhla svou prací toho největšího významu. A vy přátelé, kteří jste se zde v tak četném počtu shromáždili, abyste se radovali nad spojením se dvou jednot, byste svou přítomností na jevo dali ocenění jejich práce, připojte k mému přání zduar další jejich činnosti i své, a slibte jim, že jim budete štědrou podporou čest a slávu národa českého a svobodná zřízení této nové vlasti. Necht' večer tento je zaznamenán písmem nesmazatelným v dějinách jednoty, již jste právě utvořili, necht' je vám slavnost tato připomínkou, že jste se uvázali v konání práce nezištné, pokrokové, že budete šířiti myšlenku sokolskou, že budete dbáti zmohtnutí, a že budete za krátko jednou z největších jednot sokolských v Americe. Tomu mé upřímné: Na zdar!

Řeč paní Šlaufové:

Otění přátelé, bratři Sokolové a sestry Sokolky! Sešli jsme se tu dnešního večera, abychom důstojně oslavili událost v dějinách sokolských významnou a důležitou,

by oslavili jsme nejenom spojení dvou mocných jednot bratrských, ale i spojení sborů Sokolek Tábor a Odboru Sokolek Slovanské Lípy. Sbor Sokolek Tábor čítal 204 členky, Sbor Sokolek Slovanské Lípy 83 členek, takže vstupující dnes před naši českou veřejnost Sbor Sokolek Tábor Slovanské Lípy čítá 297 členky, žen a dívek uvědomělých, jejichž snahou zachovati jazyk náš a národní nadšení pro věc vznešenou a šlechtitou,

vychovat nadějný, bujarý dorost v duchu sokolském, by v dospívajícím věku chápali velkého odkazu, zakladatelů Sokolstva Fügnera a Tyrše.

Kamkoliv pohlednu, vidím na všech stranách radost a uspokojení z této důležité akce sokolské. Nemyslela jsem, že kdy dojde k nějakému spojení sokolských jednot, neb od dne kdy jsme zde konali všesokolský slet 26. srpna r. 1909 a mně dopřáno bylo zde v této síni vítat naše zámořské bratry a i delegace druhých bratrských Jednot uplynula celá

řada roků. Tehdá pravila jsem k nim, že věřím, že nesetkáme se zde poprvé a naposled, že věřím, že po onom zblížení dojde k navázání styků trvalých. A třeba že doslovně neuskutečnila se přání tak mnohého z nás týkající se sloučení všech jednot sokolských v Americe, věřím, že každý zde dnes přítomen cítí radost, že sbory Sokolů a Sokolek Tábor a Slovanské Lípy soustředily síly své a spojily stejné zájmy v jedno.

A jsouc prvními, kteří sjednocení v skutek uvedli, když činem projevena byla vůle, budeme pracovati k dalším a věřím, že budou to opět bratři a sestry Jednoty naší, kteří vymáhat budou sjednocení sokolské a národní.

K tomu cíli přeji srdečné Na zdar!

V OČÍCH JINÝCH.

Závody a slet Nár. Jednoty Sokolskej.

Dňa 22. a 26. júla 1914 v Omaha, Nebr.

Podáva Štefan Húška, hl. podveliteľ T. S. J. Sokol.

(Dokončení.)

Závody na náradí pokračovali veľmi pomaly, ba únavne zdĺhavo, ponevác bolo len jedno náradie, že vo štvrtok sa toho veľmi málo skončilo.

Večer bol venovaný večierku v Sokolovne, ktorého program vyplnil "Pevecký odbor T. S. Sokol" z Omahy. O tomto večierku nemôžem podať žiadnu zprávu, ponevác som tam nebol, a to z príčiny tej, že program ten pozostával z komických výstupov, a ja som bol zástupcom na Slet. Závody a s tým spojených slušných večierkov ale nie komických. Keby boli usporiadali poriadatelia prednášku o Sokolstve každý by si bol nejakú spomienku odniesol a bol by to úspech pre všetkých.

Po skončení tohoto programu nasledovala zase len tanečná zábava, ktorá mala celý vzhľad obyčajného výletu. Z celých tých večných zábav bolo vidieť len cicanie peňazí návštevníkov, až na čestné výnimky Uvitacieho Večierku, ktorý mohol byť tiež kratší a divadelných predstavení, lebo takých obyčajných tanečných zábav má každý doma dost.

Piatok, dňa 24. júla. V noci zo štvrtku na piatok prišla trochu úľava na tie veľké horká: prudký dážď sa spustil okolo polnoci a trval asi 3 hodiny, takže cvičište bolo trochu premoknuté. Ale hneď ráno sa začalo slniečko z pozamrakov ukazovať a každý vedel, že vyndením slnka nám nastáva zase jeden horúci deň. Okolo 8. hod. sa začalo závodíšte strakatíť, čaty nastupovali ku náradiu a ku skokom a tiež vyššie oddelenie na kruhy. Stredné a vyššie kruhy nemalo. Z počiatku to vyzeralo smutno, niektorí neboli vyspaní, druhí zase opalení od slnka, ako raci a niektorí zas nahnevaní, že závody na náradí tak pomaly pokračujú, ale netrvalo to dlho, lebo hneď ako sa začalo závodíť, každý zabúdal na svoje útrapy a len výsledok závodov mal na mysli, ktoré sa mali v piatok dokončiť. Medzi pokračovaním závodov boli zkúšky Sokoliek bez hudby, jak na spoločné cvičenie tak na zvláštne vystúpenie jednotlivých sborov. Pri týchto zkúškach sa ukázalo, že aký je rozdiel medzi cvičiteľom a cvičiteľom, lebo niektoré Sokolky mali veľmi pekne a správne nacvičené všetky zostavy; naproti tomu niektoré mali opačne a dost úboho jejích zostavy nacvičené, avšak nie jejích vinou, ale vinou cvičiteľa, ktorý nielen že napísanému cvičeniu neporozumie správne, ale bol aj nevšímavý k správne mu prevedeniu toho, čo nacvičil. Zato ukázaly cvičenky dost sokolskej trpezlivosti a cvičily to dotiaľ, dokiaľ neboli chyby napravené, tak že ku posledku išlo všetko v svojej kolaji. Čo som sa tak trochu prizeral na zkúšky Sokoliek, boli závody už v plnom prúde a všade sa to hnalo, len aby boli závody v piatok hotové. Najväčšiu ťažkosť robilo náradie, ako som to už predošle spomenul, že bolo moc zdĺhavé,

(mali len jedno náradie) zato ale skoky, beh a prostrné chýlily sa ku koncu. Ako vo štvrtok, tak aj v piatok bolo vidieť na náradí prevádzať dost pekne zostavy, zato ale skoky prevyšovali deň predošlý, lebo najlepším skokanom prišiel čas až v piatok. Veľmi pekným bol skok do dialky Sokola Ed. Nováka z Baltimore, Md., ktorý skočil 21 stôp a 3 palce. Najväčšia to dialka medzi všetkými. Za nim jeho brat, Aug. Novák, skočil 19, 11. Tiež skok do výšky postúpil z predošlého dňa z 5.6 na 5 stop a 7 palcov; skok o týčke zostal na tej samej výške ako vo štvrtok. Tiež pri vrhaní gule bolo vidieť niektorých pokročilých v atletike a jednotlivci jak vo vyššom tak v strednom a nižšom oddelení docielili pekných bodov. Vo vyššom oddelení sa vrhalo 16 funtov, v strednom a v nižšom 12 funtovou guľou.

Okolo 4. hodiny popoľudní sa závody chýlily ku koncu a už len niektoré čaty dokončievaly to opozdené náradie, takže o pol šiestej hodine boli celé závody skončené závodníci poberali sa do obliekareň; niektorí veselí úfajúci sa víťazstvu a niektorí smutní, nahnevaní a sklamaní, znájúc už vopred svoju porážku. Divájuce sa tak na niektorých, bolo mi ich až ľúto, lebo vediac že v mnohom prípade to nebolo ani jejích vina, že tak špatno pochodili, ale vina sudcov, ktorí mnohému závodníkovi stranníckym súdením odobrali dobrú vôľu a chuť k ďalšiemu závodu. Závodník otužilý a chladnokrvný si toho moc nevšimal, ale na tých začiatčovníkov to malo veľký účinok; tým sa to do hlavy vmestiť nechcelo, že boli ako bratia, bratmi tak sklamaní, o čom som aj z vedúcich vycítil, keď doznavali, že je najlepšie mať sudcov cudzieh (a to môže každého závodníka len uspokojiť), lebo tí budú povinní na budúce takémuto niečomu vyhnúť a čo videli chybného tam, v budúcnosti odstrániť.

A práve toto doznanie chýb uspokojilo aj mňa natoľko, že som povinný vziať vedúcim, totiž riaditeľom uznanie, že sa vynasnažili čo najlepšie mohli trebárs aj bolo niečo niekde chybného a nedostatečného, aby závody zanechali žiaducného výsledku a v budúcnosti na tých chýbách, aby sa učili.

Taktiež uznanie dávam mnohým závodníkom za jejích sokolské chovanie, čo len pekný vzhľad dávalo celému priebehu závodov a priat bych, aby aj naše cvičiace členstvo z tých vytknutých chýb bralo poučenie pre budúcnosť.

Večer bola davaná divadelná hra "Popelka".

Miestnosť bola preplnená a súhra hercov bola veľmi vzorná. Celé predstavenie zanechalo dost dobrý dojem na prítomné obecenstvo.

Po divadle bola zase tanečná zábava.

Sobota, dňa 25. júla. Ráno okolo 10. hodiny sa začínaly zkúšky s hudbou. Ako som už vyššie spomenul, pri zkúškach bez hudby, že sa mnohí cvičitelia rôznia v pochopení napísaných cvičieb, a že potom sú toho následky, viditeľné pri spoločnom cvičení; to môže urobiť cvičiteľ vo svojom sbore, kde sa tie chyby ztratia, ale tam, kde príde snáď cvičiace členstvo až z 30. sborov, tam sú také chyby až moc viditeľné, a nesúlad je následok toho.

Taktiež pri nástupoch bolo vydeť, jako u Sokolov, tak u Sokoliek, že poradové cvičby sa málo kde cvičia, lebo na "povel" nevie mnohý a mnohá, čo to znamená, a na miesto aby nejaký pohyb vykonal, zostane stáť a to je pre diváka a zvlášte pre technických zpravodajov horká piluka, ktorá sa tak ľahko zhltnúť nedá. Najviacej ma zarazil "pohov", polovička cvičencov robila pohov na pravú nohu a druhá polovička na ľavú. Nástupy boli tiež moc zdĺhavé, lebo sa musely niekoľko rázy opakovať, čo robilo dost trápnu chvíľu cvičencom a cvičenkám, pri tak veľkom slnečnom úpale. Po prebratí všetkého, boli niektoré zkúšky odložené na nedeľu ráno k vôli správne mu prevedeniu. V celku zkúšky vypadly dost uspokojivo, lebo malé chyby, ktoré boli na počiatku,

pozdejšie boli opravené. Zkúšky sa skončili o 1. hod. popoludní a o 3. hod. bol slávnostný pochod po hlavných uliciach mesta, ktorý sa vydaril veľmi dobre na také mesto, ako je Omaha. Len trochu lepšie sriadenie mu chybovalo, ináč bol dosť veľký. Bolo v ňom okolo 2000 osôb a asi 150 automobilov, čo ho robilo veľmi dlhým. Okolo 4. hod. sa pochod navrátil do sokolovne, kde bol daný rozehod a nasledovala tanečná zábava až skoro do polnoci.

V nedeľu, dňa 26. júla. Deň tento mal byť korunou slávnostných dní, a jestli vezmeme všetky prekážky a maličkosti do povahy, skutočne aj bol takým dňom. Hneď ráno bolo badať, že počasie bude pekné, ale že aj horka bude dosť, toho sa každý bál. Ráno boli ešte niektoré zkúšky opakované, aby sa opravené chyby lepšie vyrovnali, čo bolo tiež badať, že to už všetko šlo lepšie, než na predošlých zkúškach. Po skončení týchto zkúšek, každý si hľadel trochu odpočinúť na odpoľudnie k hlavnému bodu programu.

Okolo 2. hodiny sa obecnstvo začalo schádzať tak, že o 3. hodine boli hlavné tribuny skoro zaplnené a tak sa mohlo prikrôčiť ku programu.

Hudba zahrála smes "Národných a Slavianskych piesní", nato Sokol Fr. Riha, predseda sletového výboru privítal v krátkej ale dosť jadrnej reči obecnstvo a všetkých hostov a predstavil ako prvého rečníka guvernera štátu Nebraska, J. H. Moorehead, ktorý peknými slovami ďakoval českému ľudu za povznesenia tohože štátu, na ten stupeň, na ktorom sa teraz nachádza. Za nim nasledoval Sokol Jozef Čermák ktorý obsiernejšej reči vysvetlil poslanie Sokolstva a jeho práce. Ďalším rečníkom bol senátor E. E. Plaček, ktorý v obsiernejšej reči rozobral dejiny českého prisťahovalectva.

Rečníci boli odmenení hlučným potleskom za jejich reči, ktoré mi neni možno celé sem uviesť.

Po slávnostných rečiach nasledovalo spoločné cvičenie prostných žiactvom omažských sborov, ktorého bolo spolu okolo 200. Prevedenie bolo uspokojivé, len v slohu boli niektoré chyby, ktoré kazily celkový dôjem, a preto nemôhly zanechať takého účinku, ako sa vyžadoval. Ďalšie číslo programu bolo: "Mazúrka" (telocvičný tanec) ktorú previedlo 6 Sokoliek T. S. J. Sokol Podlipný z Detroit, Mich. Prevedenie bolo pekné, trochu ráznosti mu chýbalo a hudba k tomu celkom nepriliehala, čo kazilo celkový dôjem.

Následovným číslom boli skupiny v železnom kruhu", ktoré previedli Sokoli a Sokolky od Slov. Lípy a Sokola Rozvoj z Chicaga, počtom 12 Sokolov a 8 Sokoliek.

Cvičenie toto bolo jak slohom, tak prevedením ukázkou novou a dokázalo, ako môže schopný evičiteľ vytvoriť peknú prácu bez toho, aby odbočil od sústavy sokolskej. Prevedenie bolo vzorné a zanechalo v obecnstve peknú upomienku. Nasledujúce cvičenie bolo "prostné s čímkami", previedly Sokolky Sokola Chicaga, počtom 20 dosť uspokojive.

Následovné číslo bolo "Šotiš a Polka", (telocvičné tance). Previedly Sokolky Plzeňského Sokola z Chicaga, počtom 12. Cvičily veľmi pekne, len sloh cvičenia zodpovedal viacej profesionálnym tanečniciam, než Sokolkám z telocvične sokolskej, a preto dovoľm si pri tomto cvičení urobiť malú poznámku. Cvičenie složené bolo (alebo malo byť) odchovanku americkej sústavy, a tiež ho aj viedla. Cvičenky boli oblečené v pekných bielych šatách, samé objavenie strhlo každého diváka v nadšenie (vyjmúc dobrých evičiteľov a tech zpravodajov) a prevedenie tiež našlo uznanie, ale kde bola zásada, všestranný pohyb tela a svalstva? A prečo bola myšlienka sokolská v tom cvičení odkopnutá? Či práve preto, že to bola odchovanka americkej sústavy, ktorá to cvičenie zostavila, a dnes je evičiteľka Plzeňských Sokoliek? Moja zásada je: každý evičiteľ a evičiteľka v Sokolstve má sa držať sokolskej sústavy, môže všeličo prikladať a prispô-

sobovať, ale to nesmie mať vzhľad profesionálny lež výchovný, sokolský!

Potom nasledovalo cvičenie "S veslami", ktoré previedly Sokolky Tábor z Chicaga, počtom 24. Cvičenie bolo pekne složené, bola v ňom myšlienka cenná a zvlášte sa vynímalo, že bola v ňom na zretel braná sústava sokolská, ktorá na prvý pohľad dokáže, že je skutočne vychovná a všestranná. Prevedenie bolo uspokojivé, berúc do ohľadu niektoré obťažné pohyby, celkove zanechalo veľmi dobrý dojem.

Nasledovalo cvičenie na náradí vzorných družstiev, pri čom mnohí evičenci ukázali svoju špecialitu.

Následovné číslo bolo cvičenie s krúžkami, ktoré previedly Sokolky Župy Strednej N. J. Sokolskej, počtom 64. Cvičenie bolo na pohľad ľahké, ale preto dosť pekné a tiež bolo obstojne prevedené.

Nasledovalo cvičenie s "tamburinami", ktoré previedly Sokolky Župy Západnej, N. J. Sokolskej, počtom 48. Cvičenie bolo dosť pekne, složené. Obsahovalo cvičby prosté s tanečnými krokami, bolo tiež dosť pekne prevedené.

Nasledovalo jedno z najhlavnejších čísiel programu "cvičenie prostné". Samotné objavenie Sokolov elektrizovalo každého diváka. Nástupom získaný bol rozstup evičište dostalo krásny vzhľad, len škoda, že ich nebolo aspoň 1000, čo by boli zaplnili celý priestor. Všetkých bolo len 160. Cvičili pekne a kto zná predošlé vystupovanie v prostných N. J. Sokolskej, dozná každý, že tento ráz boli najlepšie prevedené. Bola evičenosť!

Posledným bodom bolo Polka, spoločná pre Sokolky, ako prostné pre Sokolov. Toto posledné číslo Sokoliek korunováno zdarom celého sletu. Sokolky pekným nástupom prichádzaly do rozstupu a každý zvedave čakal, ako sa Sokolky z držia? Veď ich bol aj pekný počet, skoro Sokolov prevýšily, bolo ich 146.

Vzdor tomu, žeby sa dali snáď niektoré chyby vytknúť, ktoré som však spomenul pri zkúškach o evičiteľoch, tu ich preminiem, cvičenie bolo zostavené dobre, ba až veľmi dobre prevedené.

Po vyčerpaní programu mal byť rozehod a rozdanie cien malo byť večer v Sokolovni, avšak poriadatelia závodov zmenili program a rozdali ceny hneď na mieste, čo zasluhuje tiež povšimnutie, že každý pracoval, čo len mohol, aby práca tam začatá aj tam dokončená bola, čo len uspokojuje každého závodníka, keď vidí rozdanie cien, pred toľkým obecnstvom. Rozdanie cien mali na starosti náčelník F. Filip, starosta výkonného výboru J. Šiman a major mesta Omahy, pán Dalman. Ceny čatové pozostávaly zo štítov a diplomov, a ceny jednotlivcov z medailov a diplomov. Tak tiež boli ceny, na každom náradí zvlášť a aj na skokoch, čo je dobrý spôsob, lebo tak si skoro každý závodník nejaký ten diplom odnese domov, čo ho v budúcnosti len povzbudí k ďalšej práci.

Tiež i Sokolkám boli rozdane diplomy, čo uznanie za súčasťenie sa sletu, ktoré boli tiež nemálo potešené.

V nedeľu večer bolo na rozlúčenie davané divadelné predstavenie "Vojnárika", ktoré bolo veľmi pekne zahraté, len škoda že obecnstva nebolo taký počet ako predošle, ale nebolo divu, každý bol nespokojný, majúce pred sebou odchod, lebo mnohý hneď po večery začínali sa rozehádzať do svojich domovov. Vzдор únave bol každý veselý nad skvelým skončením slávnostných dní.

Končím týmto moju zprávodajskú prácu. Hľadel som aspoň čiastočne podať obsiernejší obraz práce a zdaru týchto slávných dní N. J. Sokolskej. Vzдор tomu, že som poukázal na niektoré chyby, na ktorých sa dá aj nám na budúce pracovať ku zlepšeniu a dokonálemu prevedeniu závodov a sletu, nadobudnul som si skúsenosti, ktoré sa ťažko opísať dajú, tie sa musia na vlastné oči vidieť, a preto budem po

časе poukazovat a pracovat medzi nami, aby sme aj my mohli smele vystúpiť pred kritiku bratrskú, akú dostane každý, ktorý sa nebojí verejno vystúpiť. Preto dúfam, že mi zazlievano nebude zato, že som niekde snáď trochu ostro vystúpil. Viedol ma úmysel bratrský, polepšiť, a nie poškodiť dobrú prácu N. J. Sokolskej. A preto nič inšie si neprajem, len aby práca, vykonaná v Omaha, Neb., niesla zdárne ovocie pre budúcnosť. Tomu volám Na zdar!

VZDĚLÁVACÍ ODBOR.

Náčrt br. E. Tůmy.

Rozepisovati se o účelnosti nechci. Bylo by to zbytečné, leč tolik přece podotýkám, že Tyrš chtěl mít lid český nejen zdravý a silný i krásný, ale mravně i duševně vyspělý.

Tím patří také práce vzdělávací či osvětlná jako neoddlílný celek k práci tělocvičné — s níž pak činí teprve plnou práci sokolskou.

Nejdůležitějším však budiž: pracujme tak, aby práce naše našla ohlas v srdcích lidu všeho — podávání našich snah budiž srozumitelným a věcným způsobem ve skutky obráceno. Neboť není vzdělán jen ten, kdo nabyt dostatek vzdělání školního, ale i ten, který svou pílí přišel tam, kam dovedly výklady školské vzdělance, abych tak řekl, učeného. A proto Sokolstvo měž na paměti cestami takovými jíti, aby vzdělávalo svoje členstvo. Dalším bodem jest snažení, aby činnost tato neomezovala se jen na určité pohlaví nebo stáří. — Bez rozdílů pohlaví a stáří, budiž vštěpováno všem naše snažení, všem bud'těž zásady, snahy a cíle vysvětleny, což je ovšem nejprvnější podmínkou a vedle toho pak pracujme způsoby následujícími:

Knihovna. — Čítárna. — Přednášky. — Koncerty. — Besedy. — Divadla. — Vycházky. — Výlety. — Výstavy. — Zábavy. — Zvláštní oddíl v Sok. Amer. — Oslavy velikých mužů českých a dějinných událostí. — Pořádání běhy N. J. S. — Řečnický první.

Pravda, krása, ušlechtilost, pokrok a svoboda bud'těž vodítky odboru vzdělávacího.

Vše můžeme členstvu našemu přístupným učiniti a to jak vědu, tak umění; jest pestrý výběr, z něhož lze sobě přesný výbor učiniti. Čerpejme z novin, knih, přednášejme pak, pořádejme umělecké zábavy a koncerty, divadla, besedy, výlety, vycházky do různých výstav, podniků a výstavy. Jiné a jiné vzory najdeme ještě. To však bude věcí odboru samého — neboť toto jest jen námět k vytčení programu. Samozřejmým jest, že není možným, aby obral si tu či onde vzdělávací odbor jednoty výhradně jen pořádání přednášek, šlo by se jen jednostranně a to nelze připustiti. Třeba i ducha zábavou osvěžiti a uklidniti.

Také nutno zásady odboru vzdělávacího upravit tak, aby vyhovovaly nejdříve potřebám našim, národním i životním. Třeba dbáti, aby přednášky byly rozhodně na den Bělohorský, Husův a podobné, vzpomínky před šikem na dny Sokolské a historické. Besedy nelze pořádati v letě, rovněž ne koncerty atd.

Knihovna. — V místě, kde není vůbec, nebo jest jen malá knihovna, jest první z povinností odboru vzdělávacího, aby se staral, by knihovnu doplňoval anebo ji zřídil. Kniha dobrá dává lidu nejen vzdělání, ale zábavu nejušlechtlejší. Kniha učí mysleti o věcech vědeckých a praktických. Tříbí též vkus, zušlechťuje, posiluje i oživuje unavené tělo, které při čtení odpočívá. Heslem budiž vždy "Jen dobré." Snažou výboru vzdělávacího budiž, sestaviti seznam knih dobrých, a každým rokem novým jej ve věstníku doplňovati, neboť není možným, aby zdejší lid věděl o všem, co se ve písemnictví českém rodí. K tomu budiž podotknuto, že zřízení odborné knihovničky při jednotě by mělo být povinným.

Čítárna. — V čítárně mají býti vedle listů denních, které dávají nahlédnouti čtenáři do běžného života, také listy literární, umělecké, všech sdružení národních, dále odborné, o něž se členstvo zajímá a které jemu vyhovují a potřebny jsou. Alespoň jeden denník ze staré vlasti budiž v čítárně vyložen, dále by měla býti vyložena Zlatá Praha, Český Svět, Světozor, a pod. Také na př.: Zvon, Máj, jsou velmi dobrými. Hlavně však ale Věstník Sokolský (Č. O. S.) Sokol, Sokolice, některé župní listy, a všechny americké věstníky Sokolské.

Přednášky. — Bod tento jest velmi choulostivý, ale zároveň dává nejlepší možnost velmi mnoho činiti a způsobiti, neboť žádná kniha nemůže tolik učiniti, jako slovo mluvené. To utkví za jednou v mysli. Jest však také nebezpečné, neumí-li přednášeč zabrzdit tam, kde strhuje. Slovo mluvené nedává času posluchači, aby rozvažoval, neboť hrnou se důkazy, doklady, protidůkazy atd.

Nutnost pravdy i formy každé řeči jest naprostou podmínkou zdu.

O čem přednáseti. — Bohatost látky jest veliká, ale třeba při výběru bráti zřetel, jak již i jinde praveno, na potřeby okolí.

Národní potřeby bud'těž na místě prvním. — Tyto ovšem možno rozvrhnouti na množství podřadných odstavců: Snahy kulturní či osvětlné. — Hospodářské. — Místních věcí se týkající. — Společenské. — Propagační, které by neměly býti zapomínány.

Nejvýbornějšími však jsou večery debatní; každá rozprava jest dobrou, neboť se při ní názory členstva tříbí různými názory a odpory.

Proslový před šikem nesmí býti zapomínány, nebo dokonce opomíjeny.

Řečníky vychovávejž ústředí. Leknutí z výloh jest nemístné, poněvač přinesou užitku. (Co by na příklad mohl za dobro způsobiti organisátor N. J. S.)

Koncerty. — Snad nie na světě nepůsobí na cit lidský jako hudba a zpěv. Jsouc správně chápána, povznášá duši, zjemňuje ji a zušlechťuje. Při zpěvu však, právě tak jako při hudbě, třeba zvláštní opatrnosti a zkušenosti, aby se nezvrhla jednoduchost zpěvu v hrubost nebo dokonce sprostotu. Mezi zpěv a hudbu třeba ovšem vložit báseň nebo jiného podání slovního.

Divadlo. — Je-li v Americe něco, co Čechům podává čistý život český, jest to divadlo. Ovšem divadlo na němž se český hraje a kusy české, kde si potrpí na nějaký německý lehký kus přeložený (nebo i jiný) tam se zvrhlo divadlo české a místo posílení lidu českého, pracuje na výdělek. To cílem českého divadla není, tak jako žádná jiná snaha odboru vzdělávacího. Nelze získávati vzdělání a dolarů zároveň. Bud'těž kryty výlohy a je-li zbytek, poříd'ťe jen to, co snahám našim odpovídá. Záleží však na provedení, právě tak jako na výběru. Rovněž výprava budiž taková, aby odváděla posluchače v místa kde děj se odehrává.

Výlety. — Vzduch čistý v amerických městech, zvláště velkých, jest vzácností a proto kdykoli možno — ven, ven — volá. Na svěžím povětří oživí duch, okřeje tělo — čili člověk stává se zdravějším a následek toho jest, že může zase s chutí, silou věnovati se životnímu povolání. Nesmí však výlet vybočiti z mezí slušnosti. Jest přece v přírodě tolik krásna a příležitosti k zábavě ušlechtilé, že není třeba hledati něco, co se nesluší.

Vycházky. — Návštěvy výstav, podniků hospodářských i průmyslných, jsou jistě něčím, co nanejvýš poučuje a proto jest nutno je pořádati. Při ochotě jaké závody americké návštěvníků vstup poskytují, lze se nadíti výsledku. Jest ovšem třeba, aby byl vždy někdo, kdo dovede vše vysvětliti, jinak by to bylo bezúčelným.

Besedy. — Besedy, již slovo samo dává nám tušiti něco pěkného a věru, že pobesedování, starý to zvyk v domově našem, mnoho příjemného skýta. Při besedě může býti návštěvníkům podán zákusek, čaj nebo pod. Besedy působí opravdu velice příjemně a sblížíují členstvo a činí jej dychtivým po nových besedách. Hry společenské jsou zde na místě.

Zábavy. — Zábavy jsou bolestivým místem naším. Zábavy mají býti výdělečné, aby se udržela rovnováha. Tu však přijde na to jak si kdo zábavu představuje. (Nesmí to býti příležitost k pití). Pěkný pořad, málo ale dobré — a pak tanec. Rozhodně netrpěte sprostých a hnusných tanců a toho kdo se prohřeší, odkažte do mezi příslušných.

Tomu všemu ovšem musí také vyhovovati místnosti, neboť by vše zapadlo, kdybychom nechali posluchače dusiti se v začazených místnostech. — Zdržení se kouření při pořadu jest ovšem nutností všude — vzdušné musí býti, tot' hlavní podmínkou. Také slušné. Nejdůležitější však jsou osoby, které to vše mají říditi. Třeba práci rozdělit. Knihovnicka necht' nestará se o divadlo, neboť práce má dosti s knihovnou a čítárnou. Kdo pořádá koncert, musí míti pochopení a rozuměti věci té a tak jest to se vším. Pracuj každý, ale nepřetěžuj se nikdo. Obvykle pak vše selže.

UZNÁNÍ SOKOLEK.

(Z Věstníku Sokolského.)

I.

Žhavou rukou stiskl osud srdce vaše. Drtivě zasáhl v život váš, zaplašil spánek s víček očí vašich a naplnil duši úzkostí a strachem. — Úzkostí a strachem nejen pro přítomnost, pro to, co děje se teď s milými druhy — manžely a bratry, ale i úzkostí a strachem pro budoucnost, pro to, co vysloviti se nedá, co jen a jen cítit musíme, co mluva naše dvěma slovy vystihuje: vlast, národ.

Rozbit je váš rodinný život, schází doma dobrá duše, milý kamarád, jenž pro vše měl porozumění, pro vše slovo útěchy a smíru a těžko je vám bez něho. A přec zbyla vám zástava svatá, vzpruha nejvydatnější — zbylo vám vaše dítě! Pro ně: hlavy vzhůru! — uvědomte si zodpovědnost nekonečnou, která nyní jen na bedrech vašich leží, uvědomte si, že nejen účty klást musíte po návratu otcí jeho, ale že povinný jste v tím lepší a tvrdší "křemen" a "ocel" je vychovat, čím více dobrých lidí iteť ztratíme. Platilo-li u nás již dříve heslo: množství nahradit jakostí — musíme teď jakost dorostu našeho ještě zlepšit a zvýšit, abychom nahradili to, o co přijdeme.

Jednou jen cestou dojdete k tomuto cíli: uče své děti již od mládí samostatnosti, cvičte vůli jejich, aby uzrála v nezdolnou pevnost. Nerozmazlujte je, nezměkčujte; uče je tvrdé době tvrdě vzdorovat.

Uče je samostatně, logicky myslet, uče je tvořit si samostatné úsudky a hlavně uče je samostatně jednat; vychovávejte jejich vůli, aby berouc se cestou dobrou, byla vytrvalá a dovedla odolávat pokušení a zkáze. Pamatujte, že "vychování, jež necvičí vůli, jest vychování zhoubné duši."

Samostatnost a pevná vůle nese s sebou vědomí síly, podporuje vývin energie — hleďte, jak dětem svým ulehčíte život, když otlukou hrany své povahy za vašeho vedení, než když stane se tak pod rukou cizí. Nedbejte, že zvány budete tvrdými matkami, to dítě až doroste, tím více bude vás ctít a milovat.

Zkušenost ovšem se nedá ani darovat ani koupit, a dítě nevěří, že oheň páli, dokud na vlastních prstech se nepřesvědčí; však dozná-li škody, kterou se učí, dovede dítě rozumně vedené nepřijemnost poznatku pochopit a těžit z něho.

A v tom vězí i jádro i užitek takovéto výchovy.

Lze pak přehlédnout národ — třeba malý počtem — však skládající se ze samostatných, silných, energických jedinců? Výchova vaše ponese pak užitek dvojitý: u dítěte vašeho pro ně samo, i u celku; pamatujte, že "tam svět se hne, kam se síla napře" a "malým že jen ten, kdo zná jen malý cíl" — a tu sílu vypěstít, ten cíl určit — je ve vašich rukách.

Rozběsněný proud nynějšího života se uklidní, dobrý stařec, čas, zhojí rány, jimiž osud vás obmyslil, v srdcích vašich znovu rozkveté naděje v lepší příští — a budete-li si moci říci, že přispěli jste k této lepší budoucnosti, že zachováte Sokolstvu a světu zdatné, silné potomstvo — pak věru nežily jste nadarmo!

II.

Milá sestro —

upřímně potěšila jste mne zprávou svou, že v malé jednotě vaší, jejíž činovníci do jednoho odešli za povinností vojenskou, ujala Jste se sama jednateleství. Ubezpečuji Vás, že nebude bratra, jenž — jak zdá se, se obáváte — vyčítal by Vám tento krok. Neučinilát' jste ničeho víc, než — pochopila dobu. Vždyť povinností závaznou všech nás, kteří dosud zbyli jsme v domácnostech sokolských, jest nejen "utírat prach" — ale stát u ohně krbu a udržovat jeho život. Nuže — buďtež Vestálkami posvátného symbolu, — organisace té mohutnosti a toho rozmachu jako Sokolstvo nemůže a nesmí i v této chvíli tak vážné ani zachvřt se ve svých základech. — Žena sokolská, vážná, zkázněná v mravu svém, plna citu nejjemnějšího, co ho srdce ženské schopno, žena pochopivší úkol svůj v řádu Tyršově nastupuje v šik v těchto zředlých dnech válečného podzimu přísná, mlčící, vědoma si zodpovědnosti své. Mezery v řadách mužů pověděly ji vše. Hlásí se sama. Och ne — nebyla a nebude — v této době nejméně, nebude slečinkou z korsa, nebude hledat radosti v parádě, potěšení v planém povídání, úspěchy své ve flirtu, koketnosti a těch malých, malinkých mstách a mstičkách, jimiž tak rády častují se ženy . . . V svém jednoduchém úboru prostém nápadné výzdoby spěchá po své práci, — po práci, kterou převzala za jiné, jež nová povolání doby vyslala jinam. Jak jste mi to krásně popsala a vyličila . . . Skoro se stydím před Vámi za mnohé muže, kterých tyto chvíle dosud nevychovaly. V kavárnách u nás dosud plno povalečů, dosud týž hlučný život u karet i kulečnicků, dosud tolik, tolik prázdného, hloupého smíchu . . . Dny těžké jdou jeden za druhým pod oblohou stále temnější — žlutavé mlhy dusí ulice . . . Lidé nechápou . . . Aspoň tak mnozí, tak mnozí! Právě včera, obdržev Váš list a pln pychy nad jeho zprávami, jak ve Vašich malých jednotách ženy ujímají se práce každé — (ani věřiti nechci, že v lécích samy bez vyzvání pustily se do cvičení žáků, ty pilné včelky) — vzpomněl jsem si živě Vás, všech žen . . . Vyšel jsem z města, k večeru. Táhlými lány polí zrezavělých, v soumraku večera ubíhajících kamsi do nekonečna, vinul se zbrázděný pás silnice. Kaluže mdlé odrážely v zrcadlech svých oblohu — v bláto bořily se nohy, čvachtající jako žáby. Vlák zjevil se náhle na náspu, nad silnicí. Ohromné kotouče bílého dýmu klesaly těžce, jako mračna do kraje, rudé svítilny lokomotivy se zableskly — volání zaslechnu z vozů . . . Řada jich dlouhá, černé truhly na drkotajících kolech, prudce tlukoucí o kolejnice — řada dlouhá, z oken i dveří polootevřených divá se hlava vedle hlavy. Šedivé čepice, šedivé pláště. Na vozecích v polích bílých červené kříže . . . A zase volání. Dlouhý, prudký výkřik podivné směsi radosti i smutku, nezvyklé, zlomené "na zdár . . .", jež odrazilo se od vozů a letělo jako raněný pták do kraje. Zmizel vlak. Hučení slábne, mdlí — ticho. Mně před očima jasně rozzářil se sál lazaretu. V něm sestry bílé. Vzpomněl jsem hrdinské žádosti absolventek druhého kursu ošetřovatelek České Obce Sokolské, aby vyslány byly ihned na místa nejnebezpečnější, do

bitevní čary nebo k "cholerám . . ." Hle, ženy! A vzpomněl jsem onoho sletového dne bouřlivého, kdy šiky žen nehnuly se z evičiště ani při rachotu hromu. Hle, ženy sokolské! Výchova? Jen výchova? Ženy francouzské, německé, ženy všech bojujících národů také dokázaly krásné činy, veliké skutky lásky vlastenské v této době. Ona vychovává si lidi. Ale musí mít připravenou půdu. Ne všichni a všechny pochopí její diktát. Co lhostejných, maloduchých, bázlivých i mělkých přeběhne v její burácivém dunění — aby jim nezmokla — rajka na klobouce nebo cylindr . . . A vy — Vybojovaly jste si v združení našem samostatnost, snesly řady teoretických důkazů o rovnoprávnosti mužů i žen — nuže! Den Váš přišel. Neusmívejte se, sestry. Jest celkem dost málo ironie v těchto slovech! — "Vy, ač tichým, přece mocným vlivem ovládáte srdce mužská. Nenít všeobecného, vše uchvacujícího vlastenectví, kde nevštěpovala je slova mateřská, a neblaze národu, v němž snahy mužné neoceněny jsou ženami jeho."*) Jak tajemně zní tato slova právě v tomto roce Tyršově! Hučí v něm kus kletby, nezdá se Vám? Jak oceňujete Vy ženy české snahy mužné? Kolik z Vás sleduje vůbec snahy ty? Ne — ne — už nevyčítám, dobře zahlédl jsem váš pohled trpký. Ale vyříd'te — vy — Vaše sestra — Vaše přítelkyně — všechny řady Vaše všem ostatním! Bureňte, probouzejte, prostě, uchvacujte — blíží se čas, kdy bude potřebováno každé dobré duše české, aby přiložila ruku k dílu lepšího příští. — "Bud'tež nám oporou při usilování našem. Ne čeho jsme dosáhli, čemu chceme, budiž Vám podnětem k tomu. Pobádejte váhavých, napomínejte líných, ano, smím-li to říci, přál bych si, by přízeň Vaše odvracela se od každého, kdo svou vinou schází v kruhu sokolském."**) — Slyšíte? Tedy i od kamarádek nemyslivých, fintivých, pomlouvačných, nedemokratických, jako od hochů, kteří "svou vinou" atd. atd. Myslím ale: nejen odvracet. Naopak — je odvracet od dosavadního způsobu života a vracet věci vlastenecké, české, sokolské. Ze Šavlů Pavly — zázraky v tomhle smyslu umíte vy už čarovat, ženy. Známe se! Vzpomeňte, kolik dobrých hochů, snad i Vašich hochů, nevrátí se víc tam od severu či jihu, kolik Vašich rodinných bratří, švakrů, strýců — i manželů . . . Nevratí se tak mnozí — a musíme mezery v řadách vyplňovat. I v tom můžete a musíte pomoci. Co nových povinností přinesl Vám rok Tyršův. Doména citu, doména lásky k bližnímu otevřela se Vám zvláště nejdřív — však nezůstaňte jen v lazaretech! Celý život veřejný bude potřebovat Vaši součinnost. Všechny sestry sokolských. Já vidím v duši pevně a statečně Vaše řady. Věřím, že neklamete svůj národ! Věřím! . . .

Na zdar!

Ruch.

PŘEHLED ČINNOSTI V. V. ZA ROK 1914.

Když zástupci jednot chicažských vrátili se ze sjezdu Baltimorského, kde sídlo V. V. přeloženo bylo do Chicaga, konali schůze, na nichž se radili, jak by zřízení V. V. umožnili, a také, jak by mu v začátcích nápomoci byli. Porady ty měly za výsledek vyzvání k jednotám, by dle počtu členů zvolily zástupce do V. V. Když volby byly provedeny, svolání zástupců ku schůzi do místnosti Plzeňského Sokola a to hlavně za tím účelem, by se mezi sebou seznámili a začali se vpravovat do prací na ně čekajících. První schůze byla konána 31. listopadu 1913. Tu dobu ještě nebyla rozluštěna otázka spojení všech tří jednot. To mělo být uskutečněno na poradě v Clevelandu, na den díkůvzdání položené. Se zřetelem na to provedena organizace prozatímní pouze, aby, kdyby k dohodě došlo, nebylo spojení žádných překážek v

cestě. V této schůzi stanoveno Chicago za sídlo Technického Odboru, a náčelníkovi N. J. S. na sjezdu zvolenému, uloženo, by volbu členů vypsal dle nového způsobu na sjezdu přijatého, by práce ku sletu mohly být zahájeny. A tu nebude od místa připomínka, že zvyk konati slet za rok po sjezdu není zrovna moc praktický, zvláště když sídlo ústředí jest měněno a když taková změna v technickém vedení byla učiněna. Pozorujme nevýhody, které se vyskytly: nový V. V. měl se uvázat v práci 1. února a slet v Omaze byl původně položen na 17.—21. června. V listopadu začalo se sorganisováním technického odboru. Než ten zahájil činnost, bylo již půl prosince. Kde zbýval čas na vypsání souběhu k vypracování prostných, kde byl čas na podání návrhu na jejich přijetí, a co hlavního, kde byl čas na jejich nacvičení? Proto by bylo radno, aby sjezd určoval rok sletu dle okolností, by na přípravu zbylo dosti času. V následující schůzi, konané dne 24. listopadu, náčelník podal zprávu o výsledku volby. Zpráva ta však překvapila. Volba nebyla provedena dle stanov, a do T. O. byli zvoleni členové, kteří by mohli být závodníky. Ze zkušeností dřívějších V. V. možné závodníky nahradil čekanci, kteří měli nejvyšší počet hlasů a doplnil T. O. dopisujícími členy, t. j. členy, kteří by T. O. svou zkušeností mohli být nápomocni. Za dopisující členy zvoleni vedle bratrů z různých měst někteří bratři chicažští, o nichž se vědělo, že jsou s to radu a pomoc dáti. Toto rozhodnutí V. V. se však nelíbilo náčelníkovi N. J. S. a členové T. O. prohlásili, že nebudou pracovat, dokud původní volba nebude schválena. Když toto oznámení bylo učiněno, svolána mimořádná schůze V. V. na den 7. prosince a do schůze té pozván náčelník i tajemník T. O.

Mezi tím však konána v Clevelandu porada o spojení. Jaký byl její výsledek, o tom snad se netřeba rozepisovati. Smlouveno tam pouze technické spojení s D. A. J.

Po mimořádné schůzi V. V. vypsal náčelník novou volbu T. O.

Do schůze 29. prosince konané došla stížnost br. K. E. Hrbka, dosluhujícího starosty N. J. S., jenž ve veřejných časopisech napaden byl pro své stanovisko na poradě v Clevelandu. Br. Hrbkovi projeveno plné uznání, a jednotám N. J. S. předložen k odhlasování návrh názvu pro těleso utvořené spojením se N. J. S. s D. A. J.

O návrh se jevil však špatný zájem ve všech jednotách a výsledek hlasování zjištěn byl teprv v srpnu.

Očekávání spojení zdrželo i vydání nových stanov a rázný postup ztěžován. Dne 12. ledna za předsednictví starosty Plz. Sokola, br. Dvořáka, zástupce starého V. V. v N. Y., zřízen V. V. trvale a zvoleni stálí činovníci. S díky přijmuta nabídka Plzeňského Sokola, by budova jeho byla domovem V. V. Hned na to vyskytla se otázka vtělení (inkorporování) N. J. S. pod zákony státu Illionis, a pak i to, zda bude možno vésti úrazový fond tak, jak byl na sjezdu přijat.

A ještě nová potíž čekala V. V. Žaloba Plzeňského Sokola proti br. Stýblovi, a brzy na to přišlo vyloučení jeho, a tím N. J. S. pozbyla náčelníka.

Ale ani s tím svízely nepřestaly. Hned na to následoval projev stížnosti jednoty St. Louiské, a její vystoupení.

V. V. z N. Y. předal do rukou nového V. V. hotovost \$4,391.44.

Za člena k N. J. S. přihlásila se T. J. S. Tyrš v Omaha a o něco později Sokolky Jar. Vrchlický v Marshalltown, Ia.

T. J. S. Vlast připojila se k Plzeňskému Sokolu a T. J. S. East St. Louis odstoupila.

Několik žádostí o poshovění poplatků po sobě přišedších, přimělo V. V. k uvažování stanoviska, které má zaujmouti v podobných případech, když dluhů stále přibývá a pohledávek u jednot je přes \$2,000, po odražení těch částek, které byly odpuštěny na sjezdu.

*) Tyrš: Řeč o veřejném cvičení Sokola Pražského 26. března 1865. —

**) Tamže.

K různým sjezdům spolků podporujících, které byly v tomto roce konány, poslány blahopřejné přípisy se žádostí o další podporu věci naší. Zvláštním je, že ani na jeden z přípisů nebylo odpovězeno, že v protokolech sjezdů dočetli jsme se pouze, že dopisy naše přišly. Bylo o nich jednáno? Jak bylo rozhodnuto? Nezasloužilo si to naše Sokolství větší pozornosti? Nebyli na sjezdech oněch také někteří Sokolové neb Sokolky, aby byli vyžádali dopisům těm větší pozornosti?

Přijmuto doporučení T. O., by k sletovým cvičením a závodům Sokolek byly připuštěny i Sokolky, které nejsou dosud členy N. J. S.

Tisk stanov zadán byl teprv v dubnu, a to bez článků týkajících se Úrazového fondu. A ještě v tomto měsíci přicházely žádosti o prodloužení lhůty stanovené k oznámení výsledku hlasování o jménu pro spojení s D. A. J.

Dne 22. dubna zvolen za náčelníka N. J. S. br. Fr. Filip ze Cedar Rapids, první podnáčelník. Přijmul však pouze z nutnosti, a proto po závodech opět hodnosti té se vzdal. Práce T. O., jež do té doby povážlivě vážly, jeho vedením přišly na hladší koleje. V dubnové schůzi poděkoval se z úřadu podnáčelníka br. Holan. Na naléhavou žádost jednot v Nebrasce rozhodl se V. V. poslati k nim společného cvičitele, by lepší přípravy ku sletu byly vykonány, a získán k úkolu tomu br. Fr. Jirásek. Tomu podařilo se aspoň z části činnost jednot rozproudit, ale jednoty v spánek pohroužené nemohl probudit. Nebylo na to času také, neb pole bylo veliké. Měli jsme za to, že slet bude vzpruhou pro jednoty v Nebrasce a byl jí ve skutečnosti, ale jen v Omaze, jinde se obrátili a spí sladce dál.

K příležitosti uctění 30. výročí smrti zakladatele Sokolstva, dra. M. Tyrše, vydal V. V. v anglickém překladu — prací to br. J. Rudiše Jičínského — historii tělocviku, jak ji načrtl Tyrš v Kronice Práce k úvodu k Základům tělocviku. Pak se V. V. rozhodl uspořádati oslavu Tyršovu v některé ze síní v listopadu. K N. J. S. přihlásily se dále: Sokolky Renata Tyršová ze Cedar Rapids, Sokolky Oklahoma City, T. J. S. Hopkins, a ještě o něco později Sokolky Tyrš z Omahy, Sokolky Malin, Oregon.

Vzdor všem obtížím, s kterými technické práce k sletu byly zahájeny, vydařil se tento všestranně. U příležitosti této podařilo se získati anglický tisk v míře neobyčejné, a tím značná část veřejnosti americké seznámena s účely a snahami našimi. A v té americké veřejnosti je dnes mnoho lidí české krve, českého původu, a proto toto seznamování jich s účely našeho Sdružení muselo i na ně vliv dobrý mít. Při sletu dočkali jsme se neočekávané novinky. Br. E. Tůma z vlastního popudu požádal Č. O. S. o darování tělocvičných knih Sokolstvu Americkému pro kočovní knihovnu, a uspořádal na sletu výstavku literatury sokolské. Dlužno říci, že s knihami přišly také různé příležitostní oznamovací listy, plakáty, a že výstavka stala se tím pestrá i zajímavá. Knihovna bude svěřena Vzdělávacímu Odboru, jakmile tento bude zorganizován. Proč se tak do dnešního dne nestalo? Protože volba členů Vzd. Odboru zatížena tím samým nepraktickým a zdoluhavým způsobem, co T. O. Nyní však, když hlasování o návrhu změny článků stanov, týkajících se volby členů T. O., bude skončeno, dojde k zvolení členů Vzd. Odboru v nejbližších dnech. Sotva skončen byl slet omažský, naše sokolská rodina rozrušena zprávou o vypovězení války Rakouskem Srbsku. Hned, jakmile se zprávy ty osvědčily pravdivými, vydáno v Sokole svolání, by se podnikaly sbírky na úlevu bídy válkou postižených Slovanů. V. V. nechtěje třístiti sbírky, přidal se k utvořenému již sběracímu výboru a téměř do dnešní doby odevzdány byly jednotami v N. J. S. sdruženými obnosy sebrané. V tom je zahrnut i výtěžek získaný při veřejném cvičení jednot chicažských. T. J. S. Blesk

důstojným způsobem zastupovala Sokolstvo česko-americké při slavnostech 100letého výročí americké národní písně "Star Spangled Banner", které byly pořádány v Baltimore, Md.

31. srpna teprv byl znám výsledek hlasování o jménu Sdružení utvořeného N. J. S. a D. A. J. a hned po té také dotýčené Jednotě oznámeno. Na návrh její zvolen pak výbor členů Župy Východní k vypracování plánů k postupu společnému.

V minulém roce odevzdaly dvě jednoty naše pěkné výstavné budovy k sokolským účelům, a sice: T. J. S. Padlipný v Detroit a K. Jonáš v Cicero, Ill.

V září koupeny za peníze na hotovosti se nalézající dluhopisy státní.

Na místo poděkovavšího se náčelníka br. Filipa zvolen br. Jos. Pokorný. Na slunném jihu, kde jedna jednotka za druhou následkem stísněných hospodářských poměrů, dohánějí krajany k stěhování se, zaniká, přišla potěšitelná zpráva o založení Sokolské Jednoty ve Fort Worth, průmyslovém to městě, kde na udržení její spíše možno počítati.

Počet členů N. J. S. rozmnožen také přistoupením Dámského Odboru Plzeňského Sokola, a přihláška Sokolek Chicago je očekávána v nejbližších dnech, právě tak jako Sokolek Rozvoj a Tábor. Jelikož nedostatek cvičitelů je všude citelný a jelikož cvičitelů je potřeba k udržování činnosti u jednot osamocených (v Oregon byl vydržován společný cvičitel br. Dvořák do 11. ledna 1915), doporučil T. O. pořádání kursu a V. V. doporučení to přijal s nadějí, že bude s krokem tím všeobecný souhlas. Když však byly z různých stran žádány pouze kursy župní, oetla se otázka hlavního kursu — při psaní této zprávy — v nejistotě, a práce T. O. stojí, čemuž napomáhá i to, že návrhy na opravu stanov podmiňují novou volbu členů T. O. A ještě jednu radostnou událost jest nám zaznamenati, a tou jest spojení se T. J. S. Tábor se Slovanskou Lípou v jednu mohutnou jednotu, od níž možno v krátké budoucnosti očekávati úspěšné rozvinutí činnosti.

Listopadová oslava Tyršova úmrtí, pořádaná v Sokole Chicago, poučila V. V., že není radno, aby bral něco podobného za svou práci, ale přenechal to místním jednotám. Z té příčiny neběže účasti na přípravách k oslavě Husově, ale vybídl členy, by ve svých jednotách přihlídlí k zvolení zástupců do Sdružení spolků které si vzalo za úkol uspořádat oslavu Husovy.

Nyní, když různé závady pokroku v cestu se staví vysvětleny a pokud možno odstraněny byly, těší se pisatel a s ním zajisté i ostatní členové, že bude možno postupovati účinněji.

Z finanční zprávy jednatele, jež uveřejněna v minulém čísle, shledají členové, že i tento V. V. pracuje hospodářsky a že stav pokladny je takový, by mohly být podniknuty různé úkoly sjezdem uložené.

Jaké přípravy činíte k oslavě Husově?

Na jiném místě je adresa na bra. Jičínského. Pozdravné lístky poštovní jistě mu budou vítány, a budou mu povzbuzením. Při tom nezapomeňte bra. Klepala, i on koná velkou zásluhou práci; adresa je stejná.

Vzdělávací Odbor bude organizován 11. března, členy jeho jsou: Dr. L. Fisher, dr. Ant. Mueller, dr. Jos. Pecival, dr. Fr. Iška, bratři K. Krásný, F. C. Layer, K. Soukup, seštra T. Nováková a Kl. Klausová.

Cleveland, O., 30. ledna 1915.

Přehled činnosti Župy Severo-Východní za rok 1914.

Výbor, který pracoval v min. roce, jest následující: Leo Vsetečka, Vojt. Charvát, J. Tichý, Jos. Štíbr a Fr. Šlapák; zástupci: Ant. Pánka, Frant. Rebeka, Václ. Procházka, Jiří Janda, Jos. Vařák, Ant. Bílý a Frant. Šrámek. Schůzí celkem konáno 12 za přítomnosti 104 bratří, průměrně 8 bratří do jedné schůze. Nejpilnější bratři od Sokola Nová Vlast, pak od Sokola Cleveland. Za dobu tohoto roku byl vykonán dosti slušný kus práce, mohlo jí býti ještě dvakrát tolik vykonáno, nežli bylo. Směle mohu říci, že sotva polovice plánů bylo provedeno a některé výbory, které byly zvoleny na propracování některých důležitých záležitostí, se ani nesešly. Nedivím se, že pak i ty druhé bratry, kteří chtějí pracovat, přechází chuť, když vidí, že ti druzí se práci vyhýbají. Některým i navštěvování schůzí bylo obtížné, takže za celý rok byli jen ve 4 schůzích. Župní výbor bdí má nad činností a prací druhých jednot, patřících k Župě Severo-Východní, ale jak má bdíti, když nebí sám nad sebou, jak má povzbuzovati aneb kárati, když členové potřebují pokárání sami. Jak možno stálý pokrok udržovati, když bratři nenavštěvují pravidelně schůze? Dokud to se nestane, nemůžeme si říci, že jsme spokojeni a že jsme učinili povinnosti zadost. Nemohu říci, že bych byl spokojen.

Při tomto naříkání nesmíme ztráceti dobrou mysl, ale musíme si umíniti v novém tomto roce, že všichni přiložíme ruku k dílu a že vykonáme o mnohem více, nežli za uplynulý rok. Často již jsem tak zaslechl: "Kdybychom tak mohli, jako bychom chtěli." Zde jest pravý opak: Kdybychom chtěli, jako bychom mohli, mnoho by se dalo docílit.

Při tomto vypíšu práci vykonanou, by se neřeklo, že jsme neučinili nic.

Řečník byl vyslán: br. Hejna do Pittsburg, br. Leo Vsetečka do Bridgeport 2krát, do Detroit, Mich. 12. července zábava ve prospěch závodníků do Omahy a br. z Clevelandu, odevzdáno \$24.

9. srpna pořádala se Tyršova oslava, při níž řečnil br. Dr. Jičínský. Domnívali jsme se, že den onen stane se dnem svátečním pro Sokolstvo zde v Clevelandu. Jakého zklamání jsme se však dočkali? Návštěva byla tak prostřední; kdo nebyl zastoupen? Hlavně ti, co si říkají: **my jsme Sokolové**; ale tam někde u sklenice piva. Na žádost T. J. S. Lev bylo vypraveno jedno čelenné družstvo do Bridgeport a župní výbor požádal jednoty zdejší, by hradily cestovné, což splněno. Na utišení bídy a hladu byla učiněna sbírka ve prospěch vyloučených členů z práce v Bridgeport. Bylo sebráno celkem \$6.40. **Všem vřelé díky** jménem členů v Bridgeport. Župní výbor byl zastoupen při Husově oslavě, sletu Župy Fügner-Tyrš, konaném zde; též vyjížd'ka do Lorain pořádána. Pozdravní telegramy byly zaslány: Č. S. P. S., Č. S. B. P. J., Jed. Táboritů, J. Č. D. k sjezdům, N. J. S. na slet do Omahy. Soustrastní telegram jednotě Pražské nad úmrtím br. Jana Podlipného. Tímto jest nastíněna veškerá nejhlavnější práce, při čemž odesláno kolem 90 dopisů, přijmuto 50. Společná cvičení konána 2, společné schůze též dvě, které se těší velké přízni. Založena též krojová komise, kde jest potřebí veliké práce.

Příjem \$258.83, vydání \$168.45; zbývá \$90.38.

Tímto končím celoroční zprávu za uplynulý rok 1914 a přeji v novém roce mnoho zdarů.

Leo. Vsetečka, starosta; Jan Tichý, t. č. jednatel.

"Stoupáme-li nyní napořád výš, je to výsledek práce vlastní; co nás všechny teď k praporu sokolskému víže, není prchavá a prázdňá záliba ve zjevu zevnějším, jest to přesvědčení skutečné, uvědomění mužné, důvodné a nezvratné."

Tyrš.

PROSTNÁ CVIČENÍ

určená pro první slet Sokolstva ve státu Minnesota, rok 1915 v St. Paul, Minn.

Sestavil Frant. Drassal, náčelník.

(Pozn. red. Cvičení otištěno přesně dle tištěného oběžníku, jen s nepatrnými změnami, kde nebylo se co obávat, že bychom změnou odchýlili se od původní myšlenky autorovy.)

Základní postavení, stoj spatný, ruce v pěst'.

Hudba ze šestého sletu.

SESTAVA I.

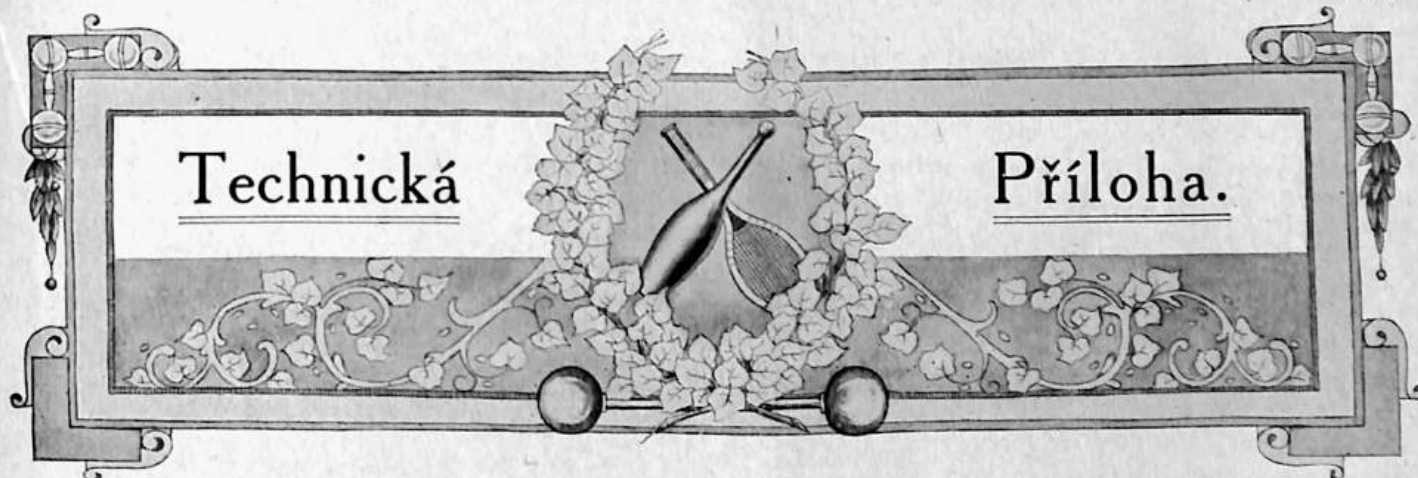
1. a) b) Výpad pravou vpřed, předpažit dolů dovnitř (předhyb).
c) d) Celý obrat v levo, vzpažit zevnitř (stoj zánožný v pravo).
 2. a) Čelné kruhy dovnitř.
b) Výpad v pravo stranou, páže skrčit úpažmo (pěstě na ramena).
c) Půl obrat v levo, vzpažit (stoj zánožný v pravo).
d) Výdrž.
 3. a) Páže skrčit zapažmo (pěstě na boky).
b) Trčít v před a hluboký předklon zánožmo pravou ruce na zemi).
c) d) Výdrž. (Pravá noha rovně s tělem zvednuta).
 4. a) Výpad pravou v před trčít v pravo vzhůru v před (levá v zad).
b) Celý obrat v levo, trčít levou vzhůru v před (levá jako pravá ve 4 a).
c) d) Stoj spatný přísunem pravé a pravá páže horním obloukem připaží.
- Totéž v pravo.

SESTAVA II.

1. a) Páže skrčit zapažmo (pěstě nad boky) unožit v pr.
b) Trčít levou šikmo vzhůru, pravou vzad šikmo dolů (prsty napjaté) zanožit v pravo.
c) d) Výdrž.
 2. a) Půlobrat v pravo, do stoje rozkročného, předklon předpažit levou horním obl. pravou nejkratší cestou (zvedání koule).
b) Vzpřím do výpadu v pravo půl obrat těla v levo; nadnést kouli pravou, upažit v levo v poloze hřbetní (hled na levo).
c) Celý obrat v levo na místě s výskokem do výpadu v pravo, v před trčít pravou do předpažení a levá zapaží (v poloze levé nohy).
d) Výdrž.
 3. a) Podpor dřepmo, únožmo levou (levá kryje čelo, pravá podpor).
b) Podpor ležmo v předu (za rukama).
c) d) Výdrž.
 4. a) Výskok do výpadu v levo v před upažit (ruce v pěst').
b) Půl obrat v l. vzpažit a přísunem pr. stoj spatný.
c) d) Výdrž.
- Totéž v pravo.
Ve 2 b) pravá ruka u pravého ramena, dlaň nahoru obrácená nadnáší kouli.

SESTAVA III.

1. a) Výkrok levou, vzpažit levou (prsty napjaté, dlaně dovnitř obráceny).
b) Výkrok pravou a vzpažit pravou (vzpažení oboje děje se předpažením).
c) Půl obrat v levo, upažit v pravo (nejkratší cestou) levá ohne se před tělem a doprovází pravou.
d) Výdrž.

POŘÁDÁ JOS. ČERMÁK,

Pouze příspěvky pro tuto část bud' tež adresovány: J. Čermák, 2533 S. Central Park Ave., Chicago, Ill

Cvičení tyčemi v čelném kruhu s různými změnami.

Pro veřejná vystoupení vyspělejšího mužského neb ženského dorostu, Sokolů neb Sökoklek při sletech, sestavil J. Č.

Před delším časem byl jsem požádán podati ukázkou nějakého "zvláštního" cvičení buď nářadím neb cvičení prostných. Pod slovem "zvláštních", jak mi br. evičitel vysvětloval, mínil cvičení, které by jaksi lišilo se od obvyklých našich cvičení v rozstupu, jinými slovy, "aby se nějak od ostatních zvlášť vyjímalo." Žádostem druhu podobného nelze vždy vyhověti při té nejlepší vůli. Často není ani možno sestaviti cvičení tak, jak by si autor přál, poněvadž musí míti stále na mysli tu neblahou skutečnost, že v tělocvičnách našich prostným věnuje se málo pozornosti a tu musí, ač nerad, ze své základní myšlenky vždy mnoho slevovati, tak aby cvičení stalo se většímu počtu přístupným. Pokusil jsem se ale přes to žádosti bratra evičitele vyhověti a uveřejňuji zde cvičení krátkými tyčemi v čelném kruhu s různými změnami. V části I. a II. cvičenci (evičenky), stojíce v čelném kruhu v polovičním rozstupu, evičí jednou tyčí. V části III. a IV. evičí každý evičenec (evičenka) dvěma tyčemi společně, t. j. tyč jest v poloze čelné mezi evičenci, kteří drží tyč na koncích. V části V. evičí dva evičenci dvěma tyčemi v poloze bočné. Nač zvlášť upozorňuji, jest, že veškeré ty změny provedeny jsou tak, aby od počátku až do konce evičeno bylo bez té nejmenší přestávky, neboť jsou to právě tyto náhlé, rychlé změny, které k "zvláštnosti" celého cvičení značnou měrou přispívají.

Cvičení provésti může vyspělejší dorost (mužský neb ženský), chlapei i děvčata společně, vždy dva chlapei a dvě děvčata, ano i Sokolky. Sokolové mohli by cvičení provésti tyčemi železnými (šliberními).

Můžeme provésti cvičení v jednom kruhu (16 neb 32 evičenci). Při větším počtu evičenců můžeme míti kruhů několik — 32 evičenců v každém kruhu. Abych ulehčil práci kresliči, představuji v kruhu na přiložených kresbách jen 16 evičenců.

Nástup může si každý upravit snadno sám. Možno nastoupiti krátkou reji a z té pak nastoupiti v kruhy. Jednoduché nástupy jsou následující: Pro 2 kruhy: Cvičenci jdou ve dvojicích. Na určitém místě obrátí se v čel-

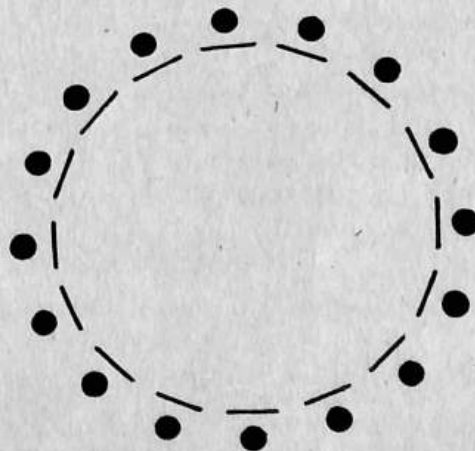
né řady v pr. a l. (zády k sobě) a vykonavše v řadách 4 kroky v před, aby docíleno bylo mezery mezi kruhy, pravý a levý konec každého řadu jde v před, až kruhy utvoří. Cvičenci nastoupí v 64 dvojicích, a obrátivše se, jak udáno, vykonají 4 kroky v před, načež každé oddělení (32 v každém) utvoří 4 kruhy. Neb možno provésti 4 kruhy ze čtveřic, jak následuje: Cvičenci vstoupí na evičiště v 32 čtveřicích. Na vykázaném místě krajní zástupy zevnitř kolem utvoří kruhy. Nitřní zástupy vybočí nejdříve zevnitř — levý na levo a pravý na pravo — načež pak jdou v kruhu opácným směrem — levý zástup na pravo, pravý na levo — a tak všichni v stejnou dobu kruhy utvoří. (Způsob tohoto nastoupení viz v knize "Tělocvik", str. 269, obr. 64.)

Hudební doprovod polka (takt 2/4) nebo pochod (takt 4/4).

Ruch střídavý.

ČÁST I.

Základní postavení: Tyč dole rovně před tělem, nadhmatem.

Cvičenci odpočítání jsou na "první" a "druhý".

a) Tyč rovně před prsa, levá přes pravou, 1—2! Vtočit levou do polohy kolmé v l. vzhůru, 3—4! Vytočit levou

a tyče rovně nad hlavu, 5—6 Základní postavení, 7—8! Opakovat v pravo, dohromady 16 dob.

Pozn.—O vtáčení tyče nadhmatem bylo již dříve na tomto místě pojednáno. Cvičíme-li podehmatem, tu při vtáčení pohybuje se vtáčejší ruka obloukem nahoru a pak dolů. Při vtáčení nadhmatem ruka vtáčejší pohybuje se směrem dolů a pak nahoru.)

b) Opakovat cvičení a), ale na 1—2! stoj úkročně v pravo, na 3—4! stoj spatný přísunem levé a dřep, na 5—6! šzyk a stoj úkročně v levo, a na 7—8! stoj spatný. Opakovat opáčně, 16 dob. (Ve 3—4 době konec tyče země se dotýká.)

c) Opakovat cvičení a), ale na 1—2! výpad v pravo stranou, na 3—4! půlobrat v levo, poklek v pravo, na 5—6! obrat v pravo v původní směr opět do výpadu v pravo, na 7—8! základní postavení a opakovat opáčně, 16 dob.

d) “První” čtyři kroky v před, čtyřmi kroky na místě celý obrat v levo, 4 kroky v před a čtyřmi kroky na místě celý obrat v levo. Tak oetli se opět na svých místech. Na první dvě doby zvednou tyč k l. rameni, načež připaží v pravo. Na 13. a 14. dobu opět uchopí pravou rukou tyč u pr. ramene a na 15. a 16. dobu tyč dolů před tělem. — “Druzí”, co první pochoduji, těchže 16 dob cvičí, opakující cvičení b) na obě strany 16 dob. V následujících 16 dobách si cvičení vymění.

e) “První” zvednouce tyč k l. rameni, jak vyličeeno v předcházejícím cvičení, jdou v kruhu na pravo kolem druhých tak, aby na 16. dobu oetli se na svých původních místech. Tyč dolů stejně jako k cvičení d). — “Druzí”, co “první” pochoduji, opakují cvičení c) na obě strany. V následujících 16 dobách si cvičení vymění, ale “druzí” jdou v kruhu na levo.

ČÁST II.

a) Tyč před prsa, levá přes pravou, 1—2! Vtočit levou do polohy kolmé k l. rameni, v l. vzhůru, 3—4! Vytočit levou, a tyč rovně za hlavu, 5—6! Základní postavení, 7—8! Totéž opáčně, 16 dob.

b) Opakovat cvičení a), ale na 1—2! stoj zákročně v pravo, na 3—4! stoj spatný přísunem levé a výpon, na 5—6! stoj předkročně v levo a na 7—8! stoj spatný přísunem pravé. Opáčně.

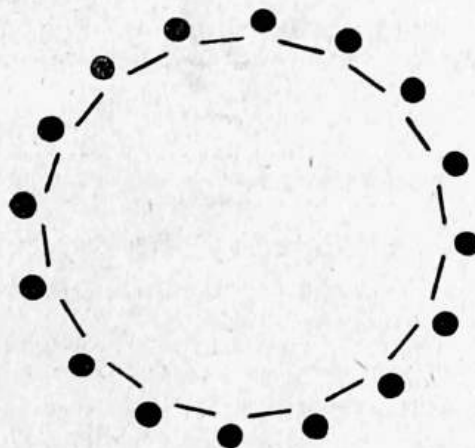
c) Opakovat cvičení a), ale na 1—2! výpad v pravo v zad, na 3—4! celý obrat v pravo a poklek v levo, na 5—6! celý obrat v levo do výpadu v pravo v zad, a na 7—8! základní postavení. Opáčně.

d) Opakovat cvičení b) a pochody střídavě, jako v části I.

e) Opakovat pochody a cvičení c) střídavě, jako v části I.

Změna:—Když “druzí” přichází na svá původní místa, uchopí tyč u l. ramene pr. rukou na 13! 14!, jak udáno shora, na 15. dobu zvednou tyč rovně před prsa a v téže době změni hmat levé ruky z nadhmatu do podehmatu. Na 16. dobu připaží a pravým koncem tyče švihnou obloukem dolů až do rovné polohy v levo stranou, takže pravý konec tyče oetne se těsně u pravé ruky “prvních”, kteří konec

tyče na 16. dobu pravou rukou uchopí. — “První”, kteří byli cvičili, když “druzí” pochodovali, v 15. době, kdy vrací se tyč k zákl. post. a ocituje se v rovné poloze před prsy, změni též hmat levé ruky do podehmatu, pustí pravý konec a švihnou též tyč dolů a na levo, takže pravý konec jejich tyče oetne se těsně u pravé ruky “druhých”, který tito též uchopí. Drží tedy dva cvičenci dvě tyče na koncích, jak naznačeno na následujícím výkresu. Hledme, aby

byl přesný rozstup, tak aby cvičenci drželi tyče těsně u těla v připažení. Na to hned bez přestávky počínáme cvičení následující:

III.

Základní postavení: stoj spatný, připažit, každá ruka drží konec tyče.

(Pozn.—K vůli snažšímu pochopení cvičení a zkrácení popisu udávám polohy paží, při čemž polohu tyče si bratr cvičitel již snadno domyslí.)

a) Předpažit, 1! Vzpažit, 2! Předpažit, 3! Připažit, 4! (tyče v poloze rovné). Opakovat čtyřikrát na každou dobu (1/4 notu) jeden pohyb, 16 dob.

b) “První” i “druzí”: výpon a předpažit 1—2! — “první” dřep a upažit vzhůru, dlaně ku předu obráceny. “Druzí” poskokem stoj roznožný a upažit dolů, dlaně na zad obráceny 3—4! — 5—6! jako 1—2! a 7—8! zákl. post. — V následujících 8 dobách opakují totéž, ale “první” vykonají stoj roznožný a upaží dolů, “druzí” dřep a upaží vzhůru. (Tyče při tomto cvičení jsou v poloze šikmé).

c) Opakovat cvičení a) dvakrát, 8 dob; předpažit a stoj předkročně levou, 1—2! Vzpažit a předhyb, 3—4! Předpažit a nohu kročnou opět napnout, 5—6! Základní postavení, 7—8!

d) Opakovat cvičení a) dvakrát, 8 dob, a opakovat cvičení c), ale stoj kročným pravou. 16 dob.

e) Výpad levou v před, předpažit, 1! Na 2! 3! a 4! vzpažit, předpažit a vzpažit (noha a strup, výdrž). Na 5—6! odhyb, hluboký předklon, a co nejvíce zapažit. — Vzprím, předhyb do výpadu v l. a vzpažit, 7—8! — Na 1! 2! 3! 4! předpažit, vzpažit, předpažit a vzpažit — na 5—6! předpažit a na 7—8! základní postavení.

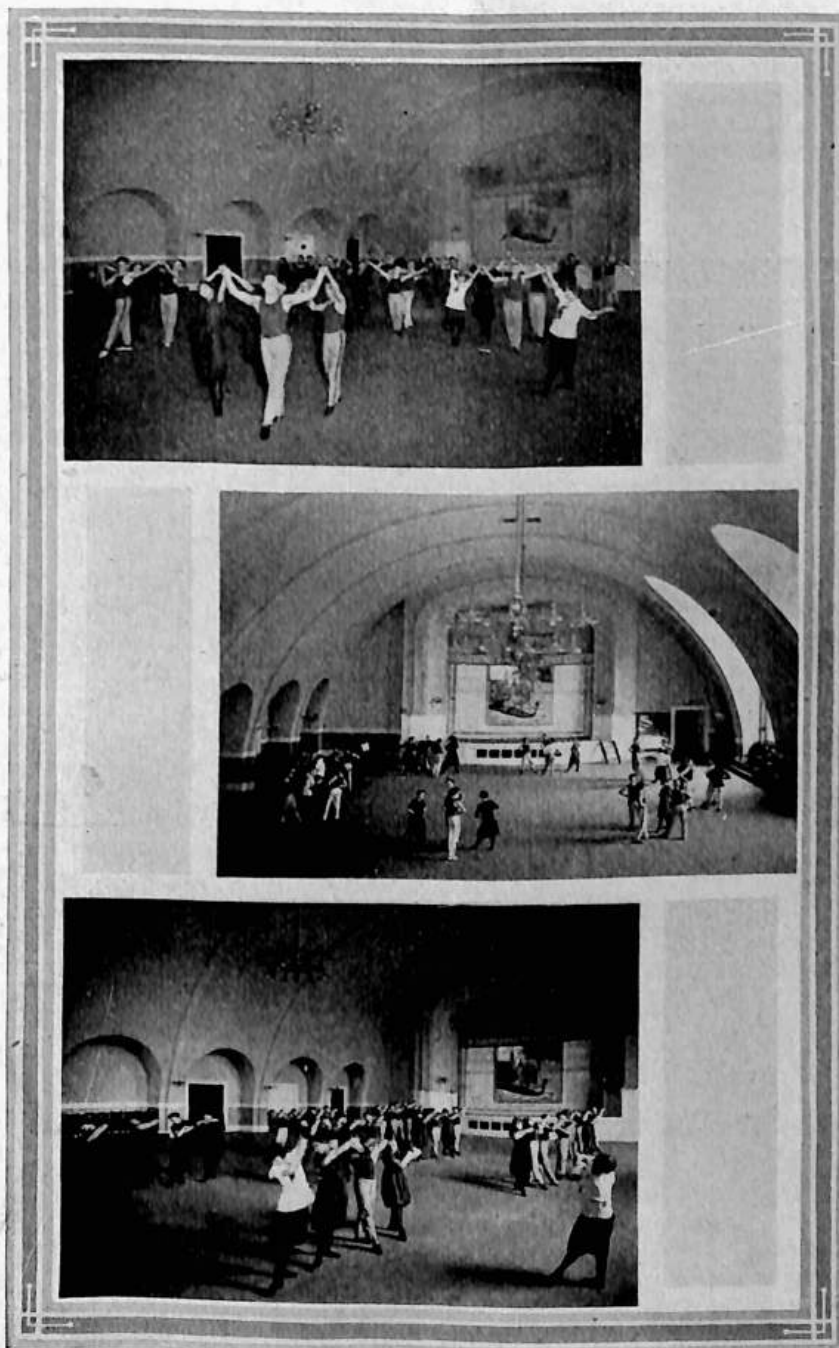
(Dokončení příště.)

Letní kurs pro cvičitele tělocviku.

Těloevičný ústav chicagský, American College of Physical Education, koná již nyní pilné přípravy k letnímu kursu pro ty učitele tělocviku, kteří letních prázdnin rádi využít k obohacení fondu svých odborných vědomostí, k rozmnožení evičebního materiálu, kteří v různých ústavech hledají nové poznatky.

tímto), kůžele — ozdobné kroky a ukázková evičení pro vystoupení veřejná.

Velikou výhodou ústavu jmenovaného jest, že snad žádný jiný ústav druhu podobného nemá tak krásné a rozsáhlé místnosti, jako ústav tento. Rozsáhlá těloevična, kde evičeno jest tělocviku soustavy německé i švédské, opa-

Posluchači v letním kursu při evičení tanců.

Minulého léta meškalo v ústavu na 40 učitelů a učitelů tělocviku ze všech států a dle dotazů a přihlášek, které již nyní do ústavu docházejí, očekává se letošního roku návštěva ještě větší. Pisatel roku loňského navštívil s posluchači naši českou Besedu a počet klavírních výtahů, co později na různá místa musil rozestlati, svědčí, jak se náš národní tanec po městech amerických rozšířil. Letošního roku budu patrně vyučovati předmětům následujícím: prostná, evičení nářadím (různé způsoby evičení

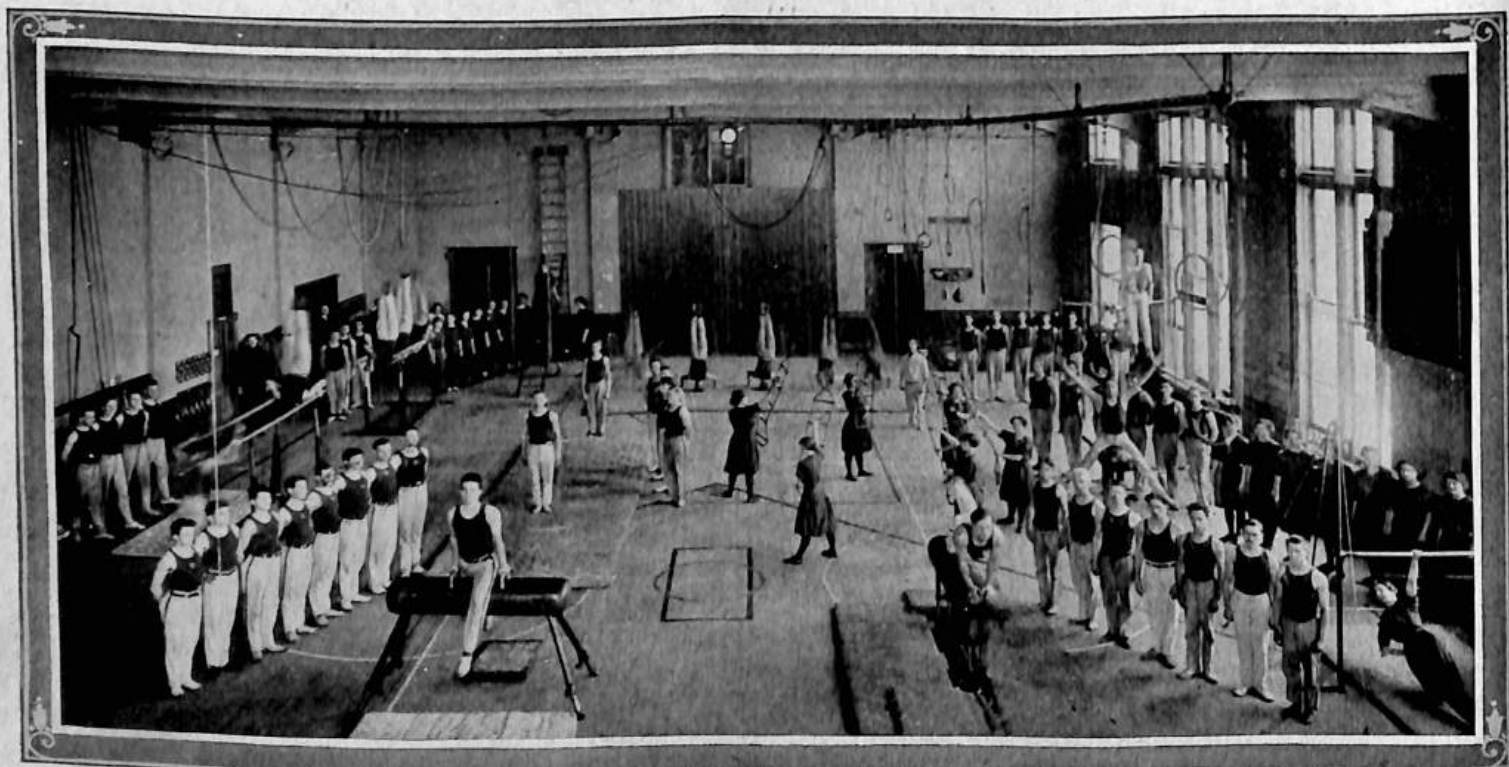
třena jest nářadím obou systémů a jest velice prostornou, aby v ní pěstovány býti mohly všechny hry. Každý odbor tělocviku má svého odborníka, ano i různým hrám vyučováno jest jen těmi, kteří tu neb onu hru dobře ovládají. Jiný učitel vyučuje basket-ballu, jiný foot-ballu, jiný tenisu. Zvláštní učitel přednáší o vedení veřejných hřišť, lékaři pak mají mezi sebou rozdělenou anatomii, hygienu, ano i eugeniku. Vyučováno jest zvláštními učiteli evičení na nářadí, prostným, ozdobným krokům, tancům lidovým

i tanečím tělocvičným, šermu, zápasu, rohování — a v přízemní plovárně plavání. Jak viděti, jest kurs velice obsáhlý a kdo přinese si s sebou značný fond vytrvalosti, aby v parných dnech v tuhé práci neochaboval, chuť k práci, opravdovou touhu po zdokonalení se, ten z ústavu vrátí se domů s mnohými vzácnými poznatky, které pak doma vlastní tvorbou si značně rozmnožiti může. Upozorňuji na tento ústav hlavně ty bratry, kteří dobře ovládají řeč anglickou, mají v úmyslu ve veřejných hřištích své odborné znalosti uplatniti a zanášejí se myšlénkou v době letní některý podobný ústav navštěvovati. Presidentem ústavu jest F. S. Goodrich, A.M.D.D., který působí též jako profesor v koleji Albion, Mich., výkonným presidentem jest prof. M. A. Wood a řiditelem části tělocvičné L. V. Zarfos, děkanem jest dr. W. T. S. Culp. Ve sboru učitelském jest asi 20 odborníků.

samostatnosti. — Velvýmyk je kmihem provedený výmyk. Můžeme jej zrovna jako výmyk provádět do podporu, váhy neb stoje o rukou. My však smažeme ono "vel" a budeme užívat jen "výmyk" buď z náskoku, pokmihu neb kmihu, do podporu, váhy neb stoje o rukou. — Znejme též rozdíl mezi druhem evičebním a odvčtívím. Cvičení prostná, rohování, evičení na koni, bradlech atd. jsou odvčtívím, tyto pak obsahují určité druhy evičební, jež jsou nám známy.—S.

Z kruhů evičitelských.

— Jak známo, sloučily se dvě chicagské Jednoty (Tábor a Slov. Lípa). Nová tato jednota přijala jméno Tábor Slovanské Lípy a zahájila již činnost v staré místnosti býv. Sokola Tábor. Cvičitelem zvolen byl br. J. Pokorný. Jest vše-

Třídy letního kursu při cvičení na nářadí.

Hovorna evičitelů.

Souhlasím úplně s br. Jahodou, že evičit se má přesně dle rozvrhu, záleží však na tom, kterak rozvrh je upraven. Rozumějme, co methodou evičební jest míněno. Je to postup od snadného k nesnadnému, od méně složitějšího ku složitějšímu; jest to cesta, kterou se ubíráme, chtějíce tělocvik zdárným tělu učiniti. Aby též zábavným byl, necvičíme dlouhých sestav, jež unavují. V každém druhu evičebním najdeme eviky, které jest nutno vícekrát opakovat, abychom jim se naučili; není-li však dovoleno vedoucímu nový neb nesnadný evik osamotě provádět, nýbrž jenom ve spojení s jinými eviky, což vždy nesnadnějším bývá, nečiníme tím tělocvik zábavným. Nebyl jsem pro odstranění dlouhých sestav za každou cenu, nýbrž podotýkal jsem tenkrát v jednotě, aby nedělo se tak hned na začátku evičení. Máme-li v rozvrhu látku, obsahující pět druhů evičebních, kterouž není dovoleno zkrátit aneb tyto v jiném pořádku provádět, nejsme dalecí toho, že budeme evičitelům určovat konečně sestavy. Máme-li dobré evičitele a věříme-li jim (v každém případě volíme ty nejlepší), dáváme jim více

obecným přáním, aby sloučení oživilo značně činnost tělocvičnou.

— Sestra Helena Klausova, která byla s úspěchem řídila evičení ženského odboru Plz. Sokola, byla nucena místa svého se vzdáti, poněvač byla ustanovena evičitelkou jednoho z nových našich veřejných hřišť. Místo její zaujala sl. Čejkova, která v tomto roce dokončuje svá studia v jednom zdejší ústavu pro výchovu učitelek tělocviku.

— Br. Emil Hocke, který působí v Dayton, O., jako evičitel tamního Turnvereinu, složil s prospěchem zkoušky učitele tělocviku pro školy chicagské a hodlá se příštího roku do Chicaga přesídliti. Bylo by k přání, aby mu poskytnuta byla příležitost uplatniti své schopnosti také v některé naší české jednotě.

— T. J. Sokol Praha v Chicagu zvolila za evičitele opět bratra Koleno, který v dobách minulých těšil se u evičícího členstva i dorostu veliké oblibě. Zaznamenávám s potěšením též proto, že jest to známkou zapomenutí starého, nás Sokolů vždy nedůstojného nedorozumění.

— Má některý z bratří klavírní výtah hudby pro sokoly a ženy z VI. sletu? O zapůjčení prosí pořadatel.

2. a) Půl obrat v levo, vzpažit v poloze dlanní, stoj zákročný v pravo.
b) Upažením dolů, zevnitř přednožit v pravo, záklon, (dlaně v před).
c) Výkrok na pravou, do stoje zánožmo v levo, vzpažit předpažením tělo nachýleno vpřed spočívá na pravé noze.
d) Výdrž.
3. a) Půl obrat v levo do úhybu v pravo (úklon v pravo) páže výdrž.
b) Výdrž.
c) Půl obrat v levo do stoje zákročného v pravo (ruce v pěst') předpažit (pravá dolním, levá nejkratší cestou).
d) Výdrž.
4. a) Upažit, stoj skřížmo, pravou v před.
b) Čelné kruhy dovnitř a celý obrat v levo o špičkách připažit.
c) d) Výdrž.
(Kruhy ve 4.) až do upažení.
Totéž v pravo.

SESTAVA IV.

1. a) Páže skrčit úpažmo, dřep (pěstě na ramena).
b) Výskok do stoje rozkročmo, třít vzhůru zevnitř.
c) Půl obrat v levo, do stoje zákročného v pravo, předklon a předpažit (pěstě dotýkají se l. špičky).
d) Výdrž.
2. a) Vzprím s celým obratem v pravo, do stoje zákročného v levo, a horním obloukem předpažit vzhůru, levá zapaží.
b) Celý obrat v l. ve výpad v l. v před, vzpažit v l. a zapažit pravou.
c) d) Výdrž.
3. a) Předkrok pravou, pravá vzpaží horním obloukem v před, šikmo (jako v 2. a).
b) Celý obrat v levo, klek v pravo, pravá spodním obloukem kryje čelo, levá skrčí v zad.
c) d) Výdrž.
4. a) Vztyk do stoje zánožmo pravou, upažit (zanožit vysoko).
b) Připažit s potleskem o stehna a přinožit v pravo.
c) d) Výdrž.
Totéž v pravo.
(Ruce v pěst všude).

ŽÁCI.

Základní postavení: tyč v pravé ruce kolmo.
Časomíra 1—4.
Ruch mírný.
Každé cvičení 8krát.

SESTAVA I.

1. a) Tyč k pravému rameni pravá dolů (levá ruka uchopí tyč na hoření konci podhmatem).
b) Tyč k levému boku šikmo v levo stranou.
c) Tyč do levé ruky visle, upažit pravou (poloha hřbetní, ruka otevřena).
d) Výdrž.
2. a) Tyč k levému boku šikmo v levo stranou (levá přivráťí volný konec tyče k levému boku, kdež jej pravá ihned uchopí).
b) Tyč za hlavu rovně v levo stranou.
c) Mrštit pr. stranou (poloha hřbetní, ruka otevřena).
d) Výdrž.
3. a) Dolními oblouky dovnitř tyč přes prsa rovně skřížmo, pravá přes levou (připažením a skřížením před tělem uchopí pravá volný konec tyče).

- b) Tyč převrátit na pravo (před prsa rovně podhmatem).
- c) Tyč na prsa rovně.
- d) Výdrž.
4. a) Tyč před prsa rovně (trčením).
b) Půlobrat v levo do stoje zánožmo v pravo, tyč k pravému rameni v pravo dolů.
c) Přisunem levé stoj spatný, připažit levou (tyč v pravé ruce kolmo).
d) Výdrž.

SESTAVA II.

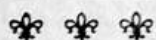
1. a) —1. a) sestavy I.
b) Tyč na pravé rameno v pravo v před.
c) Stoj úkročný pravdu, tyč před prsa rovně podhmatem.
d) Výdrž.
2. a) Tyč nad hlavu rovně.
b) Tyč k levému rameni v levo vzhůru.
c) Tyč k levému rameni v levo stranou.
d) Výdrž.
3. a) Půl obrat v levo na patách do stoje zákročného pr.
b) Doleními oblouky tyč k pr. rameni v pr. stranou.
c) Tyč nad hlavu rovně podhmatem.
d) Výdrž.
4. a) Přisunem pravé stoj spatný, tyč dolů rovně.
b) c) —4. b) c) sestavy I.
d) Výdrž.

SESTAVA III.

1. a) —1. a) Sestavy I.
b) Stoj únožmo v l. — tyč k l. rameni v l. vzhůru.
c) Tyč k levému rameni v levo stranou.
d) Výdrž.
2. a) Stoj úkročný l., tyč před prsa kolmo v l. vzhůru.
b) Tyč před prsa rovně skřížmo levou přes pravou.
c) Tyč otočit na l., před prsa rovně skřížmo pr. přes l.
d) Výdrž.
3. a) Půlobrat v pravo do stoje zákročného levou — tyč k levému rameni v levo vzad.
b) Tyč k pravému rameni v pravo vzad.
c) Tyč na pravé rameno v pravo vpřed.
d) Výdrž.
4. a) Přisunem levé stoj spatný — tyč před prsa kolmo levou vzhůru.
b) c) —b) c) sestavy I.
d) Výdrž.

SESTAVA IV.

1. a) Levá ruka uchopí volný konec tyče nadhmatem.
b) Stoj únožný v pravo — tyč dolů rovně.
c) Výpad v pravo stranou — tyč za hlavu rovně.
d) Výdrž.
2. a) Přisunem pr. stoj spatný — tyč nad hlavu rovně.
b) Obrat v levo.
c) Tyč před prsa kolmo v levo vzhůru.
d) Výdrž.
3. a) Dřep — tyč přes prsa kolmo na zem (pravá ruka šine se k levé).
b) Vztyk — tyč před prsa kolmo v levo vzhůru (pravá ruka šine se dolů).
c) Tyč nad hlavu kolmo (levá ruka šine se k pravé).
d) Výdrž.
4. a) Tyč k levému rameni v levo stranou (levá ruka šine se na volný konec tyče).
b) Půlobrat v levo a přisunem levé stoj spatný — tyč k pravému rameni v pravo dolů.
c) Připažit levou (základní postavení).
d) Výdrž.

DOPISY.

Z NAŠÍ POMOCNÉ VÝPRAVY LÉKAŘSKÉ DO SRBSKA.

Smutná zpráva došla ze Srbska. Dva členové missie české podlehl hroznému nepříteli — nakažlivé nemoci, jež decimuje nejen řady boje zneschopněných raněním neb zajeťím, ale i v řadách těch, kdož přišli zmírnit bolesti, poskytnout pomoc nejen rukama, ale i vědou a ználostmi svými. A třetí člen snad nyní ještě tone mezi životem a smrtí. První obětí byla pí. Gučová, choť dra. Guči, jenž uposlechnuv hlasu lidskosti odebral se tam, kde by mohl více prospěti. A mladá žínka, jež teprve 6 měsíců provázela ho po pozemské pouti, rozhodla se sdílet s ním všechny ty strasti i nebezpečí, jež hrozily. Věděla o všem, co ji i muže čeká, a co ji neb může může potkati, a ač mohla zde v pohodlí a bezpečí žiti, vzdala se toho a neopustila ho ani tehdy, kdy nakažlivou nemocí byl stížen, kdy tonul mezi životem a smrtí a tu jej opatrovala. Tu věrnost a oddanost svou zaplatila životem. Druhým naším hrdinou, jehož smrt při konání lidumilné práce sklátila, je mladistvý, ale nadaný dr. Kára, člen Plzeňského Sokola, účastník šestého sletu v Praze. Byl povahy tiché, nehonil se za požitky, žil lékařské vědě a když naskytla se mu příležitost uplatnění schopnosti tam, kde toho nejvíce bylo třeba, u národa napadeného nesvědomitým nepřitelem všeho Slovanstva, u národa, jenž téměř vysílen byl boji dřívějšími. Pracoval po boku našeho neunavného bratra Jičínského dnem i nocí, konal práci, již bylo dosti ne pro dva, ale dvacet lékařů. Zvláštní zmínky zasluhuje, že nebylo mu za těžko podrobiti se kázni nutné při vedení takových prací. Dopis bra. Jičínského v tomto listu uveřejněný byl bratrem Karou donesen za hranice Srbska, aby nebyl zdržen a snad dokonce i zkonfiskován vojenskými úřady. Na cestě té navštívil br. Kára nemocného člena Guču, aby mu ulevil aneb aspoň ho potěšil. Nemoc, proti níž není v poměrech a v prostředí, v němž působil, léku, schvátla ho rychle, ale ač smrtí práce jeho byla dokončena, za vše to, co vykonal, jsou a jistě budou mu povděční všichni Slované, protože prospěchu a službě jejich posvětil síly své. Památce obou věnován jest první list tohoto čísla.

Psáno bru. Szalatneymu:

Skoplje, Inžinirská Kasárna, Serbia, 15. ledna 1915.

Milý příteli!—Mnoho času mi na psaní nezbývá, navzdor tomu však píšu dnes přece, abych aspoň touto cestou si s Tebou pohovořil. Registrovaný dopis číslo první jsem dostal a děkuji Ti za těch několik řádek. Naši psali i zdá se, že vše v pořádku, třeba dnes vidím, že jsem udělal chybu, měl jsem si moji vzítí jednoduše s sebou. V administrativní práci mohla mně hodně pomoci. Kdyby ještě nyní chtěla za mnou jeti, rád bych svolil. V nemocnici mám skoro čtyry sta raněných a mnoho chorých a práce tolik, že nevím, kde mi hlava stojí. Niemeně pracuji rád, poctivě a svědomitě a úmrtnost v naší nemocnici jest malá, tak za tři poslední dny mně neumřel nikdo, ač mám mnohdy různé nesnáze a mnoho schází. Již se těším, co slečna Boudalova přiveze. Na dva lékaře to mnoho práce, jak na previalisti, tak v operační síni i elektrisování. Škoda, že se transportem zárovky na Roentgena rozbily a teprve nyní dojdou nové z Athén, jen jestli budou zase celé. Jinak v práci se nám daří a lituji, že musím oznámiti, že Dr. Guča dostal skvrnitý tyfus, proti kterémužto nákaze není žádné ochrany. Stav jeho jest dosti povážlivý. Leží v choleroých barácích v Džedželij. Když minule jsem si proň zajel, nemohl se mnou, protože měl tam přes čtyry sta interních případů. Řekl jsem mu, že on se udře k smrti tam a já zde, a již v příštích dnech jsem ulehl a poležel jsem si přes týden, a to za děsné horečky. Dnes již jest lépe.

Znáš mne, že není mojí zvykem se chlubit, ale těší mne, že v práci odborné velmi dobře se mi daří a poslání naše v tom ohledu setkává se s úspěchem nemalým. Provedli jsme operaci několik a zachránili dosti životů junáků srbských i mnohých zajatců, zvláště Čechů, Sokolů. Setkal jsem se s mnohými, s nimiž byli jsme na sletu i vyprávěli mně, co za zvěrstva dopouštěli se Čecháci, čili Němci z Čech a hlavně pluky maďarské, a zde tak mnohým z nich dostává se nejlepšího ošetření, ba ani se nikdo netáže, zda-li i oni to byli, již střelili dum-dum kule, jakých tu nalézáme celou spoustu v ranách srbských hochů. Ti ubozí jdou do boje za svou vlast, svou kuču a svou budoucnost a jako napadení brání se hrdinsky!

Upříti obdivu tomu lidu nelze, a někdy, když se tak zadumám, vzpomínám si na ten náš sokolský Marathon na Letné a ten tanec, na který si Srbiné pozvali Šváby, vyprávějí mu kožích důkladně, a konce ještě není i jediná zbývá tu útěcha, že samostatná vláda federativní pro Čechy, Moravu a Slézsko i Slovensko jest zaručena, a to vůlí ruského cara a přičiněním nikoho jiného. To zde se ví a všeobecně uznává spíše, nežli veliká Polsko. Zde žijeme si život vojenský, společně bydlíme v kasárnách. Češi zde usazení po leta, obyčejně jsou zdejšími občany, a mnoho je českých dobrovolníků i důstojníků, z nichž jistý pan Konrád prodělal všechny tři války i bulharský rat. Nenávist vůči bratrům Bulharům jest zcela pochopitelná, povážíme-li, jak se vůči Srbům zachovali. Tož zdravím Vás všechny a pana Frothinghama zvláště, jsem Vás oddaný

Dr. Rudiš-Jičínský,

chef Česko-Americké Missie, Inžinirská Kasárna,
Skoplje, Serbia, Europe.

Los Angeles, Cal., 21. ledna 1915.

S přáním, by nový dopisovatel mohl podávati lepších zpráv o činnosti jednoty Sokol Los Angeles, ukončuje svůj dopis náš dřívější dopisovatel v prosincovém čísle Sok. Am. Tož, bratři, přičiňme se, by nový dopisovatel mohl jen dobrých zpráv o činnosti jednoty naší podávati. Nižepodpsaný vyslovuje však svou pochybnost, že těšiti se bude té oblibě, jako br. Tonda Mařík, který byl tento rok pověřen úřadem důležitým, totiž úřadem starosty. Jsem jist, že bude čtenářstvem S. A. postrádán, však nic naplat, jednota potřebuje více jeho služeb.

Rok 1914 ukončili jsme zdařilou sylvestrovskou zábavou, k jejímuž pestrému průběhu přispěly sestry Fr. Vokráčková, Mišková a Perštová a br. Šaler z Chicaga. Nový rok otevřeli jsme maskárním plesem (dne 9. ledna), který se skvěle vydařil. Skvostné masky poutaly pozornost a hojnost skotačivých a akrobatických šašků bavilo hodně četné obecenstvo. Pořádající výbor zasluhuje si našeho úplného uznání. Oproti tomu činnost v tělocvičně ochabuje. Aby zavládl opět dřívější čilý ruch, museli by se někteří bratři své lhostejnosti zhostiti, což by velmi snadno dokázali, jen míti trochu sokolské vůle. Jsem aspoň povděčen tomu, že výzva dřívějšího dopisovatele S. A. nalezla ohlasu, že bude jednou měsíčně pořádán vzdělávací večer, pozůstávající z přednášek, volných rozhovorů, debat, předčítání a pod. Sestry naše, Sbor Sokolek Los Angeles, započaly rok 1915 projevem pochopení výhodnosti připojení se k N. J. S. V první schůzi t. r. odbývané, usnesly se jednohlasně přihlásiti se člena N. J. S. Sbor tento, ačkoliv naši jednotu dosud počtem nepředčí, stojí v činnosti nad ní, ano má osvědčené pracovnice a úřednice, pročž očekáváme z působení sester našich jen práci plodnou. Dle sdělení budou oba sbory pořádati slavnostní akademii na oslavu uvádění sboru Sokolek k N. J. Sokolské, a bylo by jen důsledno, by Výk. Výb. svého zástupce k slavnosti oné vyslal a do svazu uvedl. Doufám, že neopomene vykonati svoji povinnost, když již

opomenul tak učiniti u jednoty naší. Na naši jednotu se skutečně zapomíná! Již ve dvou číslech S. A. čtu v dopisech, že jednoty sdružené v Župě Pacifické, připravují se na závody v San Franciscu. Jednotě naší župou dosud nebylo nic sděleno, tož bych se tázal br. Výk. Výb.: Patří Těl. Jed. Sokol Los Angeles do Župy Pacifické anebo ne? Opět sokolská nedochvilnost! Vždyť my zde nejsme pohřbeni v hluboký spánek, čili jsme v každém směru. Na Česko-Slovanský Pomocný Výbor přispěla jednota z pokladny 100 dollars (polovice jmění jednoty), na dobrovolných přispěvších vybráno bratry přes \$100, Sokolky pořádaly divadlo k tomu účelu, jehož čistý výnos obnášel přes \$80, a dosud se zbírá; předpokládám, že jsme ani za velkými jednotami nezůstali pozadu.

Co je s cvičitelským kursem N. J. S.? Domníval jsem se, že bude pořádán společně s Děl. Am. Sokolem co celek, ale jak daleko sloučení dospělo, dosud nevím. Překvapilo mne velice, že do výboru nyní v New Yorku zvoleného k tomu účelu, jsou všichni bratři nevědíci, kdežto přec ono sloučení má býti ponejvíce po stránce technické. Jak my starší, již dávno nevědíci, můžeme o tělocvičné stránce rozhodovati? My staří cvičitelové, již mnohá leta na odpočinku, jsme novým náhledům odrostli. Jako vše jiné, tak i tělocvik se stále vyvíjí. Že neobežetně mnohdy volíme své zástupce, dosvědčuje tomu potřeba změny stanov technického odboru N. J. Sok. Kdybychom byli vyslali do valného sjezdu N. J. S. více tělocvičně vyspělých bratrů, byly by stanovy hned tam upraveny, že by dnes se nebyla naskytla potřeba je opravovati. Schvaluji náhled předsedy Župy Severovýchodní, jen litovati musím, že se dal podnět Sokolu St. Louis k vystoupení ze svazu N. J. S. Ohrazení T. O. N. J. S. vůči posuzování nesprávného ustanovení soudců při závoděch v Omaze, uznávám za správné. — Jen ku předu, zpátky ni krok!

Tom. Vacek, t. č. dopisovatel.

Minneapolis, Minn., 24. ledna.

Bude již asi na čase, aby také pár řádek zalétlo do S. A. od nás z krásného Minnehaha, co důkaz, že "byli jsme a budem". Velká slova z malé jednoty, řekne mnohý, třeba z těch, již stále nařikají na trny ve svých jednotách. I my zde máme dosti trní, jež nám brání v "jen dál, jen výš". Ale co platno nařikat? Hned, jak pohlédneme na řadu našich cvičenců! Proč tak mění se ty tváře, proč mnoho z těch bratrů, mnohdy cenných bratrů, sem zabloudivších, jak ušetří si částku peněz, přímo přehá odtud, by často zapadli někde do prázdnot? Co jest toho příčinou? Snad, že není každý Čech zde, koho potkáme? Či snad, že zima je zde citelnější, než na východě neb na jihu? A přece podmínky pracovní nejsou zde horší než kdekoli jinde v jakémkoliv odboru; město jest čisté a plno příležitostí k ušlechtilému sportu. O zábavu v českém kruhu je zde postaráno dobře, vždyť mimo různých podporujících spolků jsme zde tři bratrské jednoty, St. Paul, Minneapolis a Hopkins, řečeno přímo pohromadě. Najde se, bratři, v tom směru náprava? Snad, a snad také, až ta naše milá drobotina vyroste a doplní ty naše krátké řady, by nemuselo se stále začínat, ale pokračovat. Do nich klademe své naděje a jistě každý dobrý podnik ve výchově našich káňat bude přidáním cihly na stavbu domu českého života v Minneapolis. Se Sokolem stará se mateřsky o náš dorost řád "Český Lev" od Z. Č. B. J., jenž dává zdarma dítkám síň ku cvičení a platí jim jízdné. Neděle před Novým rokem byla pro dítky dětským dnem, k čemuž povolil zmíněný řád \$25 a Sokol přispěl as stejným dílem ku zakoupení dárků. Jsme zde roztroušeni po celém městě a někteří máme dosti daleko do střediska našeho života národního, Národního domu, a tu mně maně připadá na mysl náš V. V., jak asi musí býti pro něho těžko pracovati, by všechny jednoty, jak z východu, tak západu,

byly s jeho jednáním spokojeny. Že musí býti jen středisko jedno, jest nezvratno. Zda-li pak, bratři, čtoucí S. A. z prosince, povšimli jste si malého odstavec v redakčních úvahách, jednajících o připojení řečnického kursu k cvičitelskému? Zjistěte nikde nemáme přebytek cvičitelských sil, a že bychom měli někde dostatek řečníků, totiž řečníků, již by dovedli hlásati sokolskou myšlenku, na to dovedou nám nejlépe odpověděti ti bratři, již měli příležitost někdy zastupovati svoji jednotu. Co je tu strkání úkolu toho od jednoho ke druhému, ač mnozí jsou bratři, že skutečně slova "bratr" hodni jsou, přece schází jim jedno — výřečnost. Přimlouval bych se za kurs onen vřele, neb dle mého náhledu prospěl by věci naší mnoho. Hodláme též poslati do cvičitelského kursu z naší jednoty jednoho cvičence, neb všichni uznáváme povinnost podporovati vše, co je k dobru zásady naší, ač podobné vyslání znamená pro naši chudou pokladnu vždy pohromu. Utvořili jsme zde společně, St. Paul, Minneapolis a Hopkins, malý domácí kurs, v němž připravují se bratři, kteří hlavního kursu se účastní. Druhým bratrům nebude jistě na škodu. A co tomu říkáte, vy naši veteráni, vy hoši mnozí již šediví, což abyste vyhledali v prádelníku své modré spodky s tričkem a zacvičili jste si společně kousek prostných na zamýšleném sletu minnesotských Sokolů? Že jste již staří, to neplatí, neb mnohý mladík mohl by vám záviděti vaše bystré pochody a výkony, jak jste ještě před dvěma roky zde v Minneapolis i St. Paul ukázali. Jistě nebylo by třeba světlejšího příkladu pro nás a pro vaše děti. Též něco od dramatiky a obecného pobavení. Náš nezištně pracující ředitel divadelního a zábavního odboru, br. J. Svoboda, předvedl nám v listopadu "Papageno v almaře" a k sylvestrovské zábavě, která dopadla skvěle, vypracoval bohatý program. Přítomně přijal hlavní úlohu v hře "Maryša", jež bude sehrána spojenými spolky pro vdovy a sirotky v Čechách.

Na zdar!

Vašek Hovorka.

Malin, Oregon, 26. ledna 1915.

Staré přísloví praví, že ještě nebylo tak zle, aby nebylo zase dobře, a při našem Malinském Sokolu se ono přísloví jak náleží osvědčilo.

Po založení Malinské Jednoty šlo vše pěkně, hladce. Zájem o Sokola byl všude, cvičení bylo hojně navštěvováno, schůze přispívajících členů též, jenom že všechno sevšední, což se stalo také s naším Sokolem a nebyti společného cvičitele pro stát Oregon, br. Dvořák, kterého V. V. N. J. S. k nám vyslal, nevím, jak by to bylo se Sokolem dopadlo. Po jeho příjezdu do Malina náš zájem o Sokola zase obživnul. S pravou sokolskou rázností ujal se svého úkolu a shromáždil dříve rozptýlené cvičence pod své velení, vykonával s nimi za krátký čas, který u nás strávil, velký pokrok. Mnozí, kteří dříve s pohrdáním na naši sokolskou jednotu pohlíželi, stali se sami členy přispívajícími, posílající nyní svoje syny ku cvičení a s hrdostí pohlížejí na jejich výkony. Další, o co jsme usilovali a založit chtěli a co se nám dokázati nepodařilo, jest sbor Sokolek. Ale ten bratr Karel Dvořák hravě založil. Svoji činností a pravou sokolskou rázností a obětavostí shromáždil všechny malinské dívky pod prapor sokolský a není jedné ženy v Malině, by se byla nestala členem přispívajícím. Zakončení činnosti br. Dvořáka u nás, bylo veřejné cvičení pod jeho velením, které se jak náleží vydařilo. Malebný kraj Sokolek se každému líbil a jejich prostná cvičení byla odměňována hojným potleskem velkého shromáždění. Vreholem cvičení byl tanec šesti Sokolek, který br. Dvořák nacvičil. Dalo jim to hodně namáhání a hodnou porci trpělivosti, jak oněm Sokolkám, tak i br. cvičiteli, naučit se všem pohybům, které při veřejném cvičení velmi dobře provedly. Těžce jsme se loučili s br. Dvořákem, neb potřebovali bychom, kdyby byl mohl

mezi námi dále pobýt, ale říká se: dobrého pomalu. Odehájí, dal nám dobrá ponaučení, která bychom si měli, bratři Sokolové, dobře zapamatovati a každý z nás dle své možnosti měli bychom ku zvelebení naší sokolské jednoty působit. Jest na nás nyní, bychom soustředili své síly a udrželi naši jednotu na takovém postavení, když ne na lepším, na jakém se nyní nalézá po odchodu br. Dvořáka. Vy bratři Sokolové, kteří chcete se účastnit veřejného cvičení v San Franciscu, neochabujte ve svém cvičení, byste, až ona chvíle přijde, s důvěrou v samy sebe do řad sokolských vstoupiti mohli a nezklamali br. Dvořáka, který bude cvičení přítomen. Ku konci dopisu vzdávám díky jménem Sokolů a Sokolek Malinských Výk. Výb. N. J. Sokolské za vyslání společného cvičitele k nám, a též br. Dvořákovi vzdávám díky za jeho práci mezi námi vykonanou. Též mu v tajnosti slibuji, že až k nám podruhé zavítá, a všichni si přejeme, by se to uskutečnilo a to dost brzy, že ty divoké husy budou již krotké a na ránu z pušky dočkají.

S pozdravem Na zdar!

Vincent Jelínek.

Newark, N. J.

Chei několika řádky načrtnouti poměry panující u našeho Tělocvičného Sboru Dívek a Paní, a dáti tak na jevo sestrám sousedních sborů, že dosud žijeme. Jak však začít? Látky je dost, ale těžko vybírat to pravé. Chei jíti cestou střední, tu považuji za nejsprávnější, samý stesk nepomáhá. Bývalá sestra dopisovatelka se vzdala, protože se nezavděčila zrnkem pravdy sestrám cvičícím. Věřím, že chvála lépe se zamlouvá, ale někdy výtku poslouží — a dobře míněná měla by být s vděkem přijmuta. Nezasloužená chvála uráží právě tak jako nezasloužená kritika. Nejsem dopisovatelkou zvolenou a proto, když něco zde napíši, co se nebude líbit, a vzbudí to nevoli těch, jichž se tkne, nebudu se musit děkovat z úřadu toho. Dotknu se vás cvičících sester nejdříve. Věřte však, že z upřímné lásky k vám a ne z nějaké zlomyslnosti. Vytýkám vám zanedbávání povinnosti sokolské nenavštěvováním cvičení, vyhýbáním se schůzím. Nenavštěvováním cvičení škodíte nejvíce sobě samým. Osvěžily byste se ve cvičení, zapomněly byste všedních starostí, utužily byste těla svá, povzbudily byste i jiné k návštěvě cvičení a tak by z toho byl potěšen cvičitel, a každý, kdo se zajímá o myšlenku sokolskou. Dnešní doby žádá z vás do cvičení nejde, úřadům a výborům se také vyhýbáte a tak zůstávají všechny povinnosti na bedrách jedné a těch samých pracovnic, které nechtějí dovolit pád sboru. Stydím se napsati, že se u nás vůbec neví, ale prospějí zamlčením pravdy? Zajisté, že ne. Snad přece, když tyto řádky dostanou se do rukou sester, pohne to jimi, a přivede zpět do cvičírny. Jak ráda bych psala: "Ve cvičírně teď panuje velký ruch." Jak jinak bývalo před deseti roky. Tehdy jsme se těšily na cvičební večer, nemohly jsme se dočkat otevření síně. Naš cvičitel neměl s námi lehkou práci, rády jsme skotačily, smích rozléhal se síní a nejednou musel cvičitel, chtěj, nechtěj, zakročit přísněji a poslat některou za dvěře. A žádná z nás, které se tak přihodilo, nebyla uražena, nepřestala navštěvovat cvičení, ale hleděly jsme se chovat lépe. Potrestané jsme se vysmály a ona se smála s námi. Cvičily jsme tehdy v najmuté místnosti, a nás nastupovalo 18 i víc. Jaký to rozdíl proti nynějšíku. Do cvičení přijdou dvě, tři, někdy žádná. A máme síň vlastní, moderně zařízenou, pohodlnou. Sestra náčelnice učinila několik pokusů svolat cvičenky do tělocvičny, ale po několika pokusech, jež se osvědčily marnými, vzdala se svého úřadu. Podobně učinil i cvičitel. Nač by také po celodenní práci šel do cvičírny prázdný? Sestra, jak se provdá, když jí bylo třeba jen 18 roků, přestane hned do cvičení chodit, myslí si bezpochyby, že je to pro mladší a svobodné jen. V krátkém čase se stane z veselého děv-

čete vážná paní, které nastanou vážné starosti rodinné. Sestry, vzmužte se, trochu pevné vůle s kapkou trpělivosti vám pomůže. Věnujete-li dvě, tři hodiny na dívání se na pohyblivé obrázky, očím vašim škodí, ve vzduchu těžkém a přesyceném výparů, věnujte také aspoň tolik hodin jednou týdně pohybu v zdravé tělocvičně, kde osvěžíte a zdraví svému prospějete. At' se neprávem nezvete Sokolkami. Víte, co je mým nejvroucenějším přáním? Povím vám to: "Abyste pozorně tento dopis přečetly, a po přečtení se rozhodly navštívit příští schůzi a v té podaly žádost o cvičitele, a pak abyste pilně navštěvovaly cvičení. Kéž bych nebyla zklamána v tomto mém přání, kéž bych mohla příště psáti: cvičení jsou čteně navštěvována, bývalý život veselý ve cvičírně se opakuje. A nyní něco o našich zábavách. 15. list. m. r. pořádá sbor náš zábavu ve prospěch válkou postižených krajanů ve staré vlasti. Byla by se jistě vydařila, kdyby bratři Sokolové nebyli zůstali doma. My na ně s jistotou počítaly, neboť toto byla jediná zábava, kterou jsme v uplynulém roce pořádaly. Takto nám nejen nezbylo, a nemám čím přispět, ale ještě se nám nedostává. Z toho možno vystihnouti, jak vám osud vašich milých, ale vzdálených krajanů leží na srdci. Pravda, nejsou všichni takoví. Máme tu sestry a bratry obětavé, nelitující ani času ani námahy ani peněz, ni obětí, jen aby našim nešťastným krajanům bylo aspoň částečně pomozeno. Připravujeme se na šibírky, které budeme mít 20. února. Doufám, že se jak obyčejně skvěle vydaří. Končím tento dopis opakovaním přání, aby naše necvičící sestry začaly v tomto roce s pilnou návštěvou cvičení. Též přeji ostatním sesterským sborům mnoho zdaru.

Anna Kočovská.

New York, 27. ledna.

Byv zvolen dopisovatelem za jednotu naši, chei se snažiti vyhověti přání členstva a psáti co nejvíce, budu-li totiž míti k tomu nějakou příčinu. Omlouvám se však předem, že nebude mně možno rozepisovati se o mnohém předmětu tak obšírně, jak to činil můj předchůdce br. M. Kafka, neboť mně schází jeho dlouholetá a důkladná znalost poměrů v jednotě naší.

Dne 17. prosince dostavili jsme se hromadně v počtu 80 členů v stejnokroji i bez na "Bazár", pořádaný ve prospěch Čes. Amer. Pom. Výboru. Velká tato účast v této nepříznivé době slouží jednotě ku cti a svědčí, že členstvo cítí s naší trpící vlastí a snaží se dle možnosti přispěti k zmírnění bídy našich bratří.

Počátkem prosince zakončen byl také kurs, pořádaný pro sbor cvičitelský a i ostatní cvičence za účelem přípravy pro župní kurs a též pro vzdělání vyspělejších cvičenců, by mohli býti přijati do sboru. Výsledek však nebyl takový, jaký byl očekáván, neboť z 15 přihlášených pouze 6 vytrvalo až do konce, a to byli členové cvičitelského sboru. Jest to dosti smutné. Mnohý cvičenec rád by se dostal do cvičitelského sboru a zde si nechal ujíti vhodnou příležitost k získání potřebných vědomostí, jichž musí míti, chce-li býti přijat, neb aspoň musí ukázati snahu, že jich získati chce.

Ku konci roku opětně podělení byli cvičenci, kteří nejpilněji cvičení navštěvovali, dárky cvičitelů jejich jim věnovanými. Též hoši tělocvičné školy, jako léta předešlá, podělení byli užitečnými dárky k vánocům.

Prvním lednem vešly v platnost opravené a doplněné stanovy naší jednoty, tak jak byly přijaty ve schůzi 13. října 1914. Jedním z nově přijatých nařízení je, že cvičení pořadová odbývají se nyní vždy první neděli každého měsíce. Jednota nyní řídce pochoduje, a tím se stává, že při vystoupení před veřejnost v průvodu členové nemohou udržeti ani jednoduchou řadu neb zástup řádně vyřízený i vše ostatní se zapomíná, což ovšem u Sokolů se stává směšným. Tomu všemu má se těmito cvičeními odpomoci, aby pak při

každém našem vystoupení bylo na nás znát, že jsme skutečně spolkem, který pěstuje cvičení tělesná.

Naším sbormistrem R. Průšou pečlivě naevičovaná operetta "Taneček panny Márinky" sehraje 25. pros. s velkým úspěchem při vyprodaném domě, jak se již předem dalo očekávat.

Na nový rok sehraje dramatický odbor taškařici "Trampoty pantáty ze Lhoty", která též s velmi dobrým úspěchem se potkala. Na 7. března 1915 se připravuje velká de-
tektivní hra "Nick Carter".

Do tohoto roku připadá velevýznamná památka v dějinách českého národa, 500leté upálení Mistra Jana Husa. Jednota naše se přičiní, by přispěla co nejvíce k důstojnému uctění památky této. Též přednáškový výbor neopomene obeznámiti členstvo krátkými přednáškami, třeba po schůzích, o tom, jaký význam v dějinách českých má Mistr Jan Hus a doba husitská. Na zdar!
V. Lipský.

Lorain, O., 31. ledna 1915

V neděli 17. ledna na paměť dvanáctého výročí pořádala jednota naše veřejné cvičení, kladouc úcty ze své činnosti. Rázem 3. hodiny nastupuje 14 žáků ku cvičením s kroužky, po nich v pořadí 6 žáků k prostným s tyčemi, 5 Sokolie s obručemi, Slovenský Sokol prostná, Chorvatský Sokol prostná, 12 bratří, a po 4 bratrech naši a srbské jednoty ku společným prostným ze sletu bulharských junáků v Sofii. Po prostných cvičeno na nářadí — hrazda, bradla a kůň se střídáním. Program každého plně uspokojil. Účast bratří Jednoty Srbské, Chorvatské a Slovenské byla četná a zaplnila mezery vzniklé nepřítomností bratří — členů naší malé jednoty. Večer uspořádána zdařilá zábava, jaké dlouho již u nás nebylo. Pravé, upřímné slovanské bratrství domovem vždy u nás, k témuž cíli veškeré snahy nás všech se nesou. Humor trochu vážnul; teprve na požádání bratří Srbové nám zapěli vážné písně krásných melodií jich domova. Bratři Tichý a Bílý, zástupci Župy, byli plně spokojeni jak provedením cvičení, tak upřímným bratrstvím, jehož byli svědky. Večer pak neradi se s námi loučili. Byli překvapeni vůbec všim u nás, jak nás ujistili, a slíbili při nejbližší příležitosti zas nás navštívit.

Jednota naše nyní osiřela. Bratři junáci Srbští opustili řady naše. Odebrali se tam, kam volá povinnost. Teskně bude v tělocvičně naší bez těch, kteří nám tak k srdci přirostli. Nikdy nezahyne, ale věčně žítí bude národ, mající tak zdárných synů-bohatýrů!

Na zdar!

Adolf Navrátil, t. č. dopisovatel.

Baltimore, Md., 1. února 1915.

Nuž, opět k práci v roce novém. Kéž více vykonáme, nežli v roce předešlém!

Dle posledního čísla "Sok. Amer." seznávám, že mám opět silného konkurenta v podávání zpráv z Baltimore v mém bratru Karlovi, a tu zajisté si budu musit hodně přispíšiti, budu-li chtít, by mi něco zbylo ku psaní. Je toho u nás tak málo, co stojí za zaznamenání, a když se pak mají o to dělit dva, nezbyde zpravidla na toho slabšího nic. Co se činnosti Sokolek v tělocvičně týče, musím si stěžovat. Na den veřejného cvičení 25. pros. cvičilo 24 sester, a nyní přijde zpravidla do cvičení 7 neb 8 sester, a to ještě těch, které nejvíce zaměstnány ve sboru jsou, a nejméně volného času mají. Jest to opět ten starý zlovyk, že Sokolky navštěvují tělocvičnu pouze před veřejným, kdy se připravované cviky rychle nadřou, bez ohledu na to, jak jsou provedeny, a po veřejném se opět tělocvičny straní, až zase do příštího veřejného. A jest mnoho nových sester mezi námi, které by obzvlášť potřebovaly plně se cvičiti, by příští výkony jejich o veřejném byly lepšími.

Naše Sokolky bývaly po všecka léta hlavní ozdobou našich veřejných, ale letos rozhodně se tak říci nemůže. Pouze několik jich cvičilo bezvadně, většina jich dělala jednu chybu za druhou. A právě ty sestry nyní se cvičení vyhýbají, avšak až dostanou lístky, volající je do tělocvičny ku naevičení veřejných, honem se budou stavěti do prvních řad, aby tu jejich nevyspělost hodně bylo viděti. Smutné, ale pravdivé. Kolikrát jsem vám, sestry, již na tomto místě i v tělocvičně opakovala, že účelem výchovy sokolské není pouze jednou za rok se ukázati o veřejném, ale stálým cvičením posilovati těla svá, tak aby jedna každá z vás plně mohla dostáti povinností, jež životní úkol každé ženy na ni vkládá. Víím, nechápete mne všechny, myslíte, že zbytečně vám chci kázat, ale jsem přesvědčena, že když ne nyní, budoucnost a zkušenost vlastní vás pak poučí, že jsem měla pravdu. Jen nebude-li pak pozdě...

V poslední schůzi došel nás dopis od cvičících bratrů našich, v němž zvou nás ku pořádání společného cvičení jednou v měsíci, a po cvičení kratší zábavné části. Bylo s nadšením přijato, a tak doufáme, že alespoň tato okolnost přispěje ku zlepšení návštěvy v tělocvičně.

Tedy z pořádání hlavního kursu příštím letem snad se jde. Nevím, nejsem odbornice, ale dle mého náhledu a pozorování výsledků krátkých kursů župních, nemyslím, že se tyto osvědčily co praktické. Dle mého úsudku může třeba nováček v hlavním kursu lepšího základu vědomostem svým položit, neboť jest více času, a on postupně osvojí si nauku tělocvičnou, na niž může pak směle dále stavěti a se vzdělávati. Rychlost, s jakou se musí vyučování díti v kursu župním, nedovoluje základní nauky tak propracovati, aby posluchači měli z toho zisk trvalý. A není-li základ dobrý, nestojí obyčejně celá další stavba za nic.

S potěšením četla jsem zprávu o vstupu Plzeňských Sokolek v N. J. S. Však jest ještě mnoho odborů Sokolek v Chicagu i jinde, které posud přese všechny výzvy zůstávají stranou. Zdá se mi, že jest tím namnoze vinna sobeckost bratrských jednot, pod kterými zmíněné odbory stávají, že Sokolky nehlásí se v kruh náš. Myslíte, sestry, že jest správné požívati výhod a vystupovati s bratrskými jednotami jako celek a při tom straniti se práce a zodpovědnosti za konání své? Nenechte se více zdržovati, vstupujte v N. J. S. a pomozte nám pracovati společně v zájmu české ženy, české dívky. Jen silným zastoupením v našem středu bude nám umožněno přivést zájmy naše k metě nejvyšší.

Těžce též nesu, že St. Louiské Sokolky, které první vstoupily do N. J. S. — Baltimorské Sokolky byly druhé —, nyní stojí mimo řady naše. Však doufám, že nežli dojde k velkému svátku sokolskému v St. Louis, 50letému jubileu česko-amerického Sokolstva, podaří se uskutečniti přání br. Třísky, a jak bratrská jednota, tak i Sokolky St. Louis budou opět tam, kam patří plným právem, mezi starými a obětavými pracovníky, v Nár. Jed. Sokolské.

A tomu volám zcela srdce zdar!

Marie Česká.

Chicago, dne 1. února 1915.

Sestry Sokolky:—V poslední schůzi byla jsem zvolena za dopisovatelku do orgánu naší milé Jednoty a proto chápu se péra, bych povinnosti své dostála. Na den 12. ledna svolána byla mimořádná schůze za příčinou spojení se naší jednoty se Sokolem Slovanská Lípa, jež již bylo před tím uskutečněno hlasováním Sokolů obou sborů. Schůze byla velmi četně navštívena a jednání bylo bezvadné. Nejdříve přikročeno bylo k volbě úřednic a výsledkem též byl tento: za starostku zvolena byla sestra M. Šloufova, která zajisté bude ten úřad zastávati ku spokojenosti všech. Za tajemnici zvolena sestra B. Zárobská a za náměstkyni sestra R. Bílková, obě horlivé pracovnice bývalé Slovanské Lípy. Za účetnici zvolena byla sestra Veselá a za pokladnici sestra A.

Nedvědova. Za náčelnici zvolena byla po krátké debatě Sokolka A. Bílkova a za podnáčelnici Sokolka A. Šrámkova. Zástupkyní do naší milé školy František Palacký zvolena byla opět horlivá spolková pracovnice, sestra A. Záhorová, kteráž zastupovala tam naši jednotu po minulých čtrnácte roků k úplné spokojenosti všech, a zajisté bude tak činiti i nadále, jenom jestli jí zdraví stále sloužiti bude, čehož si všechny vřele přejeme. Tím byla volba ukončena a já doufám, že dopadla k úplné spokojenosti všech.

Naše jednotka je nyní jednou z nejsilnějších v zemi, neb čítá po spojení 396 bratří a 290 sester. Jest nyní na nás, bychom v plnění svých povinností ze všech sil přičinili se k tomu, by jednotka naše stále v před kráčela a dokázala, že není pouze tou ze silných, ale i tou nečinnější. S potěšením mohu napsati, že náš dorost s láskou navštěvuje cvičení, neb br. Pokorný činí vše, by učinil cvičencům pobyt v Sokolovně příjemným, aniž by při tom zanedbával výchovu dorostu mu svěřeného i po stránce mravní. Jsme mu zajisté díky zavázáni za práci poctivě a nezištně konanou.

Schůze byla ukončena a za všeobecného veselí, k čemuž hlavně přispěla sestra Čížková s její nevyčerpatelným humorem a my rozházely jsme se povzbuzeny ku další práci pro naši milou jednotu a já doufám, že nadšení to nebylo pouze chvilkovým, ale že ponese trvalé ovoce. Zachráníme-li náš dorost pro naši českou větev v Americe, vychováme-li naše děti v lásce k zemi této a v lásce i úctě k naší drahé vlasti zámořské, tu dostojíme plně své povinnosti a klidně vyčkati můžeme soudu příštích pokolení.

Ni zisk a sláva, ani prospěch jednotlivců, ale dobro celku, to budí vždy naším heslem.

Na zdar!

Antonie Kutáková.

Milwaukee, Wis., 1. února 1915.

Všem jednotám Národní Jednoty Sokolské!

Tento rok (1915) oslavován má býti celou českou veřejností při různých příležitostech. Mimo jiné slaviti budeme 500leté výročí památky úmrtí velkého syna českého národa, Mistra Jana Husa, a pak památky, která připadá více naší Národní Jednotě Sokolské a Sokolstvu vůbec, t. j. oslava 50letého založení prvního sokolského sboru ve Spojených Státech, a to v St. Louis, Mo.

Avšak vzpomínaje onoho data a zvláště místa, kde naše N. J. S. měla svoji kolébku, musíme se pozastaviti. A proč?—Tělocvičná Jednota v St. Louis, která byla první co prorazila cestu pro naši nyní velkou jednotu — dnes — po padesáti letech nepatří k tomuto sdružení — ona, která byla průkopnicí Sokolstva a pečovala o toto Sokolstvo — dnes je dána do pozadí a má vzpomínati své práce jednotlivě a s jakousi lhostejností vůči věci sokolské vůbec!

Nechá k tomu náš Výkonný Výbor dojíti? Budou i ostatní jednoty se stejnou lhostejností k tomu přihlížeti?

Nuže, Tělocvičná Jednota Sokol v Milwaukee, Wis., činí tímto první krok a svolání ke všem jednotám N. J. S. a na Výkonný Výbor v Chicagu zvláště!

My žádáme tímto, by Výkonný Výbor bezodkladně počal vyjednávati o smír s jednotou v St. Louis, vyšetřil vše správně a urovnal věci ve prospěch St. Louiské Jednoty, by tato opět v nejbližší době stala se členem Národní Jednoty Sokolské, by oslava 50letého trvání Sokolstva v Americe byla důstojná a svorná ku prospěchu všeho Sokolstva a národní věci zde za oceánem.

T. J. Sokol v St. Louis právem volala v oné tak příhodné době pro spojení a činila výtky některým členům výboru, že nedošlo ku spojení. Nebylo to prohlášení několika členů — jednotlivců — že si přáli zadostiučinění, nýbrž spolkové, hromadné.

My nemůžeme zazlívat jednotě v St. Louis, že se bránila a všim právem pro spojení horovala, neb ona to byla,

co učinila první krok ve prospěch Sokolstva v Americe, a ona to byla, která dala základ nynější Nár. Jed. Sokolské, a proto mateřsky chtěla všechno Sokolstvo v jedno spojení a pod jednu perut dostat.

Pročež, nechť Výkonný Výbor nabídne této jednotě opět místo v Národní Jednotě Sokolské a my jsme jisti, že tato jednotka, jako pravá máti našeho Sokolstva, ráda opět vstoupí v naše řady a zapomene na ony strasti a bolné rány, kterými se cítila urážena a opět všemi silami bude pracovati a hleděti udržeti smír v celé naší Nár. Jed. Sok.

My žádáme tímto Výkonný Výbor, by co nejdříve onu záležitost urovnal a tím celé věci sokolské ve Spoj. Státech valně prospěl.

Za Tělocvičnou Jednotu Sokol v Milwaukee, Wis., dle usnesení ve schůzi ze dne 27. ledna 1915,

John Zahorík, Jaroslav J. Hein, Josef Zelenka,
resoluční výbor.

Ve schůzi Výk. Výboru, odbyvané dne 22. února, byla resoluce milwaucké jednoty čtena, a za úplného souhlasu všech přítomných členů bylo usneseno uveřejniti ji v orgánu v plném znění a provázeti ji následujícím vysvětlením:

Uveřejňujeme tento projev bratrské jednoty milwaucké, který zajisté vytryskl jen z touhy po svorné, pospolitě práci, ale v zájmu cti Výk. Výboru N. J. S. vidíme se nucena opakovati zde prohlášení, které učinili jsme v době, kdy neblahý spor vypukl a sice: že Výk. Výbor činil vše možné, co srovnávalo se s jeho cti a důstojností, aby nemilé roztržce předešel, a kdo od samých počátků průběh nemilého sporu sledoval, ten dosvědčí, že Výk. Výbor šel tak daleko, jak jenom jako zastupující těleso, kterému jedná se o rozkvět N. J. S., jíti mohl. Dále prohlašujeme, že Výk. Výbor byl vždy a jest po dnes ochoten Jednotu St. Louiskou v střed náš opět uvést, o čemž svědčí povzbuzení, jakého dostávalo se od nás těm bratřím, kteří o skončení roztržky pokoušeti se chtěli — a uzná-li Jednota St. Louiská, že místo její jest v středu našem, kde po tolik let s námi tak svorně působila, neuvítá nikdo rozhodnutí její s větším potěšením, nežli Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské. Na zdar!

New York, N. Y., 4. února 1915.

Konečně tedy splňuji svůj slib, co se týká mého druhého dopisu do Sokola Amerického. V poslední schůzi byla učiněna poznámka, že prý jsem zapoměla psát. S jedné stránky se musím přiznat, že se mi nechtělo psát. Či snad jsem to přece měla udělat a říci jací jsme lenoši? O čem jsem měla zprávu podati? Naše starostka i sestry vědí, že nebylo látky ku psaní. Za jedno, v měsíci červenci a srpnu se neeviči a ani schůze nemáme. Kde pak u nás, v letě, a schůze! Naše sestry se rozletnou jako ptáci na venkov a nespátíme je až v měsíci září, a to ještě velmi málo. Schůze máme tak slabě navštěvované, že to není k uvěření. A když přijde ta čtvrtletní, tu jest u stolu k umačkání, a peněz je hromada ku přijmutí, ale jakmile účetnice peníze přijme, tak rychle se sestry zase ztrácejí. A když udeří starostka kladívkem na znamení, že schůzi zahajuje — zasneme — sotva je nás tam padesát, ačkoliv je nás dobře stojících dvě stě padesát. Co příčinou, že sestry schůzi opouštějí, když již jednou jsou v místnosti? Bylo by záhodno přidržet sestry pod přísnějším trestem k sborovým schůzím.

V poslední schůzi nám též zaslal dopis náš milý evičitel br. Mysliveček, jenž byl pln stížností, že neví co jest příčinou, že sestry nenavštěvují cvičení. Dopisu tomu byla věnována pozornost, a též se rozvinul delší rozhovor; a tu se ukázalo kterak tebe, bratře evičiteli, mají naše cvičenky v úctě a lásce; třeba že snad tomu nechceš věřit, doba pozdější tě možná přesvědčí. Naše sestra starostka pouká-

zala na ochablost, jež se nyní jeví v návštěvě cvičení. A mezi jiným vyzvala sestry by, zdali jsou s něčím nespokojeny, to oznámily a náprava že se ihned stane; neb jestli některá sestra ví o nějakém prostředku ku vzpružení činnosti našich sester ve cvičení, aby nemeškala to ohlásit. Máme několik upřímných pracujících sester, ale ty jsou k politování, neb stále jen ony to jsou co sboru prospívají, ale až jednou i je to omrzí, co potom? Je známo, že pracují jedny a ty samé již celých posledních deset let. A některá ještě déle. Tak na příklad zábavní výbor, ten měl na starosti naši obvyklou roční zábavu na den díkůvzdání, která nejenom že se finančně vydařila, ale i morální úspěch byl dokonalý. Nyní pořádá náš sbor operetu, Taneček Panny Márinky; lístky jdou čile na prodej. Sestry naše též cvičí rej pro Šibřinky, jež pořádají naši bratři Sokolové. Divím se, kde se vzalo z čista jasna osmdesát Sokolek, jež si naši bratři přišli vyžádat ve schůzi. V poslední schůzi jsme též vykonaly skutky lidumilné, povolením finančních příspěvků pro nemocnice, školy, a některé tělocvičny a pod. Výsledek volby v této schůzi byl následující: Starostka Anna Veselá, náměstka A. Chadimová, tajemnice Marie Celerová, účetnice Marie Šimůnková, pokladnice Anna Woráčková, náčelnice Božena Černá. Cvičitelky: Vondráčková, Myslivečková, Oktavcová; výběrčí příspěv. Miškovská; knihovnice Oktavcová; náčelnice v Astoria sestra Bidlová. V této schůzi dík byl vzdán naší pořádné a přičinlivé účetnici, Růženě Kutlíkové za její pětiletou práci. Ku konci ještě podotýkám, že přeji mnoho zdaru myslence, by byly pořádány závody všech východních Žup, ovšem na naši zodpovědnost. S přáním mnoha zdaru všem sestrám a bratrům Sokolům v tomto novém roce volám: Na zdar!

Marie K. Celerová.

Oakland, Cal.

Myslím, že mnohého z bratří a nejednu sestru bude zajímat také několik řádek od nás z Oakland. Přípravujeme se k velkému župnímu cvičení na Všeslovanský den, který vyhrazen na světové výstavě v San Francisku. Den ještě není sice stanoven, ale v blízké budoucnosti jistě bude určen. U nás se mnoho nezměnilo; ondyň se nám oženil náš sekretář Václav Machl a tu jsme tu dálost oslavili po bratrsku, skoro všichni členové se dostavili, by mu blahopřáli. Při té příležitosti na návrh br. starosty podniknuta sbírka na lid trpící zálkou v Čechách a vybralo se \$12.50. Všem, kdož přispěli, vzdávám dík jménem jednoty. Na konec ledna jsme také pořádali ples pro ten účel. Kdo by z bratří na výstavu jel, necht' jen se obrátí na Sokoly o radu ohledně ubytování, a bude mu svědomitě vyhověno.

Na zdar!

Jan Urbánek.

Little Ferry, N. J.

Již jsem tu zas. Ale z povinnosti, ta mne k tomu nutká. Učinil jsem bratrům slib, že budu často psát a slibu tomu chei dostáti. Pak, mám látky dost. Odkladem mohl bych něco zapomenout. V posledním dopisu jsem se zmínil o šibřinkách a mohu s potěšením říci dnes, že se vydařily, jak se očekávalo; ony dnešní poměry výdělkové a ta dražota nedovolují velké rozhazování. Mistnost byla zaplněna do posledního kouta a každý se bavil dobře a pochvaloval si, když se domů ubíral. To jsme potřebovali, neb chceme se zbavit kouska dluhu na budově váznoeého. Dramatický odbor se také tuží a pomáhá dluh umořovat častým vystupováním. Dne 30. ledna sehrál za spoluúčinnosti br. Hrbka z New Yorku "Jedenácté přikázání". Měl jsem strach z toho, neb jsem nemyslel, že je možno, aby kus ten byl za jeden měsíc řádně nastudován, ale ochotníci mne překvapili. Co mne také překvapilo, bylo to, že návštěva byla veliká. Br. Hrbek udržoval všechny přítomné v ustavičném smích. Jak se na jevišti ukázal, rozléhal se síní

smích, a když se představil co Bartoloměj Perka, soustružník, velitel hasičů a ostrostřelců, nebylo veselí konce. Za toto rozveselení všech zaslouží si br. Hrbek nejen můj, ale všech, které tak výtečně bavil, srdečný dík. Bratři ochotníci, když jste dokázali, co dovedete vykonat, prosím vás, opakujte takový výkon častěji a budete za to sklízet uznání obecnstva velkými návštěvami, zvláště když si pozvete na pomoc zase br. Hrbka. Činite tak pro jednotu dobře, neb dluh se uplácí, činite zadost povinnosti sokolské, neb divadlem působíte na lid a vzděláváte sebe. Jedno vám však kladu na srdce: buďte svorní, neodhánějte od sebe starších, neb ti mají dobrý vliv na chování se různých živlů.

Na zdar!

V. Ptáček.

N. S. Pittsburg, Pa.

Jako snad všude jinde, tak i u nás provedeny byly volby nových činovníků. Když očekáváme od nově zvolených výsledky dobré, nesmíme zapomínat práce vykonané, musíme ji ocenit, aby ti noví měli chuť do práce. Do té se chuti nedodá podečňováním neb nevšímavostí. V roku uplynulém byl u nás vykonán značný kus práce. Počet členů vzrostl ze 45 na 70. Ovšem bude nám těžko udržet se na tom bodu v této finanční tísní a v době takové nezaměstnanosti, ale když se o to upřímně vezmeme, podaří se nám nejen udržet, ale i zvýšit. Naše jednota byla roku minulého v takovém bídném finančním stavu, jako nikdy snad před tím za celou dobu své existence, ale přestála to šťastně. Ještě v řadách našich pak začal řádit červ nespokojenosti, začal podrývat kořeny, a chtěl odzvonit jednotě. Nezdarilo se to. Naopak, mělo to opáčený účinek, povzbudil upřímné Sokoly k obnovení činnosti, a jakmile ti se postavili na stráž, učiněn za krátko konec nesokolskému řádění. Můžeme si k tomu blahopřáti, ukázalo se aspoň, co můžeme, když chceme. A plyne také z toho naučení, že není národovcem ten, kdo hodně o ní mluví, ale nerad pro ni něco učiní. Skutky, práce, to jest ten pravý kov, který uznáváme. Kdo jen mluví, ale národní podniky finančně nepodporuje, kdo nechce ani příspěvky k Sokolu zaplatit, to je věru špatný vlastenec. Historie nás učí, že myslénka sokolská — a zas jen ta — jest ta jediná, která zahrnuje v sobě vše, co tak nutné našemu národu; pěstováním Sokolství pěstujeme nejlépe národnost svou a vše, co uslechtilé, a co vede k svobodě ducha i těla. Sokolstvem utužuje se láska k národu, k jazyku rodnému. Nám jest duch národní prvním a posledním, nemáme žádných dalších přívěšků. To ponecháváme spolkům za tím účelem založeným, a tak jako byla to myslénka sokolská, která první začala ženu vyvádět z jáma starých předsudků a obyčejů, postavením jí na stejný s námi stupeň před mnoha lety, a nejen to, měli jsme ženy k využítkování té příležitosti. Nejen že jsme jejich práva uznali, my je měli k tomu, aby se jich dovolávaly i jinde. A dnes se mohu pochlubit, že české zdejší dívky a ženy uznaly naši snahu, a založily sbor Sokolek, aby s námi nadále pracovaly v povznášení všech. Tento sbor, jenž je odborem naší jednoty, dal se s chutí do práce a za vedení br. náčelníka, obětavého J. Nábělky, vystoupily o veřejném cvičení. Dosáhly tím takového úspěchu, že dnes již mají 40 členky. Máme z jejich činnosti radost, neb vidíme, že pochopily důležitost cvičení tělesných, že využítkovávají plnou měrou příležitost k utužení se, že nabývají lásku k mateřskému jazyku, že hrdě hlásí se k svému českému původu. Nuž, bratři a sestry, neochabujme v činnosti sokolské, nespolehejme se na úředníky, ale každý z nás necht' je na místě, kde práce sokolská je k vykonání, každý přispěj svou pomocí, jak můžeš. Necháme všechny práci činovníkům, aby se tím neunavili, aby pak také nepřestali pracovat. Jen tak dojdeme žádoucího cíle. Připomeňte si tu pravdu o oslu, na něhož bylo

nakládáno tolik, že konečně přiložení stébla zlámalo mu hřbet. Budme všichni harcovníky a ti činovníci pak ochotně vykonají víc sami od sebe, než co vykonají na pobídnutí. Pak také všichni bez únavy dojdeme cíle a neztratíme členy ochotné pracovat. Opřemež se všichni o to kolo činnosti jednoty naší a věřte, že čím větší síla bude za ním, že tím vyšší vrch se přejede. Končím přáním zdaru naší činnosti v roce 1915

Jan W. Novák.

Cleveland, O.

V Sokole Americkém nebyl o naší jednotě Nová Vlast tak dlouho žádný dopis, že by si čtenáři, sestry a bratři mohli myslet, že již jednota ta odumřela Sokolstvu. Dvě leta nejméně nebylo od nás řádky v tomto listu. Dřívější dopisovatelé as zapomněli, že jejich povinností je občas podávat zprávu o činnosti, čímž se členové povzbuzují nejen k návštěvě cvičení a schůzí, ale i ku konání jiných povinností, z nichž jednou je čtení Sokola. Nejsem pro to, ab yse dělalo mnoho hluku, aby každá zábava byla popisována, k tomu náš časopis ani není, a kdyby pak to každý dělal, sloupce jeho by nestačily. Ale v naší jednotě jsou přece přijímány dost často důležité návrhy, pořádá se i veřejné cvičení, a o tom by členové té velké sokolské rodiny měli být zpraveni. V poslední výroční schůzi zvolen jsem byl za dopisovatele, a proto se chápu péra, abych poprvé něco napsal o životě naší jednoty. Nedlím v této zemi dlouho. Za ten čas, co jsem však mezi vámi, bratři, podařilo se mi nahlédnouti dosti hluboko do spolkového života českého v této zemi a zvláště pak do sokolského. Nikdy jsem neočekával, že se mi to podaří v tak krátkém čase. Při tom dostal jsem se ke kořenům našeho nazírání na myšlenku sokolskou. Přiznám se, že jsem byl překvapen. Ve staré vlasti bral jsem také podílu na pracích sokolských, a proto vidím ten rozdíl, a nebude mně zaslíbeno, když řeknu otevřeně, že jsem zklamán. Když se jednalo v staré vlasti o zvolení úředníků, každý si to pokládal za čest, každý byl ochoten sloužit. Zde se každý práci vyhýbá, úřad žádný na sebe nechce přijmout, zvláště pak ne takový, kde je vyžadována dochvilnost a trpělivost. Obtížnější práci se každý vyhýbá. Uznávám, že zde jsou poměry jiné, ale není zdejší Sokolstvo založeno na těch samých základech, jako ono v Čechách? Nemluví se tu o nezištné práci, dobrovolné kázni a pod.? Příčinou našeho špatného pokroku je, že nejsme všichni dost činní, že práce jednoty spočívá na několika, že ti, kdož jsou neochotni něco vykonat, rádi posuzují ty, co práci konají. Tak jsou odráženi od práce jiní, a konec konců bývá úplná nečinnost. Naše jednota je již hezkých pár roků v existenci, ale kde jsou výsledky? Položili jste si, bratři, někdy tuto otázku? Zda ne, prosím, učiňte tak nyní. Je nás 100, spočítejte ty, kdož jsou činní a kdo pracují. Nebude k tomu potřebí víc jak prstů vašich rukou, a tomu se říká sokolská činnost? Jak se můžeme dočkat vlastního stánku? Nač bychom ho potom měli? Může to jíti takhle dále? Nevybureuje nás ze spaní nic? Nevymlouvejte se, že není tu pro nás dobré pole. Jak by nebylo, když je nás sto. Tolik nadšených pracovníků může vykonati mnoho. Jen to zkuste, nechte posuzování po straně, nechte rokování mimo schůze, neodhánějte cvičence z tělocvičny; chybují-li, poučte je. Projevte lásku k věci sokolské, k tělocviku, a uvidíte, jak rychle se poměry u nás změni, radost sami z toho budete mít. Přehleďte seznam členů, podívejte se, mnoho-li kdo dluhuje a kdo se k vám nepřihlásil za dva roky, toho se zbavte, taková přijdou do schůze stejně jen tehdy, když se jim jedná o povolení většího obnosu na účele mimosokolské, neb když se chtějí při nějaké větší slavnosti národní zablýsknouti. Taková jsou přítěž. Sezvěte členy ku přátelským poradám, pobavte se v jejich kruhu, poradte se s nimi o tom, jak by se rozvinula

činnost opravdu sokolská. Kdyby jen polovina členů našich se tak sešla jednou za měsíc, záhy byste uviděli, jak by to jinak vypadalo, jak by se pokračovalo. A mnohý z ochotných činovníků nebyl by nucen zabíjeti všechny večery pro jednotu, byl by spokojenější a ochotnější. Příště, budu-li mít čas, podám zprávu o založení pěveckého odboru, a o veřejném cvičení.

Jan Tichý.

Baltimore, Md., 18. února 1915.

Byť úkol dopisovatele nebyl, jak mnozí tvrdí, příjemným, je přec jen povždy zajímavým. Dáme-li v dopisech svých průchod pravdě a kritizujeme-li nepříznivě různé nepěkné zjevy, jež se občas mezi námi vyskytují, či poukážeme-li na chybné jednání celku neb i jednotlivců, tu bezpečně můžeme očekávati projevy nespokojenosti proti sobě. Při tom nejzajímavějšími jsou způsoby, jimiž se o těchto projevech nespokojenosti s námi dovídáme. Argumenty nespokojenců málokdy jsou tak pevné, aby dostačily na nějakou tu přímou "interpelaci" ve schůzi, proto přímo zvímě hříchy naše jen tenkrát, když ten, kdo nám je vytýká, různými prostředky si dodá odvahy. To ale bývá zřídka. Většina nespokojených projevů přichází k našemu sluchu různými, někdy až ku podivu velkými oklikami. Jsou steré cestičky, jimiž pověsti dovedou putovati a na konec každá dostane se bezpečně k svému cíli. Někdy pověst taková přijde beze všech přízdob, jindy ji zas pod spoustou okras již ani nemůžete poznati. Ale všechny bez rozdílu jsou tak malicherny, že nanejvýš nás pobaví — úsměv vyloudí, ale sotva kdy pozlobí, natož aby byly v stavu odvrátiti nás od dalšího konání povinností našich.

Upřímně řečeno, i já jsem hodně nespokojen, a to s celým postupem našeho sokolského sdružení. Máme příležitost konati více práce osvětové, vzdělávací, a přece ji nekonáme! Netečnost členstva našich jednot zavinila, že mnohý vážný pokus v tom směru byl v samotných počátcích umořen. Vše nasvědčuje tomu, že marná všechna snaha jednotlivců, pakli neprovádíme svoji práci v celém našem sdružení soustavně. Budou tomu bezmála dva roky, co odbýván byl sjezd N. J. S. v Baltimore, jehož práce měla přinést nám tolik dobra hlavně pro soustavnost, jež v činnost naší veškerou měla býti uvedena. Pamatuji se, jako by to dnes bylo, jak hned po ukončení sjezdu s velkou radostí sděloval jsem světu naše nové vymoženosti: Spojení Sokolstva, zřízení technické komise, pojištění boreů a cvičenců, zřízení odboru zdravotního, odboru osvětového a pořádání cvičitelského kursu. Co z toho všeho došlo svého uskutečnění? O spojení Sokolstva raději nemluvmě, bychom nedráasali dosud nezhojené rány. Technickou komisí sice máme, ač chudák v prvních dnech svého života hodně mardila a ještě dnes potřebuje dobrých lékařů, aby sesílila a splnila, co od ní očekáváme. Pojištění úrazové skoro pochováno, vinou státních zákonů, a v té věci tedy naše svědomí je čisté. Odbory zdravotní a osvětový jsou dosud v projektu. Je to chyba. Br. dr. Rudiš-Jičínský hleděl odpomoci sám našemu nedostatku, takže jsme zdravotní odbor nepostrádali. Jeho četná pojednání z oboru zdravotní a ponaučení před slety našim boreům, byly dobrými vodítky a jsem přesvědčen, že značně prospěly. Ale povinností redaktora je, podobné práce uveřejňovati, nikoliv ale je sám vypracovati. To právě má býti prací řádně zorganizovaného zdravotního odboru, který práci tu má konati soustavně a ne nahodile.

Odbor osvětový také dosud nemáme, a věřte, že je to také znáti ne snad v jedné, ale ve všech jednotách. Řekne se, že vše nespěchá a co není, že ještě může býti. Ale považme, že od sjezdu uplynuly již dvě zimy, nejpříhodnější to doba pro práci vzdělávací. Ztraceného času je škoda, ten se již nikdy nevrátí. Dále pozorují, že k velkému cvičitel-

skému kursu nedojde. Proč? Že by velký kur stál peníze, to víme, však ale ani ty malé kursičky nejsou zadarmo. Souhlasil bych vždy s kursy župními, kdybychom měli sbor povolaných učitelů, který by jezdil z jedné župy do druhé. Takto naše nejlepší síly jsou roztrženy. Při každém župním kursu působí jeden neb dva dobří učitelé, pro některé předměty musí se vzít za vědek učiteli jen prostředních schopností a na výsledku je to potom znáti. Velký kurs by ovšem musel býti odbýván ve středu země, ale my Sokolové zajisté nejsme tak malichernými, aby ta okolnost byla na překážku dobré věci...

Zpráva z jednoty naší není mnoho. Divadelní odbor se hrál dne 18. ledna "Její pastorkyně", obraz ze života venkovského lidu moravského, od Gabriely Preissové. Úsudek všech přítomných shodoval se v tom, že naši sokolští ochotníci a ochotnice podali hru s velkým porozuměním a jejich dobrá snaha neminula se účinkem. Morální úspěch byl veliký, ale hmotný zisk byl malý, ač hráno ve prospěch krajanů ve vlasti. Dne 15. února odbývány "Šibřinky", které jako vždy těšily se velké návštěvě. Pěvecký odbor připravuje se k velkému samostatnému koncertu.

V tělocvičně naší je dosti živo, neboť br. náčelník mohl po našem veřejném cvičení přivést mezi cvičící členstvo celou četnu cvičenců, sestavenou z dorostu. Událost ta potěšila mne nemálo, neboť spatřuji v tom záruku lepší budoucnosti. Dříve mnoho z dorostu jsme ztráceli, tak asi jako u všech jednot se děje, ale zdá se, že br. cvičitelé podařilo se nyní našemu dorostu vštěpovati pravou lásku k věci naší a že ti hoši u nás zůstanou. Snaha br. cvičitele, povznést jednotu naši po stránce výchovy tělesné, měla by dojíti většího ocenění se strany členstva. Je s podivem, že nelze udržeti ani jedinou četnu starších cvičenců, ač ve skutečnosti bychom měli míti takové čtyři aspoň tři. Nejednou učiněn byl vážný pokus se slibným začátkem, ale nikdy ti naši veteráni dlouho nevytrvali. Musím však všem členům bez rozdílu stáří připomenouti, že cvičení pořadová zanedbávati nesmí. Jsou odbývána tak, aby každému členu byla dána příležitost je navštívit a proto omluvou může býti pouze nemoc neb tělesná neschopnost. Znalost pořadových cvičení je pro každého členu nutností, neboť na nich spočívá úspěch našich veřejných vystoupení. Když pořadová nejsou navštěvována, tu při vycházce br. náčelník nemůže se odvážiti na provedení složitějších obrátů a je nucen omeziti se jen na ty nejjednodušší a nejjednodušší. Trpí tím pověst jednoty a pověst cvičitele, který by rád vycvičil členstvo tak, aby chom nechodili po ulici jako školáci, ale nemůže to dokázati, protože členové neplní své povinnosti. Nějacou tu příhodinou může každý věnovati na svůj výevik a ladnost našich veřejných vystoupení bude každému nejlepší odměnou za konání jeho povinnosti.

Čtenáře t. l. bude snad zajímati zpráva, že mezi jednotou naší a místní jednotou Děln. Amer. Sokola má dojíti k bližším stykům. Děln. Amer. Sokol požádal jednotu naši, zda mohl by společně cvičiti s našimi. Obě jednoty zvolily sobě důvěrníky, kteří ve společné schůzi tuto záležitost projednali a různé sporné otázky v nejlepší shodě s cestou odklidili. Pakli v bratrských stycích upřímnost bude oboustranná vždy, kde jednoty obou sdružení vedle sebe žijí, můžeme se lehece dočkat doby, kdy sloučení federativní přeměněno bude v sloučení úplné. Ti, kteří stojí v čele našich sokolských jednot a svazů, mohou učiniti mnoho v tom směru hlavně tím, když budou poznamenáti připravovati půdu pro úplné splnutí všech sokolských jednot v jeden celek. Nejprve je nutno, vystříhati se všech nepřátelských projevů jedné proti druhým. Na příklad: Sokol Slávský od Župy Fügner-Tyrš vydal u příležitosti 25. výročí svého trvání na místo památníku velmi pěkný kalendář. Již toto dílo nejlépe svědčí o zdatnosti jubilejní jednoty a pročteme-

li její dějiny, musíme uznati, že Sokol Slávský pracoval poctivě a plnil své úkoly dle nejlepších svých sil. Úspěch jednoty té nebyl by menším, i kdyby kalendář její neobsahoval odporného, posměšného veršičku na "modré" Sokoly. Poesie může sloužiti vznešenějším projevům, než je snižování druhých táborů. Mravní úroveň členstva obou sdružení bude asi stejná. Ani modrá kajda, ani červená košile neučinily žádného tvora dokonalým. Proto připomínám, že vzájemnou úctou, mužně projevenou, snáze docílíme shody, nežli snižováním jedné druhými.

My tady často vzpomínáme na br. Rudiše-Jičínského a jeho sokolskou družinu. Můžeme plným právem býti hrdí na ty naše bratry, kteří neváhali dobrovolně přinést tak značné oběti a šli neohroženě v místa, kde pouhý pohled na všechny hrůzy válečné vyžaduje největší napětí duševních sil. Litujeme, že nemáme od br. Jičínského více zpráv, ale chápeme, že při jeho velké námaze je mu to nemožné, aby vyhověl naší zvědavosti. Však on nám to vynahradí, až přijde zpátky. Pak bude moci též rozptýliti pochybnosti těch, kteří jej ani při konání jeho velkého díla nemohou ušetřiti svých zlobných poznámek. Žel, že právě v Baltimore se stalo a já jako zpravodaj S. A. musím se o věci zmíniti, ač pro mne osobně je to úkol velmi nevděčný. Č. A. T. K. uveřejnila dopis Dr. Jičínského, k němuž připojen dopis zaslaný mu jedním srbsko-českým poručíkem. Redaktor místního listu Čecho-Američana uveřejnil zprávu Č. A. T. K. s oběma dopisy, k nimž připojil následující poznámku: "Přiznáváme se však, že přijímáme s nedůvěrou následující slova, která měl dru. Jičínskému napsati jeden srbsko-český poručík." Chová-li p. redaktor nějakou nedůvěru, mohl se jí lehece zbaviti tím, kdyby byl požádal některého svého přítele v Chicagu, aby došel k předsedovi Č. A. T. K. p. Štěpínovi a nechal si předložit oba dopisy. Pan redaktor ale bez důkazů pro svoji pochybnost přičinil onu trochu zlomyslnou poznámku, jejíž význam se může skroučiti podle libosti. Účel byl zcela patrným, snížení redaktora S. A. za jeho nepřítomnosti. Tyto řádky nechť jsou každému důkazem, že členové sokolských jednot nenechají bez povšimnutí útoky vedené na přední naše pracovníky sokolské. Pana redaktora Čecho-Američana činíme pozorná na tu okolnost, že p. Štěpina v Chicagu chová u sebe originál dopisu onoho a že tudíž má příležitost určitěji naznačiti, či vlastně slova přijímá s nedůvěrou.

V poslední chvíli látka k dopisu roste a já tak rád o mnohém bych se ještě zmínil, ale zpráva br. redaktora, že má pro březnové číslo látky nadbytek, nutí mne, bych již skončil. To, co snese odkladu, ponechám na příště.

Na zdar!

Karel Matoušek.

Omaha, Neb., 23. února 1915

Přichází čas, abych zase několik řádků napsala do Sokola, abyste věděli, jak náš sbor pokračuje. Ráda podávám zprávu, neb si myslím, že každý se rád dozví, jak se pracuje v jiném městě. Skončily jsme náš rok 1914 taneční zábavou. Návštěva byla slušná, všichni přítomní se dobře bavili a úspěch byl uspokojivý, a za to našemu pilnému výboru srdečně děkujeme. Na Nový rok jsme podruhé vystoupily na veřejném cvičení sboru Omažských Sokolek. Některá podávám tu zprávu, že náš výstup se nezdařil, ale nesmíme se tím dát odstrašit, každý někdy chybí, a od chyb se učíme; tak teď musíme tím více pracovat, aby se nám to příště nestalo. Cvičily jsme prostná, 3 oddíly, vše šlo dosti hladce, až v třetím oddílu, pak jsme se nemohly s hudbou srovnat, a jelikož je naše četa mladá a nezkušená, moc nás to mrzelo. Je to teď 7 měsíců, co jsme zorganizovaly naši cvičící četnu, a doufám, nežli uplyne rok, že budeme moci ukázat, že jsme udělaly značný pokrok. Nejhlavnější věc je, sestry, abychom se pilně scházely do cvičební ho-

diny a práci cvičitele dobře ocenily a jeho slov uposlechly, neb jest s námi až moc trpělivý. Měl by být trochu přísnější, by všechny sestry byly pamětlivé, že jsou ve cvičení a činily se, abychom pokračovaly ku předu.—Připravujeme se na naše první veřejné cvičení v červnu; doufám, že všechny sestry budou pilně pro to pracovat, abych mohla podat uspokojivou zprávu. — Je náš 55 Sokolek v našem sboru, 26 jich cvičí. Máme též 18 žaček, které cvičí a dobře pokračují. — Ukončuji tento dopis s vřelým pozdravem na všechny sestry a bratry, přeji vám všem mnoho zdaru.

Na zdar!

Blanche Vančurová,

dopisovatelka sboru Oamžských Sokolek Tyrš.

Chicago, dne 24. února 1915.

Každoročně pořádá náš sbor Dámský Odbor Plzeňských Sokolek oslavu narozenin Jiřího Washingtona a vždy bývá zdařilou, tentokrát však se nám správní výbor zvláště zavděčil. Nejenom že se postaral o to, aby program byl vyplněn pouze Sokolkami, ale podařilo se mu získat i řečníci Sokolku, a sice sestru Kláru Klausovou. Nejtěžší úlohou při této slavnosti bývá obstarati dobrého řečníka, ale u našeho snaživého výboru byl tento problem rozluštěn snadno. Což nemohla by zastat úkol ten žena? — pomyslí si asi — a již byla tato myšlenka uvedena v skutek. A zavděčil se tím i celému obecnstvu, které potleskem projevilo souhlas. Velmi případnou byla vzpomínka na Abrahama Lincolna, kterou ve své řeči pronesla naše starostka Otilie Splavcová. Činilo to pěkný dojem na obecnstvo, které povstáním a zapěním americké národní hymny utilo památku jeho. Ostatní čísla programu byla též pečlivě upravena a provedena tak, že mi nezbyvá nic jiného, než výboru přáti, by při příští práci byl zdar ten samý. V Sokolovně naší stala se změna, která překvapila mnohou z nás. Sokolka Helena Klausová, cvičitelka, přijmula místo v parku "Pulaski", kde prý jí kyne naděje na povýšení. Neraďdy ji ztrácíme, ale není možno jí zazlívat, protože touží vyšinouti se výš a výše. Její místo zastává náčelnice Sokolka Viktorie Hurtová, která dle mého mínění je pro cvičitelku zrovna zrozená. Ta její postava a ten sokolský krok, lépe si nedovedu cvičitelku představit. Máme u našeho sboru několik takových cvičenek, z kterých by byly dobré učitelky tělocviku, jen kdyby jim byla poskytnuta příležitost. Nyní jsme opět nabyly důkazů, že jest na čase, by hleděly jsme učitelské síly rozmnožiti, neb nedostatek jich budeme pocítovat, čím dále tím, tím více. Scházíme se opět každé úterý v naší klubovní místnosti ku šití a jiným ručním pracem. Však ještě jiný účel měly tyto večery vykonávati. Naše starostka měla totiž v úmyslu přivábit ty mladé Sokolky, by předčítáním něčeho zábavného utvrzovala je v řeči české. Ale přijde těch mladých málo, pramálo. Některé z nich prý chodí do večerních škol, jiné opět patří mimo našeho sboru ještě k jiným, pěveckým, a proto nyní, kdy konají se přípravy k Husově slavnosti, tu věřím, že mají hodně práce, mají-li též býti účastny. Nu, vzdělávají se tedy Sokolky způsobem jiným, a to postačí zajisté za omluvu. Vždyť vážíme si takových, které touží po vyšším vzdělání. Ale naše starostka má tu dobrou vlastnost, která jí ovšem slouží ku cti, že co si jednou vezme na zřetel, to také provede. Nemůže-li tedy dokázat, by Sokolky šicí večery navštěvovaly, tu zve je k sobě do bytu (a to jí přec nemůže odepřít žádna) a poněvadž ona vždy nejlépe ví, jak spojit zábavné s užitečným, dává jim naučiti se nazpaměť básně a různé deklamace, v kterých je tu a tam nějaké to těžké slovo obsaženo; ony pak dychtí vyjsove dokázat, že to přec jen dovedou, naučí se to lehece a jazyk je pro českou řeč oblomen. Jen s chytrou na ně, by toho nepozorovaly a výsledek je jistější. Není přes vynalézavost! Nemohu opomenout vyslovit uznání redakci

tohoto časopisu za uveřejnění článků "Jeníkovy prázdniny". Tak jemným způsobem podaný článek, jako je tento, musí dojít souhlasu u každých rodičů, a mým přáním jest, by po ukončení jeho měla redakce v zásobě opět jiný poučný pro naši mládež. Postrádala jsem v několika posledních schůzích naší bývalou starostku a dopisovatelku Sokolku Marii Kalíkovou. Nyní jsme se dozvěděly, že příčinou jest nemoc jejího bratra, horlivého Sokola R. Tábořského. Že byl nemocen, o tom mluvilo se mezi námi dávno, však že by se nemoc jeho tak prodloužila, to jsme nikdo neočekával. Teď ale prý je na nejlepší cestě k uzdravení, což mu všechny zcela srdce přejeme. Vždyť jaro již je za dveřmi a než se nadějeme, bude léto, a potom, Sokole Tábořský... Nu, ty asi již víš, co chci říci, že ano? Že by tě Sokolky v "campu" postrádaly, kdybys nemohl býti přítomen. Proto přejeme ti, bys rychle nabyl sil, o které tě ta dlouhotrvající nemoc připravila, a bys opět brzy přišel mezi své Sokoly i mezi nás, a přijmi naše srdečné sokolské "Na zdar!"

Philadelphia, Pa., dne 24. února 1915.

Události poslední doby nutí mne, bych po dlouhém čase opět chopil se pera a rozepsal se trochu o činnosti naší jednoty. Náš jednotvárný život slibuje opět zabořiti do nových kolejí. Jedná se o spojení se Sokolem Chorvatským a Slovenským, za účelem společného postupu po stránce technické i společenské. O podobném spojení jednalo se u nás již jednou a doufáme tudíž, že tentokrát přijde se ku zdárným výsledkům.

Jest tomu již téměř šest měsíců, co naposledy psal jsem do orgánu našeho, a nemýlím-li se, vyslovil jsem tenkrát v dopisu svém jisté obavy nad existencí, krátký čas před tím tu založeného sboru Sokolek. Dnes ale s radostí nucen jsem doznati, že obavy ty ukázaly se bezpodstatnými, neboť jsou to právě naše Sokolky, které tvoří tedy takřka celou činnost naši. Když cvičitel jejich, br. Pavlík, před několika měsíci náhle onemocněl, byv nucen podrobiti se operaci, následkem čehož cvičení stalo se mu nemožným, tu myslil jsem s jistotou, že zasazena mladičkému sboru rána smrtelná. Avšak po krátkém čase jsem seznal, že určen mu život delší. Pod vedením sestry Fr. Abelesové, která místo br. Pavlíka zaujala, počaly sestry opět cvičiti a pilnost, s jakou cvičení navštěvovaly, byla opravdu obdivuhodná.

V neděli dne 21. února pořádaly svoji první zábavu, při kteréžto příležitosti uspořádaly veřejné cvičení. Bylo to první jich vystoupení před veřejností co sbor a musím doznati, že setkal se s velkým úspěchem. Byl to večer, jaký jsme tu ještě nezažili a doufám, že nebyl poslední, že v kruhu sester našich ztrávíme podobných více. Bohatost programu, dekorace místnosti, chorvatští tamburaši se svými nástroji a malebnými kroji, to vše dodávalo zábavě pestrosti a slavnostního rázu a zanechalo v myslích účastníků dojmy, které zajisté tak rychle nevymizí. Pro vystoupení svoje vybraly si Sokolky cvičení s tanečnými kroky a různé pochody, sestavené sestrou Abelesovou, které také dosti zdařile provedly. Ovšem, bezvadné provedení v tak malé místnosti a při takovém návalu vůbec ani očekávat se nedalo. Kroužení "elektrickými kůzely", provedené br. Jungem, bylo pro nás novinkou a vyjímalo se znamenitě, vzbuzující všestranný obdiv, žel jen, že jakýmsi nedopatřením došlo k nehodě a br. Junger byl nucen v polovici ustati, čímž jsme byli připraveni o jeden z nejlepších požitků večera. Vinu za toto nedopatření kladu tomu, že u nás máme vždy ve zvyku připravovati se na vše až v posledním okamžiku, a když pak seznáme, že něco někde správně nepracuje, není již času tuto vadu napravit. Tímto nechci snad br. Junga nikterak kritisovati, naopak, vyslovuji mu uznání za to, že chtěl nám ukázati něco, co tu ještě nebylo; myslím pouze.

že malá poznámka bude prospěšná pro budoucnost. "Živé obrazy", nebo-li "Živé sochy", byly rovněž něčím novým, prozrazujícím velice dobrou ideu. Bylot' úmyslem br. Junga zajistě, způsobem tímto vystaviti na úkaz výsledky výchovy tělesné a účinky pěstování tělocviku na svalstvo těla. Myšlenka tato byla také dosti dobře provedena, až na to, že nešlo se tu do detailů. A tu opět dovolím si podotknouti, že u nás máme ten neblahý zvyk pohlížeti na různé maličkosti jako nepotřebné, myslíce vždy, že se to bez nich také obejde, čímž se stává, že provedení pak nebudí na oko pozorovatele žádoucí dojem. Kdyby na př. bylo při těchto "sochách" použito vhodných trikotů a jeviště bylo trochu více účelu tomuto přispůsobeno, bylo by zajistě vystoupení vzbudilo dojem vážnější. Avšak to jsou pouhé maličkosti. Celkem vzato, program byl znamenitý a přál bych si, aby úspěch tohoto večera sloužil našim sestrám za povzbuzení ku další práci.

A nyní ještě slovíčko o nás. Bratři! Máme téměř přede dveřmi velký den. Na příští rok připadá dvacáté výročí založení naší jednoty. Bylo by záhodno, jubileum toto oslavit, a tu bych vám rád řekl několik upřímně míněných slov. Já již po delší čas pozoruji, že se dělíme na dvě strany a kdykoliv se něco pořádá, ať již z té neb oné strany, co se náležitě nezdaří, tu pak na tváři těch druhých objeví se vítězoslavný úsměv, jakási tajná radost z toho, že se to nepovedlo. A proto, chceme-li něco slavit, něco vážného vykonat, chopme se toho všichni, ať to vyhlíží důstojně. Než aby mělo býti z oslavy fiasko, to raději neslavme nic.

Na zdar!

Jindřich Sýkora.

Dallas, Texas, 26. února 1915.

Radostí naplněn spěchám, bych s naší sokolskou rodinou sdělil velkou novinu: Naše jednotu rozhodla se k postavení vlastní tělocvičny. Se stavbou počato bylo v den Washingtonův. Tedy slibný začátek. — Sledujeme-li vývoj myšlenky sokolské v Texasu a práci těch mnohých "národních hrobařů", — kteří "Sokola" v Texasu již tolikrát ve hrob pokládali, — dostává se nám dosvědčení, že myšlenka sokolská nalézá pochopení u našeho texaského lidu a N. J. S. dostává se zadostučinění, že práce a pomoc "Jihu" poskytnutá, nebyla marná. **Za tu práci a pomoc vzdává jednotu naše vřelý dík.** Přece jen budou nuceni mnozí naši "přátelé" spráteliti se s tím, že jsme zde a vzíti na vědomí, že jsme silnější, k příštím zápasům vyzbrojenější a zkušenější. A přirozeně z toho vyplývá, že i rány naše budou pádnější. — Až posud trpěla naše jednotu zhoubnou nemocí: přílišnou shovívavostí ku svým členům i k svému okolí (pokud pisatel seznal vnitřní život texaských jednot, trpí jí všechny). Včas však postřehli někteří činovníci naši, že tělo jednoty nabývá nezdravé tloušťky a barvy. I nastalo léčení. Z počátku, když počaly se uřezávatí neuhem stížené údy, záupně tělo bolestí, ale při dalších řezech úpění stávalo se slabší. Pravda, zhubla se poněkud, ale tělo je zdravé a důkazem toho, tento náš počín: stavba Sokolovny. Přihlédneme-li k tomu, že jednotu naše jest tři roky stará, plní své poslání uspokojivě. — Vydatným pomocníkem sboru jest sbor Sokolek "Libuše". Ano, jsou mu i více, jsou částí našeho těla, našeho života. Dnes již bychom bez nich nemohli žít. Jsme jedno tělo, jeden cíl, jeden zájem. Nastřádaly \$100 a řekly: bratři, zde jsou, přiložte je k stavebnímu fondu; nastřádaly druhou stovku a učinily to samé. V životě národním byly naší pákou. Když my lenořili, ony pracovaly, a že dnes činnost vyvíjíme, jest jejich zásluhou. Nejsem dvořanem, mám však otevřené oči a vidím. Bratři by toho neměli nikdy zapomenouti. — A nyní něco pro nás samé. Bratři! Schůze jednoty odbývají se nyní první neděli v měsíci

v "Grentli Hall". (Jednota tímto vyslovuje dík, bratřím J. Vančurovi a V. Rezkovi, kteří až dosud své domácnosti k tomu propůjčovali.) Zahajují se o druhé hodině. — Z bratří a sester ustavil se odbor divadelní. Kdo máš schopnosti a dosud jsi se nepřihlásil, přihlaš se u dopisovatele, který v zastoupení nemocného br. A. Spurného odbor řídí. Nechť bratři vezmou obě ustanovení na vědomí. — Nyní, bratři a sestry, až pod vlastní krov vstoupíme, bude záležeti na nás, aby tělocvična skutečně byla školou pro výcvik těla i ducha. Věřím pevně, že stavíte nejen pro sebe, ale i pro celou osadu. Věřím, že domov náš stane se domovem všech Čechoslovánů v Dallas žijících, pojátkem ku společné práci na prospěch nás všech i mimo nás stojících. Dejme každému příležitost poznati nás, naši činnost. Mnohému se mezi námi zalíbí a půjde s námi. Jest to naše povinnost. — Bratr Jan Vančura oznámil, že sebranych \$58 na pomoc trpícím v našich vlastech odeslal na Česko-Slovanský Pomocný Výbor v Chicagu. — Bratr Fr. Robish žádal v poslední schůzi, by jednota veřejně kvitovala příspěvek \$22, jež sebral na stavbu naší Sokolovny na sjezdu v Baltimore. Dárei, nechť přijmou náš sokolský dík! — Přispěli jsme: \$15 nemocnému bratru; \$5 na Srby (mimo \$3, jež sebrány na zábavě br. J. Tyšerem); \$5 stávkujícím bratřím horníkům v Ohio. Sokolky přispěly: \$100 na stavbu Sokolovny; \$5 na Srby a \$5 na stávkující.

Na zdar!

Frant. Rendl, dopisovatel.

Z ÚŘADOVNY NÁČELNÍKA N. J. S.

Stanovy mi ukládají za povinnost sestavit při vstupu do nového roku podati v S. A. přehled činnosti tělocvičné v roku uplynulém. Rád bych úkolu tomu zadost učinil kdyby to jen bylo možno. Teprv na začátku března t. r. dostal jsem zprávy ze Župy Východní za IV. ¼-letí, Župy Západní za čtyři ¼-letí, a pak mám v ruce zprávy náčelníků Župy Severo-Východní, z nichž bych musel sestavovat teprve zprávu župní. Jediná Župa Střední podala zprávy za všechna čtvrtletí, Župa Jižní a pacifická neposlaly ničeho vůbec.

Za takových okolností každý snadno usoudí na koho spadá zodpovědnost za tuto nedbalost.

Abychom nebyli dočista bez přehledu činnosti tělocvičné za rok 1914, žádám tímto bratry župní náčelníky, kteří nezaslali zprávy za všechna čtvrtletí, by sestavili zprávu za celý rok a poslali jí k rukou mým do konce t. m. bych mohl v příštím čísle S. A. přehled ten uveřejnit.

Na zdar!

Josef Pokorný.

PRAKTICKÝ NÁVRH PRO CHICAŽSKÉ JEDNOTY.

T. J. S. Rozvoj činí návrh, který si zaslouží povšimnutí všech jednot v Chicagu, neb znamená pro ně úsporu. Týká se to oznamování navržených neb vyloučených místním jednotám. Jednota jmenovaná míní totiž, aby nyní, když je V. V. v Chicagu, posílala každá jednotu oznámení ta jednateli, a ten aby všechny navržené dal na jednu listinu, k nim připojil pak vyloučené, a rozeslal jednotám. Nyní musí každá jednotu posílat ostatním po oznámení a počítá se, že je to 20 dopisů za měsíc, což znamená 40 centů měsíčně a \$4.80 ročně; dvacet jednot vydá tedy ročně \$90.00. Kdyby každá jednotu poslala jednateli V. V. oznámení dvě za měsíc, činilo by to pro ni vydání ročního 48 centů, pro 20 jednot \$5.76. Za rok ušetřeno by bylo 4,522 obálků, prázdných a známek v obnosu nejméně sto dolarů. Za pět roků by to dělalo kol 500 dolarů a to je úspora, s kterou dlužno počítati, ani neuváděje úsporu práce unavující, a někdy proto i zanedbávané.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZÁPIS

o mimořádné schůzi Výkonného Výboru N. J. S., odbývané dne 8. února 1915.

Starosta br. Šiman zahájil schůzi a vysvětlil účel této. Nepřítomni byli zástupci bři. Šlapák, Plaček, Široký, Pecival, Roubal, Čapek a Továrek, z nichž omluven byl br. Pecival.

Přítomný umělec p. Bohuněk požádán blíže objasniti svůj náčrtek diplomu, načež tento odkázán výboru na diplomy.

Přikročeno k projednání záležitosti, týkající se zamýšleného kursu a br. jednatel oznamuje, že s pořádáním tohoto souhlasí 20 jednot s 2326 členy, proti 5 jednot s 797 hlasy a ostatní vůbec na výzvu neodpověděly. Po tomto oznámení požádán br. Čermák, by přečetl a blíže objasnil článek, který napsal pro S. A. a který pojednává o výhodách i nevýhodách pořádání hlavních župních krusů a společného cvičitele, dle mnohaletých zkušeností pisatele, což se stalo. Po delší debatě, která následovala, usneseno následkem nedostatečného zájmu většiny jednot a protestu některých jednot z východu, upustiti od pořádání velkého cvičitelského kursu, oznámiti rozhodnutí toto župám s upozorněním, že tímto předlžhá župám samotným pořádání menších kursů župních; dále upozorniti župy na článek v Sokole Amer., týkající se kursů a požádati je, by sdělily V. V. čas, v kterém hodlají tyto kursy pořádati.

Pro návrh Plzeňského Sokola na opravu úrazového fondu odevzdáno 4427 hlasů a 494 proti. T. J. Sokol Blesk v Baltimore a T. J. S. Tyrš oznámily, že hlasování zašlou do příští schůze. Usneseno odložit do pravidelné schůze, jelikož hlasování těchto jednot může býti rozhodujícím.

Pro návrh Sokola Tábor na změnu pravidel T. O. odevzdáno 4097 hlasů pro a 952 proti, čímž návrh tento propadl.

Pro návrh Sokola Slovanské Lípy na změnu volby T. O. odevzdáno 3849 hlasů pro a 958 proti, čímž návrh tento taktéž propadl.

Pro návrh T. J. S. Čech v Clevelandu na zvětšení počtu členů ústředního výboru žup, odevzdáno 3427 hlasů, proti 1009 hlasům, tudíž ani tento návrh neobdržel potřebné dvě třetiny hlasů všech členů.

Následkem porážení návrhu na změnu volby T. O. usneseno, by stávající T. O. zůstal nadále v činnosti a doplněn byl dalšími dopisujícími členy na požádání.

Následkem toho, že místní jednoty vzdaly se práva nominovati členy vzdělávacího odboru, rozhodnuto jmenovati tříčlenný výbor, by do příští schůze doporučil devět neb více schopných sil pro tento odbor. Jmenování bři. dr. Mueller, Čermák a Vonášek.

V uvážení, že většina místních jednot nepodílí se na přípravách pro oslavu Husovu, učiněno rozhodnutí, dopsati všem místním jednotám, by vyslaly svoje zástupce do tělesa k tomu účelu utvořeného.

Br. Pokorný podává zprávu, že T. O. po důkladném vyšetření shledal, že T. J. S. Karel Jonáš v Cicero, Ill., potřebuje nutného nářadí v obnosu \$100.50 a předkládá opravený seznam. Na základě tohoto doporučení usneseno zapůjčiti zmíněné jednotě obnos \$200.00 na potřebné nářadí, oproti dobré záruce.

Na žádost br. Čermáka rozhodnuto vypsati konkurs na veškerou fotografickou práci pro Sokol Americký a vypracování tohoto ponecháno br. Čermákovi a Vonáškově.

Uzavřeno, by br. jednatel zaslal sjezdu podpůrných jednot jménem Výkonného Výboru blahopřejný dopis.

Jan Šiman, starosta; Adolf Vlk, tajemník.

ZÁPIS O PRAVIDELNÉ SCHŮZI VÝKONNÉHO VÝBORU N. J. S., odbývané dne 22. února, 1915.

Jelikož bři. starosta ani náměstek nebyli přítomni, br. j. dnatel zahájil schůzi a požádal zástupce, by si zvolili prozatímního starostu. Zvolen br. Lang.

Nepřítomni byli bři. Mueller, Šlapák, Plaček, Široký, Továrek, Hejlík a sestry Splavcová a Schefflová. Starosta br. Šiman dostavil se později. Omluveny sestry Splavcová a Schefflová.

Br. Čapek a Roubal omlouvají svou nepřítomnost v předcházející mimořádné schůzi.

Čteny dopisy z pravidelné schůze, konané 25. ledna a mimořádné, odbývané dne 8. února, a přijaty beze změny.

Tyto jednoty zaslaly dopisy, v kterých přihlašují se za členy Nár. Jed. Sokolské: T. J. S. Montgomery, Minn.; Sokolky Los Angeles, Cal.; Sokol Rozvoj, Chicago, Ill., a Sbor Sokolek Chicago, jenž zároveň zasílá stanovy k schválení. Usneseno tyto jednoty do kruhu N. J. S. přijmouti a br. jednatel poukázán další podrobnosti vyříditi.

T. J. S. Fügner v Long Island City žádá záslužní listinu pro br. Josefa Svobodu. T. J. S. New York žádá totéž pro br. Fr. Škrouda. Odkázáno br. jednatelem k vyřízení.

Čtena žádost Stráže Osvojených o vyslání zástupce do tohoto tělesa. Po delší debatě rozhodnuto zástupce vyslati a jmenování jeho ponecháno do příští schůze.

Ústřední výbor Župy Severo-Východní zasílá dopis v záležitosti T. J. S. St. Louis, rozpadlé jednoty v Saginaw a stavu T. J. S. Lev v Bridgeport, O. Vzata na vědomí.

Br. Drassal zasílá dopis, týkající se nově založených jednot v Minnesotě a žádá o další pomůcky. Bratři Čermák a Vonášek požádání pro zmíněného některé tělocvičné knihy započítati.

Br. jednatel oznamuje, že po důkladném vyšetření shledal br. Fr. Fialu, pro kterého žádala T. J. S. Omaha záslužní listinu, k této oprávněného, a tudíž listinu tuto vystavil.

Čteno provolání T. J. S. Milwaukee, vztahující se na odstouplou T. J. S. St. Louis, které si přeje míti uveřejněné v Sokole Americkém. Usneseno uveřejniti s objasněním stanoviska V. V. v této záležitosti.

Br. Chuděj z Texas zasílá další dopis v záležitosti zadržovaných peněz a povšechného stavu Sokolstva na jihu. Obsah dopisu vzat na vědomí.

T. J. S. Hopkins, Minn., zasílá opožděné hlasování. Br. jednatel požádán to zanést do součtu hlasů.

Br. jednatel oznamuje, že zásoba knihy "Tělocvik" jest vyčerpána a že objednal nové výtisky z Prahy. Jelikož stává obava, že se za stávajících okolností objednávka protáhne, poukázáno jednatelem prozatímně se obrátiti na některé zdejší jednoty, které mají těchto knih větší zásobu.

Dále podává zprávu o konečném výsledku hlasování na opravu stanov článku o úrazovém fondu a sice pro návrh na opravu 4654 hlasy, proti 694, čímž oprava tohoto článku stanov stává se skutkem.

Dále sděluje, že dle dalšího vyšetření a sdělení bývalého jednatele jsou členové Sokola Slov. Lípy oprávněni k záslužným listinám, pakli 20 roků k této jednotě patřili. Následkem tohoto vyšetření jednatel požádán vystaviti listinu br. Ig. Nedvědovi, pro kterého před časem žádána byla.

Uzavřeno dáti právomoc výboru na diplomy zadati zhotovení diplomů dle nejlepšího z došlých náčrtků, a br. Čermák přivtělen k tomuto výboru.

Výbor na zvolení vzdělávacího výboru doporučuje 27 jmen. Usneseno nadále ponechat v rukou výboru, by vybral z těchto 9 nejspolehlivějších.

Přiját návrh, by výbor majetku byl v příští schůzi doplněn a jeho členové si zaopatřili soukromé záruky, každý na \$1000.00.

Obstarání skříně pro majetek V. V. odkázáno bratrům starostovi a jednateři.

Br. starosta oznamuje, že byl úředně uveden do N. J. S. Sokol Tábor Slovanské Lípy.

Usneseno, by br. jednatel dopsal všem dlužným jednotám, by se vyrovnaly a oznámil v příští schůzi jména těch, které tak neučiní.

Případným způsobem vzpomenu Jiřího Washingtona, otce naší nové vlasti, u příležitosti jeho narozenin.

Br. jednatel podává zprávu za měsíc únor, jak následuje:

Příjem.

T. J. S. Čechie za přísp. knížky.....	\$ 1.00
Poláček M., předpl. na S. A.....	.75
T. J. S. Oak Park. přísp.....	27.95
T. J. S. Manitowoc, přísp.....	9.30
do fondu na sjezd.....	3.30
Jirásek J., doplatek na knihu Čermákův Těl.....	.25
T. J. S. Budivoj, Detroit, Mich., za přísp.....	21.90
Sokolky Libuše, Dallas, Texas, za přísp.....	.85
do fondu na sjezd.....	1.70
T. J. S. Montgomery, zápisné.....	5.00
příspěvkové knížky.....	1.15
T. J. S. Dodge, Neb., za příspěvky.....	23.15
Martinka Jos., Cicero, za 2 knihy Čermákův Těl....	4.00
dopl. na předplat.	.25
T. J. S. Fort Worth, Texas, za příspěvky.....	8.40
T. J. S. Prague, Okla., za přísp.....	6.10
na sjezd.....	7.40
T. J. S. Iowa City, na přísp.....	9.85
do sjezdu.....	3.40
T. J. S. Tyrš, Omaha, Neb., za přísp.....	39.50
do fondu sjezd.....	13.00
Kussi W., Alpine, N. Y., předpl. na S. A.....	1.00
T. J. S. Wilson, Kans., za přísp.....	6.60
Sokolky Omaha za přísp.....	3.10
Sokolky Newark za přísp.....	1.95
T. J. S. Svornost do fondu sjezd.....	4.80
T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill., za přísp.....	68.45
do fondu sjezd.....	19.40
Sokolky Rozvoj, zápisné.....	2.50
V. Cipra předpl. pro T. J. S. Žebrák.....	1.00
Kopecký Fr. staré ročníky.....	.70
	\$297.70

Vydání.

Čís. poukázky	
877 22. února za 6850 výtisků S. A. \$226.25, za kol-	
ky \$35.14, tabulky \$11.25, úhrnem.....	\$272.64
878 22. února za redakci S. A. T. Vonáškovi.....	45.00
879 22. února za redakci Tech Hlídky v únorovém	
S. A. br. J. Čermákovi.....	15.00
Celkem.....	\$332.64
Adolf Vlk, tajemník.	

KVITOVÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ

ve prospěch členů T. J. S. Lev v Bridgeport, Ohio.

T. J. S. Žižka, Dallas, Tex.....	\$ 5.00
Čes. Amer. Sokol v Chicagu.....	2.00
Sokol Chicago.....	5.00
T. J. S. Philadelphia.....	2.00

T. J. S. Karel Havlíček Borovský.....	2.00
T. J. S. Nová Vlast.....	15.00
T. J. S. Oak Park.....	1.00
T. J. S. Tábor Slovanské Lípy.....	5.00
T. J. S. Tyrš, Waco, Texas.....	4.15
T. J. S. New York.....	10.00
T. J. S. Blesk v Baltimore.....	10.00
T. J. S. Milwaukee.....	2.00
Sbor Plzeňských Sokolek v Chicagu.....	5.00
Plzeňský Sokol v Chicagu.....	5.00
T. J. S. Los Angeles.....	5.00
T. J. S. Edwardsville.....	4.00
T. J. S. Little Ferry.....	11.00
Sokol Cleveland.....	5.00
T. J. S. Fugner, Long Island, N. Y.....	2.00
T. J. S. Minneapolis.....	8.00
Sbor Sokolek Libuše.....	5.00
T. J. S. Dodge.....	2.00
T. J. S. Karel Jonáš.....	5.00
Těl. Sbor Paní a Dívek v Newark, N. J.....	2.50

Úhrnem v tomto čísle.....\$122.15

Se srdcem plným vděčnosti vzdáváme tímto nejsrdečnější díky všem jednotám, bratrům a sestrám za pomoc nám poskytnutou.

Na zdar! Za Těl. Jed. Sokol Lev

Josef Dvořák, starosta. Josef Nový II., tajemník.

Další příspěvky budou kvitovány tajemníkem v příštím Sokole Americkém.

ÚČETNÍ ZPRÁVA JEDNATELE ŽUPY ZÁPADNÍ od 1. února 1914 do 1. února 1915.

Příjem:

1914.	
1. února. Za pokladníkem z minulého roku.....	\$137.94
23. " Sbor Sokolek, Omaha, příspěvky.....	1.20
23. " Sbor Sokolek Vlastenky, Schuyler, přísp....	.55
16. března. T. J. Sokol Ravenna, příspěvky.....	2.20
16. " Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, přísp....	5.10
17. dubna. Sbor Sokolek Omaha, příspěvky.....	3.80
17. " T. J. S. Jiří z Poděbrad, Clarkson, přísp..	9.15
18. května. Sbor Sokolek Vlastenky, Schuyler, přísp.	2.00
18. " T. J. Sokol Plattsburgh, příspěvky.....	4.10
15. června. T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha, přísp..	13.20
21. září. T. J. Sokol Crete, příspěvky.....	3.55
21. " T. J. Sokol Tyrš, Omaha, příspěvky.....	2.50
19. října. Sbor Sokolek Vlastenky, Schuyler, přísp..	1.20
16. listop. Sbor Sokolek Omaha za tamburiny.....	6.00
16. " Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, za tamb.	4.80
31. ledna 1915. T. J. S. Crete, příspěvky.....	3.25

Celkový příjem.....\$200.54

Vydání:

1914.	
17. dubna. Jos. Štěrba, služné a výlohy poštovní....	\$ 25.00
21. září. A. Hospe, za tamburiny pro Sokolky Ž. Z....	24.00
21. " Jos. Štěrba, expres. výlohy na tiskopisy	
ku sletu.....	4.34
21. " K. Nepodal, za upravení hudby ku sletu..	6.00
16. listop. T. J. S. Omaha vrácena půjčka.....	75.00

Celkové vydání.....\$134.34

1. února 1915 nalezá se za pokladníkem..... 66.20

Rovná se.....\$200.54

Šimon Rokusek, starosta. Jos. Štěrba, jednatel Ž. Z.

Marie Kapek, Franta Kubín, výbor účetní.

Zpráva náčelníka Župy Východní za IV. čtvrtletí 1914.

Jméno jednoty	Počet členů	Členů evičních	Kolik družstev ?	Počet hod. evičeb.	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Žáků od 14 roků	Kolik Družstev ?	Počet hod. evičeb.	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Žáček od 14 roků	Kolik Družstev ?	Počet hod. evičeb.	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Žáků do 14 roků	Kolik Družstev ?	Počet hod. evičeb.	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Žáček do 14 roků	Kolik Družstev ?	Počet hod. evičeb.	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva
Sok. Jed. Blesk, Baltimore Md.	127	20	2	38	558	15	18	2	38	552	15	12	1	27	315	12	38	2	27	388	33	14	1	26	343	13
Sokolky Blesk, Baltimore, Md.	38	23	1	26	447	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Č. T. Z. Sp. Sok. Bohemia, L. I., N. Y. .	12	neeviči		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
T. J. Sokol East Islip, L. I., N. Y.	zprávu nezaslali			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
T. J. Sokol Fügner, L. I., N. Y.	66	7	1	14	58	4	3	1	14	35	3	—	—	—	—	—	34	2	21	410	20	8	1	6	41	7
T. Sbor Dívek a Paní, L. I., N. Y.	30	neeviči		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
T. J. Sokol Little Ferry, N. J.	92	6	1	27	119	4	7	1	18	116	6	—	—	—	—	—	27	1	27	585	22	35	2	26	824	32
T. Sbor Dívek a Paní Little Ferry, N. J.	42	14	1	22	240	11	—	—	—	—	—	9	1	22	206	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
T. J. Sokol Newark, N. J.	66	8	1	30	174	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	1	16	248	16	24	1	16	308	19
T. Sbor Dívek a Paní Newark, N. J. .	38	7	1	12	52	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
T. J. Sokol New York, N. Y.	526	70	8	22	1025	47	63	6	19	677	35	—	—	—	—	—	277	14	19	4088	215	—	—	—	—	—
T. Sbor Dívek a Paní New York, N. Y.	266	26	2	10	164	16	—	—	—	—	—	34	2	10	164	16	—	—	—	—	—	210	10	23	3240	141
T. J. Sokol Philadelphia, Pa.	zprávu nezaslali			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
T. J. Sokol Svornost, Morisania, N. Y.	zprávu nezaslali			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
T. J. Sokol Westfield, Mass.	zprávu nezaslali			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1303	181	11	201	2837	124	91	10	89	1380	59	55	4	59	685	37	396	20	110	6219	306	291	15	97	4756	212

Cvičitelských sborů	6
Členů	40
Pěvecké odbory	4
Dramatické	4
Trubačský	1
Vlastní těloevičny	3
Veřejná evičení	4
Súčastnili se závodů.....	1
Pořadových pořádáno	6
Návštěva	272

Na zdar!

Anton Mysliveček, náčelník.

Zpráva náčelníka Župy Střední za IV. čtvrtletí 1914.

Jméno jednoty:	Počet všech příslušníků jednoty								Sokolové				Žáci od 14 roků				Žáci do 14 r.			Žačky od 14 roků				Žačky do 14 r.			Sokolky				
	Všech členů	Členů evičích	žáků od 14 roků	žáků do 14 roků	žaček od 14 roků	žaček do 14 roků	Všech Sokolek	Sokolok evičích	Kolikrát evičili	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičili	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičili	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičily	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičily	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičily	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	
Vrehlický, Marshalltown	14	5	—	—	2	—	12	7	13	1	51	3	—	—	—	—	—	—	—	eviči se Sokolk.				—	—	—	16	1	111	6	
Iowa City, Iowa.....	31	12	—	—	—	—	—	—	24	1	227	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
St. Paul, Minn.	72	18	5	20	—	19	30	12	11	2	157	14	11	1	55	5	15	240	116	—	—	—	—	12	190	15	9	1	69	7	
Oak Park, Ill.	71	3	14	32	10	30	65	—	16	1	48	3	8	1	100	13	8	201	30	8	1	52	9	8	220	25	—	—	—	—	
Čes. Amer. Sokol, Chicago	89	23	8	15	—	—	32	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Owatonna, Minn.	42	10	—	—	—	—	11	11	10	1	63	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	1	131	9	
Tyrš, Cedar Rapids, Ia...	199	21	13	44	10	53	65	22	24	2	312	13	24	1	216	9	22	666	33	11	2	74	7	25	1150	46	11	3	167	15	
Čechie, Chicago, Ill.....	87	11	14	45	—	26	96	28	24	1	200	8	24	1	216	9	24	908	38	—	—	—	—	12	260	22	12	2	284	24	
Rozvoj, Chicago, Ill.....	?	19	15	50	6	48	16	?	23	2	115	5	22	1-2	146	7	23	920	40	25	1	99	4	22	814	37	25	1	300	12	
Edwardsville, Ill.	16	1	13	—	—	—	1	—	16	1	15	1	16	1	191	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plzenský Sokol, Chicago.	370	38	27	46	—	50	?	28	23	3	366	16	23	2	351	15	23	844	37	—	—	—	—	23	922	40	23	1	587	26	
Milwaukee, Wis.	149	39	13	37	10	26	?	13	24	3	612	25½	23	1	271	12	24	754	31	14	1	136	10	17	361	21	14	1	146	10	
Hawthorne, Cicero, Ill...	37	2	11	19	5	20	60	8	17	1	34	2	17	2	143	9	9	110	12	17	1	104	6	9	122	13½	17	1	86	5	
Č. A. S. Manitowoc, Wis.	?	5	7	15	—	—	?	?	16	1	61	4	15	1	77	5	15	182	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sokol Chicago, Chicago..	?	72	171	311	140	239	?	144	22	11	403	54	22	18	1179	144	22	2077	289	22	12	907	122	22	1560	203	22	12	814	100	

Počet a jména jednotlivých odborů v Župě:

Trub.-Bubenické čtyry	3
Pěvecké	2
Dramatické	3
Sborů Sokolek	10
Veřejné evičení	4
Jednot zúčastnilo se cizích závodů (podle zpráv) ..	4

Zprávy nezaslaly následující jednoty:

T. J. S. Praha, Chicago, Ill., T. J. S. Klatovský, Chicago, Ill., T. J. S. Berwyn, Ill., T. J. Karel Jonáš, Cicero, Ill., T. J. S. Minneapolis, Minn.

Povšechné poznámky župního náčelníka:

Bratři náčelníci! Zašlete mně po každém čtvrtletí zprávy do 25. následujícího měsíce. Dále, kteří jste mně nezaslali své jméno a adresu, učiňte tak co nejdříve.

Bol. O. Hašek, župní náčelník.

Výsledek hlasování o návrzích na opravu stanov.

Jméno jednoty	Počet členů	Kurs		Úraz		Tábor		Slov. Lípa		T. J. Čech	
		Pro	Proti	Pro	Proti	Pro	Proti	Pro	Proti	Pro	Proti
Fuegner, L. I.	65										
Blesk, Baltimore, Md.	217										
Newark, N. J.	59	×									
Svornost, N. Y.	51		×	×		×		×		×	
New York, N. Y.	526		×	×		×		×			
Philadelphia	40		×								
Westfield, Mass.	42			×		×		×			
Little Ferry	88		×	×		×		×			
Bohemia	14										
East Islip	25			×				×		×	
Cleveland, O.	166	×		×		×		×		×	
Čech, Cleveland	211	×		×		×		×		×	
Nová Vlast, Cleveland.	99	×		×		×		×			
Budivoj	74			×		×		×		×	
Podlipný	97										
Lorain	21	×									
Allegheny	60			×		×		×		×	
Lev, Bridgeport, O.	18	×		×		×		×		×	
Plzenský Sokol, Chicago.	399	×		×		×		×		×	
Chicago	370			×		×		×		×	
Čechie	87			×		×					
Tábor	208	×		×		×		×		×	
Praha, Chicago	176	×		×		×		×		×	
Slovanská Lípa	187			×		×		×		×	
Rozvoj	79	×		×							
Česko-Americký, Chicago	83	×		×		×		×		×	
Klatovský, Chicago.	61			×		×		×			
Oak Park, Ill.	67		×	×							
Hawthorne	32			×							
Berwyn	83	×		×		×		×		×	
K. Jonáš, Cicero	157			×		×		×		×	
Manitowoc	31										
Č. A., St. Paul, Minn.	65	×		×		×		×		×	
Cedar Rapids, Ia.	196			×		×		×		×	
Milwaukee, Wis.	146	×		×		×		×		×	
Edwardsville, Ill.	15										
Iowa City, Ia.	33			×							
Owatonna	39	×		×		×		×		×	
Minneapolis	42	×		×		×		×		×	
Vrehlický, Marshalltown, Ia.	13	×		×		×		×		×	
Jonáš, Abie, Neb.	19										
Crete, Neb.	65										
Omaha, Neb.	193	×		×		×		×		×	
Tyrš, Omaha	125	×		×		×		×		×	
Plattsmouth	39										
Schuyler	53	×		×		×		×		×	
Fuegner Tyrš	133	×		×		×		×		×	
Dodge, Neb.	39										
Clarkson	56										
Howells, Neb.	32										
Ord, Neb.	13										
Ravenna, Neb.	18										
Hvězda Západu	22			×							
K. Jonáš, Wilson, Kans.	16										
Timken, Kans.	12										
Oklahoma City, Okla.	28	×		×		×		×		×	
Praha, Okla.	40	×									
Vyšehrad, Lucas, Kans.	19										
Havlíček, Ennis	28										
Granger	15										
Oenaville	27										
Žižka, Dallas, Tex.	37	×		×		×		×		×	
Komenský, Guy, Tex.	29			×		×		×		×	
Tyrš, Waco, Tex.	43										
Crosby, Tex.	9										
Seio, Ore.	9			×		×		×		×	
San Francisco, Cal.	94										
Oakland, Cal.	24										
Portland, Ore.	25			×							
Los Angeles, Cal.	33			×		×		×		×	
Malin, Ore.	35										
T. J. D. a P., New York.	269			×		×		×		×	
Sokolky Blesk, Baltimore.	41	×		×		×		×		×	
T. J. D. a P., Long Island.	26										
Sokolky Newark, N. J.	36										
Sokolky Little Ferry	44			×		×		×		×	
Sokolky Libuše, So. Omaha.	37										
Sokolky Omaha	60										
Sokolky Vlastenky, Schuyler.	11										
Sokolky Wilber	10										
Sokolky Crete	24										
Sokolky Libuše, Dallas.	19			×		×		×		×	
Sokolky San Francisco.	28										
Sokolky Portland, Ore.	28										
Sokolky Vrehlický	12										
Sokolky Cedar Rapids	54										
Sokolky Clarkson	12										
Sokolky Oklahoma	8										
Sokolky Tyrš, Oaha	55										
Sokolky Plzenské, Chicago.	259	×		×		×		×		×	
T.J.S. Hopkins, Minn.	24										
T.J.S. Fort Worth, Tex.	27										
[6895 2849 772 4627 694 4097 952 3899 958 3427 1009]											

46 jednot vůbec nehlasovalo.

NOVÍ, Odstouplí a vyloučení členové.

— Do T. J. S. Tyrš, Omaha, přijati byli: Jan Pešál, Fr. Nováček, Viktor Skořepa. Vyloučení pro neplacení byli: Karel Šafařík, Jos. Moravec.

— Do T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha, přijat byl Karel Dušek. Odstoupil Jos. Zigmund. Zemřel Fr. J. Tittle. Vyloučení pro neplacení: Jul. Svoboda st., Karel Baar, Fr. Havlík, Fr. Vája.

— Do T. J. S. Little Ferry, N. J., přijat byl Jaroslav Fuchs.

— Do T. J. S. Říp v Pittsburgh, Pa., přijat byl Jan Mrázek. Odstoupil Václav Jedlička. Vyloučen pro neplacení Bart. Macháček.

— Do T. J. S. Portland, Ore., přijati byli: Augustin Kreml, Henry Chihák, Frank Vít, Adolf Morsa. (Adresy neudány, nemožno tudíž S. A. zasílat.) Přestupní listinu obdržel Tomáš Bečvář. Vyloučen byl Tony Ležanský. Přestupní listinu obdržel Ant. Chotěnovský.

— Z T. J. S. Berwyn, Ill., vystoupil Karel Hainish. Pro neplacení vyloučen byl Frank Kuda a pro poškozování sboru vyloučen byl Fred. Bolek.

— Do T. J. S. Tábor Slovanské Lípy v Chicagu přijati byli: Dr. Fr. Iška a Jan F. Svoboda.

— Do Čes. Am. Sokola v Chicagu přijati byli: Oldřich Šanda a Jindřich Svoboda.

— Do T. J. S. Hawthorne, Ill., přijati byli: Ant. Kubín, Jos. Klíndera.

— Do sboru Sokolek v Malin, Ore., přijaty byly: Emilie Otomanová, Marie Krupková, Anna Čačková, Anna Křivanová, Anna Kotěrová.

Sbor Sokolek Chicago přihlásil se k N. J. S. s následujícími členkami: Adamovič Libuše, Bartušek Anna, Beneš Josefa, Benda Františka, Baumruck Anna, Baumruck Emilie, Baumruck Bessie, Brousek Lillian, Brychta Anna, Brychta Josefa, Berolatt Anna, Batista Marie, Bareš Lillian, Biskup Josefa, Bezner Marie, Benda Antonie, Charvát Rose, Černý Božena, Černík Marie, Chrástka Lillian, Čada Božena, Čejka Christy, Churaň Jessie, Černý Josefa, Chmelík Marie, Čuehna Rozalie, Čelba Helena, Černý Bessie, Dusil Anna, Dub Božena, Dědič Marie, Duffek Marie, Fučík Marie, Friedl Ludmila, Florián Fannie, Fiala Kateřina, Filip Marie, Forst Anna, Friedl Betty, Hrubý Marie, Haut Anna, Hrdina Marie, Holub Mildred, Hlava Jennie, Hlaváček Růžena, Herdlička R., Hostek Josephine, Hlaváč Lillian, Hejl Josefa, Hynouš Emilie, Hlava Josefa, Hahn Antonie, Holub Jiřina, Hynouš Anna, Honsík Josefa, Jirsa T. rezie, Janský Anna, Janský Lillian, Jirkovský Rose, Jirkovský Rose, Janeček Karolina, Jebavý Marie, Jiruška Frances, Jiroušek Anna, Juřena Marie, Kolář Rose, Kolář Anna, Kolář Lillian, Kolář Vlasta, Kolář Anna, Kaboun Barbora, Kohl Frances, Kubát Vlasta, Kočka Emma, Křišťfek Barbora, Kašpar Julie, Krametbauer Marie, Kristl Anna, Kessell Anna, Kratochvil Kateřina, Kleinfeld Agnes, Kopecký Jennie, Kašpar Agnes, Krametbauer Antonie, Krametbauer Blažena, Krejčí Libuše, Kolář Božena, Kušta Magd., Kuper Cecillie, Kaňák Vlasta, Kaňák Ella, Kadlec Anna, Kozojed Barbora, Kybie Antonie, Kybie Vlasta, Kybie Marie, Kliepera Jos., Kohout Marie, Krejčí Slávka, Lišec Antonie, Lišec Libuše, Lišec Marie, Linhart Bohuslava, Lenocho Marie, Lenocho Anna, Mollecar Stella, Mašek Blanche, Maleček Marie, Mazanec Emma, Mollecar Lottie, Moravec Emma, Machatta Terezie, Machata Helen, Mareš Emilie, Monhart Olga, Mazač Ella, Mazač Antonie, Mikoláš Kateřina, Mikoláš Marie, Novák Anna, Novák Mat., Nepil Anna, Nový Helen, Novotný Milada, Novotný Ella, Nádherný Mamie, Němec Růžena, Plaček Anna, Plaček Marie, Polák Laura, Pele Julie, Peterka Agnes, Peterlík Maggie, Punčochář Růžena, Pelnař Anna, Ponické Barbora, Pokor-

ný Bertha, Pittner Anna, Polák Antonie, Pomazal Lydia, Pavelka Marie, Platský Marie, Ratajčík Anna, Roubal Ant., Rempert Libuše, Rusý Ella, Řezanka Lillian, Růžka Bertha, Rys Anna, Roubík Anna, Rak Cecillie, Raichart Jennie, Rys Marie, Rund Libuše, Sekera Emma, Schmidt Karolina, Švejda Marie, Švejda Barbora, Sedláček Jos., Ševčík Bessie, Sedlák Anna, Stiber Henrietta, Šmídl Ella, Sekera Blanche, Sekera Aloisie, Šima Kristina, Slad Barbora, Sadílek Emma, Sklenička Julie, Stárek Emma, Smith L., Sedláček Anna, Shejbal Rose, Streit Ella, Streit Frant., Sůsa Bessie, Streit Jennie, Skupa Edith, Štěpánek Vlasta, Štěpánek Jaromira, Štěpánek Marie, Šima Rose, Tichý Rose, Tauer Ther., Tanel Anna, Tegler Marie, Turek Mayme, Uhlíř Carrie, Vachout Milada, Vrba Blanche, Vacík Anna, Valkoun Božena, Vavroušek Josefa, Vedrsberg Klára, Wedeles Marie, Wünsch Anna, Young Emma, Záhrobský Marie, Záhrobský Marie, Záhrobský Rose, Záhrobský Anna, Záhrobský M. J., Záhrobský Lillian, Zeman Rose, Zajíček Anna, Zdeněk Libuše, Zápotocký Albina, Dolar Marie, Hanzlík Růžena, Židlička Marie, Fenel Marie, Fuksa Anna, Pelikán Ella, Pek Anna, Mudra Emma, Polák Ant., Záhrobský Marie—celkem 217.

Tělocvičný sbor v Montgomery, Minn., přihlásil se k N. J. S. s následujícími členy: Matěj J. Kozel, Josef M. Kaiser-shot, Emil Štěpánek, Willie Kozel, B. Rimberger, Václav Procházka, Wencl Šetka, Štěpán Kalina, Edward G. Dejemar, Wencl Dolepsh, Anton W. Soulek, Jindřich Kalina, Frank J. Mládek, John Šedivý, John R. Valeš, Josef Dvořák, Josef Šedivý, Frank J. Staněk, Frank J. Příbyl, Štěpán I. Hanzal, Willie J. Kročák, Frank E. Dvořák, Frank J. Bušta, Josef R. Novotný, Daniel C. Dvořáček, Albert I. Havlis, James Limberger — celkem 27.

Dámský Odbor Sokola Rozvoj přihlásil se k N. J. S. s následujícími členkami: Marie Bíšek, Růžena Šabatka, Anna Groch, Růžena Duda, Jennie Hudek, Kamila Husák, Anna Hrdý, Anna Husák, Emma Hasel, Josefa Ině, Anna Brom, Julie Kresálek, Klára Kaplan, Marie Licehamer, Albina Kolář, Marie Lahvie, Karolina Krhutek, Pavlina Krhutek, Ludmila Král, Kateřina Matas, Liona Peška, Josefa Pařízek, Marie Kačer, Milada Pechar, Barbora Ringl, Valerie Sheiner, Marie Plásek, Josefa Sýkora, Růžena Sýkora, Emma Sýkora, Terezie Veselá, Stella Schultz, Aloisie Scheiner, Jennie Šístek, Marie Schultz, Frances Tyrný, Mamie Vraný, Anna Volf, Anna Žák, Klára Krbec, Marie Sokolíček, Božena Dvořák, Marie Pokorný, Růžena Minářfk, Antonie Rak, Marie Lebl, Anna Kaplan, Marie Skalová, Mamie Hudek, Františka Bíšek, Albina Březina, Josefa Kobzina, Kristina Matoušek, Božena Kresálek, Božena Licehamr, Emma Matoušek — celkem 47.

Sbor Sokolek Los Angeles, Cal., přihlásil se k N. J. S. s následujícími členkami: Kristy Juránková, Adela Vilesova, Marie Mathause, Emma Kafka, Mary Veverka, Anna Veverka, Růža Mrkva, Anna Fořtová, A. Urbančíková, Josefa Šestáková, Růža Sejková, Fanuše Vokrášková, Fanuše Mískova, Růžena Blažková, Milča Blažková, Josefa Zajíčková, Vera Dědkova, M. C. Rosenauer, Marie Mitášová, Mary Pospíšilová, M. Vacková, Milča Výborná, Mary Maříková, Anna Svobodová, Anna Vokráčková, Krista Šesták,

VOLBY.

— T. J. S. Žizka, Dallas, Tex.—Starosta Jar. Zázvorka, dozorce Fr. Kabát, taj. Jan Vančura, účetní V. Kasal, pokladník Jul. Podhradský; výbor majetku: J. Tyšer, L. Toběrný; náčelník a dopisovatel Fr. Rendl, domácí správce John Tyšer, účetní výbor Jos. Goebel, Jak. Pavelka, Fr. Borák.

— T. J. S. Montgomery, Minn.—Starosta Matěj J. Kozel, náměstek Václav Šetka, tajemník Josef Šedivý, účetník Emil Štěpánek, pokladník Frank J. Mládek, náčelník John Valeš, podnáčelník Daniel C. Dvořáček, účetní výbor: Frant. J. Bušta, Edward G. Dejemar, Anton W. Soulek.

Adresář Nár. Jed. Sokolské ve Spoj. Státech.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v Chicagu. Schůze poslední pondělí v měsíci v Plzeňském Sokole, 18. a Ashland Ave. Jan Šiman, starosta, 1133 W. 16th St.; Dr. A. Mueller, náměstek, 1854 W. 12. St., Tel. Monroe 3289; Jos. Jurka, pokladník, 1906 Washburne ave., Tel. Canal 132; Tom. Vonáček, jednatel, 1647 So. St. Louis Ave., Tel. Lawndale 4351; Jos. Čermák, 2533 So. Central Park ave. Tel. Lawndale 1611; Jos. Šlapák, 5144 West 24. Pl., Cicero, Illinois. Tel. Morton Park 432; Fr. J. Špaček, 3951 West 16th Street; Adolf Vlk, tajemník, 4132 W. 22nd St., Tel. Lawndale 3776; J. Plaček, 2333 So. Kedzie Ave., Tel. Rockwell 2199; L. Široký, 4846 So. Honore Street; Ant. Pecival, 3442 W. 26th St., Tel. Rockwell 1316; V. Roubal, 2221 So. Kedzie av. Tel. Rockwell 428; A. Haller, 1814 So. Ashland ave., Tel. Canal 1270; V. Matas, 5025 N. Crawford Ave., Tel. Irving 405; Jos. Čapek, 1339 So. 42. Ct., Tom. Továrek, 1216 Lombard Ave. Oak Park, Ill.; Lud. Hejlík, 1612 Loomis St. Fr. Chmatal, 1109 N. Sacramento ave., Tel. Humboldt 1300. — Otilie Splavcová, 1328 W. 18th St. Barbora Schefflová, 1436 W. 18th Street, Chicago. — St.; taj. Fr. Třešnak, box 52. J. Lang, 1433 — 59. ave., Cicero, Ill. Náměstník J. Pokorný, Chicago. Podnáměstník V. Lukeš, Chicago.

Technický Odbor: J. Pokorný, 1300-2 S. 41st Ave., I. podnám. J. Vokřál, 1735 W. 18. St., tajemník.

Župa Východní. Sídlo v New Yorku.

Ústřední výbor: Starosta Alois Wokál; náměstek Jos. Kolman; jednatel Max Grabenstein, 3531—3rd ave., New York City; tajemník Fr. Váně, 428 E. 67 St., New York City; pokladník Martin Klein; náměstík Ant. Mysliveček, 324 E. 74. St., N. Y. C.; I. podnáměstník Jos. Gregor, 340 E. 71. St., N. Y. C.; 2. podnáměstník Jind. Vozáb, 203 Crescent St., L. I. City, N. Y.; účetní výbor: Josef Kolman, Jind. Vozáb a Karel Polák. — Schůze každý poslední čtvrtek v měsíci.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay & Preston Sts.; tajemník Karel Matoušek, 815 N. Montford ave.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu v měsíci v místnosti spolkové, 270 Prospect St.; taj. Vojt. Filip, 19—3rd Ave., Long Island City, N. Y.

T. J. S. Newark, N. J., 2. pondělí v Bohemian Auditorium, 17th St. & 19th Ave.; taj. Karel Šafránek, 90—22nd St., Irvington, N. J.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y., schůze 1. sobotu v měsíci v čísle 428—430 E. 166th St.; tajemník Fr. Goetz, 508 E. 165. St.

T. J. S. New York; 2. a 4. pondělí, 420—424 E. 71st St.; taj. Vác. Kozák, 535 E. 78. St., box 3.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České Budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpol.; taj. Tonda Jaroš, 2638 N. Sartain St.

T. J. S. Westfield, Mass. 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St.; taj. Fr. Třešnak, box 52.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. úterý v Sokolovně; taj. Emma Stupka, 103 N. Linwood Ave.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku Schůze poslední čtvrtek v Sokolovně. Taj. M. Kamila Wojtiskova, 319 E. 68. St.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. Antonie Filipova, 59 —2nd ave.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newark, N. J. Schůze vždy druhou středu. Taj. A. Kočovská, 92 — 19th Ave.

T. J. S. Little Ferry, N. J. Schůze 3. čtvrtek; tajemník F. Kallminzer, box 88.

Česko Těl. Záb. Sp. Sokol v Bohemia, L. I., N. Y.; schůze každý 2. čtvrtek v měsíci; taj. Jos. F. Thuma.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Little Ferry, N. J. Schůze třetí neděle o půl 5. odpol.; taj. Ant. Smietansky, box 175, Little Ferry, N. J.

T. J. S. East Islip, L. I., N. Y. Taj. Fr. Tůma, P. O. Box 310.

Župa Sev.-Vých. Sídlo v Cleveland, O.

Ústřední Výbor: Starosta Leo Všetěčka, 2119 E. 90. St.; náměstek Josef Frčka; jednatel Jan Tichý, 3268 W. 54 St.; pokladník Vác. Přech, 3272 Fulton Rd.; náměstík Jos. Štíbr, I. podnáměstník Fr. Šrámek, II. podnám. Jan Jirásek, Detroit; organizátor Jan Fryš pro stát Michigan, Jan Nabělek pro Pennsylvanii; Ant. Novotný pro Ohio.

Sokol Cleveland. Schůze každou 1. a 3. neděli v měsíci v Sokolovně, 8932 Quincy Ave., S. E.; taj. Fr. Holešovský, 2237 E. 76. St., S. E.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. neděli v Sokolovně na Wendell Ave.; tajemník Vác. J. Štíbr, 3251 E. 55th St. S. E.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; 1. středu večer v síni Sokol na Clark ave.; jednatel Jan Kálal, 3613 Sackett ave. S. W.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; tajemník Boh. Milý, 228 Maybury ave.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. a 4. středu v Sokolovně, roh Tillman a Asn ul.; taj. Vrat. Bechyně, 599 Dix Ave.; účetní Vác. Becker, 78 Humboldt ave.

Sokol Lorain, Lorain O. Schůze 4. neděli v měsíci v Sokolovně, 2404 Kelley Pl. Taj. Ad. Navrátil, 402 W. 22. St.

T. J. S. Říp, Allegheny, Pa.; schůze 1. neděli v Čes. Nár. Síni, 1000 Vinial St.; taj. Jan W. Novák, Butler Plank Road, Millvale, Pa.

T. J. S. Lev, Bridgeport, O. Schůze 3. neděli v měsíci v síni Č. S. P. S.; taj. Jos. Nový II., R. R. 2, box 79-a.

T. J. S. Saginaw, Mich. Taj. Ol. Krupka, 410 N. 13. St.

Župa Střední. Sídlo v Cedar Rapids, Ia.

Ústřední výbor: Starosta Jos. Halq, náměstek Václav Janda, jednatel Fr. Filip, Security Savings Bank, Cedar Rapids, Ia.; pokladník J. J. Hájek; Náměstík B. O. Hašek, 403—6th av. W., Cedar Rapids, Ia.; I. podnáměstník Fr. Jirásek, Cedar Rapids, Ia.; II. podnáměstník Fr. Štěpánek, Milwaukee, Wis. Výbor účetní: Fr. Jirásek, B. O. Hašek a J. J. Hájek. Schůze 3. čtvrtek v Sokolovně na 3. ul. a 5. ave.

Plzeňský Sokol, Chicago. 2. čtvrtek. Taj. Fr. Hartman, 5513 W. 25th Place, Cicero, Ill.

Sbor Plzeňských Sokolek, Chicago, Ill. Tajemnice Kateřina Kubíčková, 1417 So. Harding Ave.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 2335—2341 So. Kedzie ave.; taj. Jos. Zeman, 1933 So. Spaulding ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 4. úterý v síni Atlas Hall, 1436—40 Emma St.; taj. Jan Votoček, 1801 W. North Avenue.

Sokol Tábor Slovanské Lípy, Chicago, Ill. Schůze 3. čtvrtek v měsíci v 1300 S. Karlov ave. Taj. Jos. Čapek, 1339 S. Tripp ave.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill.; schůze 1. a 3. středu v síni patronátu Č.S.P.S. Taj. Mat. Beránek, 5118 Hermitage av.

T.J.S. Rozvoj, Chicago (Irving Park) Schůze 4. čtvrtek v měsíci ve Svob. škole F. B. Zdrůbek, 4624 N. Crawford Ave. Tajemník Fr. Hlavatý, 4630 N. Harding ave.

Sbor Sokolek Rozvoj, Chicago. Taj. Františka Bíšek, 4040 N. Crawford av.

Česko Americký Sokol v Chicagu, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v Čes. Angl. Svob. škole, 1128 W. 18. St.; taj. M. Niebauer, 1104 W. 18. St.

T. J. Klatovský Sokol, Chicago, Ill.; schůze každou 3. středu v síni Ladimír Klácel, roh 19. a Leavitt ul.; tajemník Jan Hora, 2131 W. 18. St.

T. J. S. Oak Park, Ill. Schůze 1. čtvrtek v měsíci ve vlastní budově, 6512-14 z. 12. ul. Taj. Frank Koubek, 6626 W. 12. St.

T. J. S. Hawthorne, Ill. Schůze 1. pátek v měsíci. Taj. Em. Žaloudek, 5051 W. 29. Pl., Cicero, Ill.

T. J. S. Berwyn, Ill. Schůze 2. čtvrtek v měsíci v Sokolně. Taj. Karel Smíšek, 6510 W. 26. Pl., Berwyn, Ill.

T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill. — Schůze 1. a 3. středu v měsíci. Taj. Alois Hildebrandt, 5321 W. 25. St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; tajemník Alois Jaroš, 708 Chicago, St.

T. J. S. Milwaukee, Wis. Schůze 2. a 4. středu v Čes. Amer. Síni; jednatel Ant. Šabart, 1312 Vine St.

Těl. Jed. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděli v Sokolně, na 3. ul. a 4. ave.; taj. Emil Tůma, c. o. Slovan Americký.

T. J. S. Edwardsville, Ill. Schůze 1. neděle o 2. hod. odp. v síni Č. S. P. S., Vandulia St., taj. Kar. Slavík, box 251.